

**Sprawozdanie
z działalności
Miejskiego
Ośrodka
Pomocy
Rodzinie
w Ostrołęce
2020 ROK**

WPROWADZENIE.....	4
I. DZIAŁANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE ZWIĄZANE Z ZAPOBIEGANIEM, PRZECIWDZIAŁANIEM I ZWALCZANIEM WIRUSA COVID-19	10
1.1 Miejski Program Wsparcia Seniorów, Osób Niepełnosprawnych i Samotnych Rodziców w czasie pandemii.....	11
1.2 Realizacja Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „WSPIERAJ SENIORA”	11
1.3 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2019.....	11
1.4 Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi w ramach Modułu III Programu Aktywny Samorząd	13
II. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ.....	15
2.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej oraz ich trudnej sytuacji życiowej.....	16
2.2 Realizacja pracy socjalnej	22
2.3 Świadczenia pieniężne i w naturze z pomocy społecznej.....	29
III. ZADANIA ZLECONE GMINIE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ.....	30
3.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	30
3.2 Zasiłki celowe przyznane cudzoziemcom	31
3.3 Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.....	32
3.4 Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych .	32
IV. ZADANIA WŁASNE GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	33
4.1 Zadania obowiązkowe	34
4.1.1 Zasiłki stałe	34
4.1.2 Zasiłki okresowe	35
4.1.3 Zasiłki celowe.....	36
4.1.4 Schronienie dla osób bezdomnych.....	38
4.1.5 Posiłki.....	39
4.1.6 Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	41
4.1.7 Sprawienie pogrzebu.....	41
4.1.8 Składka na ubezpieczenie zdrowotne	42
4.1.9 Usługi opiekuńcze.....	42
4.1.10 Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd	43

4.2 Zadania fakultatywne (realizowane w zależności od posiadanych środków)	43
4.2.1 Zasiłki celowe specjalne	43
V. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU OŚWIATY	44
VI. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	49
6.1 Domy pomocy społecznej.....	49
6.2 Zadania pieczy zastępczej.....	51
6.2.1 Rodziny zastępcze.....	53
6.2.2 Kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo-wychowawczych.....	57
6.2.3 Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.	58
6.2.4 Odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych	60
6.3 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	61
6.3.1 Rehabilitacja zawodowa.....	62
6.3.2 Rehabilitacja społeczna	63
6.4 Aktywny Samorząd	69
VII. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH I ŚWIADCZEŃ WYCHOWA-WCZYCH	74
7.1 Realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych.....	74
7.1.1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego.....	75
7.1.2 Świadczenia opiekuńcze.....	77
7.1.3 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.....	79
7.1.4. Świadczenie rodzicielskie	80
7.1.5 Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.....	80
7.1.6 Realizacja zadań z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	81
7.2 Realizacja zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	82
7.3 Realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	87
7.4 Realizacja zadań wynikających z rządowego programu „Dobry start”	90
7.5 Realizacja zadań w ramach Części 2 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”	91
VIII. REALIZACJA PROGRAMÓW Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	92
8.1 Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	92
8.2 Program ”Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020 współfinansowany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej	93

8.3 Program „Opieka 75+”	94
8.4 „Pilotażowy program wdrażania usług opiekuńczych w formie teleopieki”	95
8.5 Działania profilaktyczne w ramach porozumienia pn. „Pomocna Dłoń” na rzecz osób bezdomnych, niezaradnych życiowo	96
8.6 Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – kontynuacja	96
8.7 Projekt socjalny „Zapewnienie klientom pomocy społecznej nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin, pomocy w formie prowadzenia pracy profilaktycznej przez terapeutę uzależnień i psychologa w Punkcie Pomocy "PoRaDa" w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2020r.”	97
8.8 Projekt socjalny „Daj sobie szansę – uwierz w siebie” - kontynuacja	98
IX. DZIAŁALNOŚĆ KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „PROGRES”	100
9.1 Program Integracji Społeczności Romskiej w Polsce na lata 2014-2020.....	100
9.2 Program wolontariatu pn. „Pomóż innym zostając wolontariuszem”	103
X. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z WYDAWANIEM KARTY WIELKIEJ RODZINY, KARTY DUŻEJ RODZINY, OSTROŁĘCKIEJ KARTY SENIORA, OSTROŁĘCKIEJ KARTY MŁODZIEŻY	104
10.1 Karta Wielkiej Rodziny.....	104
10.2 Rządowy Program „Karta Dużej Rodziny”	108
10.3 Ostrołęcka Karta Młodzieży.....	109
10.4 Ostrołęcka Karta Seniora	111
XI. PLACÓWKI FUNKCJONUJĄCE W STRUKTURZE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE	113
11.1 Tani Bar.....	113
11.2 Dzienny Dom „SENIOR+”	114
11.3 Noclegownia dla Osób Bezdomnych	117

WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej powołaną między innymi do wykonywania zadań samorządu gminnego i powiatowego z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych.

MOPR prowadzi działalność mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawową zasadą udzielania pomocy jest dążenie do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom Ostrołęki, przy uwzględnianiu zasady pomocniczości opierającej się na wykorzystaniu zasobów osoby i rodziny, jej potencjału i aktywności oraz przy współdziałaniu w tym zakresie z innymi podmiotami.

Zadaniem Ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców miasta Ostrołęki. W realizacji zadań spoczywających na Ośrodku w 2020r. położono szczególny nacisk na zapewnienie odpowiednich do zgłaszanych potrzeb, form wsparcia mieszkańcom miasta znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. Ośrodek dołożył wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z panującą pandemią COVID-19, koniecznością wypłat świadczeń w ramach rządowych programów (w szczególności świadczenia wychowawczego 500+ i świadczenia Dobry Start 300+).

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Pomoc społeczna ma charakter subsydiarny, pomocniczy, co oznacza, że wsparcie finansowe z pomocy społecznej można otrzymać dopiero wówczas, gdy w pełni wykorzystano nie tylko własne zasoby finansowe, ale również uprawnienia i możliwości zmierzające do poprawy sytuacji bytowej (kwalifikacje zawodowe, aktywność jednostki w rozwiązywaniu własnych i rodzinnych problemów oraz jej gotowość współdziałania w tym celu).

Główny cel pomocy społecznej został określony w art. 3 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż „Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających

z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej”. Art. 4 ustawy o pomocy społecznej wskazuje iż „Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej”.

Głównym celem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2020r. była kontynuacja procesu ograniczania marginalizacji osób i rodzin, poprzez wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Cel ten zrealizowano poprzez wykorzystanie różnorodnych instrumentów, o których mowa w dalszej części sprawozdania.

Wykonując statutowe zadania MOPR w Ostrołęce działa na podstawie następujących ustaw:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W realizacji zadań w 2020r. Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej. Pomoc dla osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej lub usług. Udzielane świadczenia miały różny charakter: stały, okresowy lub jednorazowy. Praca socjalna z klientami była nastawiona na zapewnienie podstawowych potrzeb życiowych oraz integrację ze środowiskiem oraz stosowanie instrumentów aktywnej integracji. Osobom niesamodzielnym przyznawano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, ośrodkach wsparcia lub domach pomocy społecznej. Zapewniano posiłki oraz wsparcie osobom będącym w kryzysie m.in. bezdomności.

Realizując w 2020r. powyższe zadania Ośrodek zobowiązany był do prowadzenia postępowań administracyjnych.

Liczba postępowań administracyjnych prowadzonych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w tym:	
Świadczenia rodzinne	3.327
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	467
Świadczenia wychowawcze	1.003
Świadczenia pomocy społecznej	10.665
Świadczenia „Dobry Start”	4.257
Świadczenia pieczy zastępczej	263
Postępowania dotyczące dłużników alimentacyjnych	1.178
Postępowania dotyczące domów pomocy społecznej	271
Postępowania dotyczące pomocy materialnej o charakterze socjalnym	535
Postępowania dotyczące zadań rehabilitacji zawodowej	2
Postępowania dotyczące zadań rehabilitacji społecznej	940
Postępowania dotyczące Karty Wielkiej Rodziny	441
Postępowania dotyczące Karty Dużej Rodziny	311
Postępowania dotyczące Karty Seniora	1.038
Postępowania dotyczące Karty Młodzieży	998
Postępowania dotyczące Dziennego Domu „Senior+”	84
Postępowania dotyczące środowiskowych domów samopomocy	80
Postępowania dotyczące potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	394
Razem:	26.254

Na realizację powierzonych Ośrodkowi zadań w latach 2018-2020, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce wydatkował następujące środki finansowe:

Rozdział	Rodzaj zadania	Środki wydatkowane		
		2018	2019	2020
		ZADANIA GMINY		
		Zadania zlecone - środki budżetu państwa		
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej - wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu opieki przyznanej przez sąd	62.543 PLN	100.243 PLN	126.080 PLN
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	122.998 PLN	138.000 PLN	155.624 PLN
85231	Pomoc dla cudzoziemców	14.100 PLN	15.700 PLN	10.900 PLN
85501	Świadczenia wychowawcze	31.251.339 PLN	42.327.894 PLN	54.144.320 PLN
85502	Świadczenia rodzinne	17.325.530 PLN	17.159.980 PLN	17.855.671 PLN
85503	Karta Dużej Rodziny	1.802 PLN	5.718 PLN	1.940 PLN
85504	Wspieranie rodzin - Świadczenie „Dobry Start”	1.754.600 PLN	1.769.240 PLN	1.787.133 PLN
85513	Składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	132.471 PLN	140.920 PLN	174.043 PLN
Razem:		50.665.383 PLN	61.657.695 PLN	74.255.711 PLN
Zadania własne - środki budżetu państwa				
85213	Składki zdrowotne	62.000 PLN	67.000 PLN	64.700 PLN
85214	Zasiłki okresowe	2.105.292 PLN	2.100.076 PLN	1.948.650 PLN
85216	Zasiłki stałe	798.000 PLN	867.000 PLN	828.000 PLN
85228	Opieka 75 +	0 PLN	0 PLN	30.210 PLN
85230	Posiłek dla potrzebujących	901.990 PLN	1.005.723 PLN	1.212.480 PLN
85295	Program Senior+	87.800 PLN	106.920 PLN	94.682 PLN
85415	Pomoc materialna dla uczniów	528.296 PLN	396.114 PLN	225.483 PLN
Razem:		4.483.378 PLN	4.542.833 PLN	4.404.205 PLN
Zadania zlecone -środki miasta Ostrołęki				
85502	Świadczenia rodzinne	264.301 PLN	322.911 PLN	262.066 PLN
Zadania własne gminy - środki miasta Ostrołęki				
85202	Domy Pomocy Społecznej	499.090 PLN	494.839 PLN	493.198 PLN

85203	Ośrodki wsparcia – Noclegownia	331.209 PLN	348.923 PLN	381.155 PLN
85203	Dzienny Dom Pobytu Senior +	270.802 PLN	310.839 PLN	299.799 PLN
85213	Składki Zdrowotne	1.471 PLN	2.142 PLN	31 PLN
85214	Zasiłki i pomoc w naturze w tym zasiłki okresowe	743.183 PLN	916.407 PLN	820.000 PLN
85216	Zasiłki stałe	10.000 PLN	1.190 PLN	2.609 PLN
85219	Wynagrodzenie za sprawowanie kurateli	16.668 PLN	25.786 PLN	29.493 PLN
85228	Usługi opiekuńcze	963.499 PLN	996.389 PLN	1.046.941 PLN
85230	Posiłek dla potrzebujących	758.000 PLN	792.916 PLN	489.769 PLN
85415	Pomoc materialna dla uczniów	132.074 PLN	99.028 PLN	56.371 PLN
Razem:		3.725.996 PLN	3.988.459 PLN	3.619.366 PLN
OGÓŁEM ZADANIA GMINY:		59.139.058 PLN	70.511.898 PLN	82.541.348 PLN
ZADANIA POWIATU				
Zadania zlecone - środki wojewody				
85504	Wspieranie rodzin – dotacja 300+	25.110 PLN	27.224 PLN	25.730 PLN
85508	Rodziny zastępcze	343.861 PLN	296.234 PLN	294.184 PLN
85510	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	0 PLN	75.909 PLN	124.250 PLN
Razem:		368.971 PLN	399.367 PLN	444.164 PLN
Zadania własne - środki miasta Ostrołęki				
85508	Rodziny zastępcze	1.057.900 PLN	965.582 PLN	976.310 PLN
85510	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	50.883 PLN	73.171 PLN	96.467 PLN
Razem:		1.108.783 PLN	1.038.753 PLN	1.072.777 PLN
OGÓŁEM ZADANIA POWIATU		1.477.754 PLN	1.438.120 PLN	1.516.941 PLN
ŚRODKI PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Powiatowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych		1.122.645 PLN	1.221.975 PLN	1.445.848 PLN
Razem:		1.122.645 PLN	1.221.975 PLN	1.445.848 PLN
PROGRAMY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Pilotażowy Program Wdrażania Usług Opiekuńczych w Formie Teleopieki				24.524 PLN
Program Wspieraj Seniora				13.474 PLN

Program reintegracji społeczno-zawodowej osób z problemem uzależnienia od alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	75.299 PLN	16.100 PLN	52.783 PLN
Programy romskie	7.289 PLN	-	10. 568 PLN
Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych		84.602 PLN	70.830 PLN
Razem	82.588 PLN	100.702 PLN	172.179 PLN
OGÓŁEM WYDATKOWANE ŚRODKI	61.822.045 PLN	73.272.695 PLN	85.676.316 PLN

Źródło: Opracowanie własne

Analiza budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w latach 2018-2020 wskazuje na 38,59 % wzrost wydatków na realizowane zadania. Powyższe spowodowane jest przede wszystkim wzrostem wydatków na świadczenia wychowawcze (500+), związane ze zmianą przepisów dotyczących zniesienia kryterium dochodowego na pierwsze dziecko od dnia 1 lipca 2019r.

I. DZIAŁANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE ZWIĄZANE Z ZAPOBIEGANIEM, PRZECIWDZIAŁANIEM I ZWALCZANIEM WIRUSA COVID-19

Rok 2020 zostanie zapisany jako czas globalnego zmagania się z pandemią COVID-19. Kryzys zdrowotny oraz wprowadzone wymogi epidemiczne przełożyły się na całościowy aspekt funkcjonowania również Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce.

Klient pomocy społecznej, który do tej pory zmagał się z wykluczeniem, trudnościami w przystosowaniu się do życia w społeczeństwie jeszcze bardziej dotkliwie odczuł skutki pandemii. Po wsparcie częściej niż dotychczas zgłaszały się osoby bezdomne, bezrobotne, starsze niesamodzielne, niewydolne w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, doświadczające przemocy domowej oraz wymagające zapewnienia pomocy w czasie obowiązkowej kwarantanny.

Rolą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie jako instytucji pomocy społecznej była przede wszystkim pomoc rodzinom oraz osobom samotnym w przezwycięzeniu trudnych sytuacji życiowych.

W obliczu problemów związanych m.in. z: utratą pracy, kwarantanną, izolacją, edukacją zdalną, a także kryzysem psychicznym, Ośrodek stał się pierwszą linią kontaktu dla osób, które potrzebowały pomocy finansowej, rzeczowej, wsparcia emocjonalnego. Pracownicy MOPR w tym trudnym czasie musieli podjąć nowe wyzwanie jakim była zmiana metod pracy, z ukierunkowaniem na kontakt zdalny z klientem z wykorzystaniem elektronicznych środków przekazu

Realizacji standardowych działań oraz nowych obowiązków wynikających z wdrożenia procedur zapewniających bezpieczeństwo pracy, ochronę przed zakażeniem wirusem oraz przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się i powstawaniu ognisk epidemicznych. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował bieżące zadania w sposób ciągły z okresowym ograniczeniem bezpośredniego kontaktu z osobami wymagającymi wsparcia.

Uruchomiono dodatkowe dyżury pracowników od poniedziałku do piątku w godzinach 7³⁰-19⁰⁰ oraz sobotę, niedzielę i święta od godz. 8⁰⁰-19⁰⁰.

Osobom objętym kwarantanną i izolacją sanitarną, które znalazły się w trudnej sytuacji udzielano wsparcia m.in. w formie żywności i dostarczenia leków. Natomiast osobom starszym i niepełnosprawnym w szczególności osobom samotnym, które nie mogły liczyć na pomoc rodziny czy też sąsiadów i wymagającym wsparcia, udzielana była pomoc w zrobieniu i dostarczeniu zakupów.

1.1 Miejski Program Wsparcia Seniorów, Osób Niepełnosprawnych i Samotnych Rodziców w czasie pandemii

Z inicjatywy Prezydenta Miasta Ostrołęki na terenie miasta Ostrołęki uruchomiono specjalny program wsparcia dla osób niepełnosprawnych, seniorów i samotnych rodziców.

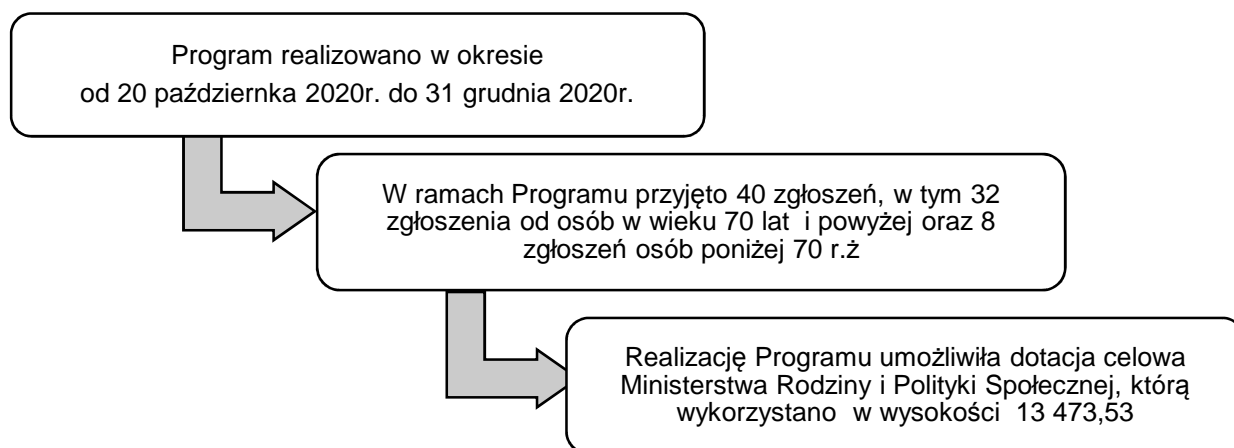
W ramach programu osoby, które nie były w stanie samodzielnie dokonać podstawowych zakupów spożywczych i higienicznych i nie miały bliskich, którzy mogliby je zrobić, mogły skorzystać z pomocy pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce.

W tym celu w MOPR uruchomiono specjalny numer telefonu - **505 778 076**, na który osoby te mogły dzwonić i zgłaszać potrzebę wsparcia. W ramach Programu przyjęto 37 zgłoszeń.

1.2 Realizacja Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „WSPIERAJ SENIORA”

Celem programu uruchomionego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej było zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczaniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykułów spożywczych oraz środków higieny osobistej.

Osoby starsze zgłaszały potrzeby dzwoniąc pod numer telefonu **22 505 11 11** na ogólnopolską infolinię.

1.3 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2019

W obecnym stanie epidemii, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2019, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym,

zapewnił **500** osobom z terenu miasta Ostrołęki pomoc żywnościową w formie paczki żywnościowej (łącznie około **23 tony** żywności sprowadzonej w 3 dostawach). W skład jednej paczki żywnościowej wchodziły między innymi następujące produkty: mleko, ser żółty, olej, cukier, ryż, makaron, powidła śliwkowe, konserwy, pasztet, herbatniki, groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, sok jabłkowy, kasza gryczana, gołąbki w sosie pomidorowym.

Do powyższej pomocy kwalifikowane były osoby/rodziny, których dochód nie przekraczał 200% kryterium dochodowego tj. dla osób samotnie gospodarujących 701 zł x 200% = 1 402 zł, dla osób w rodzinie 528 zł x 200% = 1 056 zł.

Wsparciem programu objęto w szczególności osoby starsze, samotne, niepełnosprawne oraz osoby przebywające w kwarantannie, znajdujące się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. Pomoc przekazywana była po rozeznaniu sytuacji kwalifikowanych osób przez pracownika socjalnego.

Ponadto w ramach Programu MOPR kwalifikował osoby/rodziny wydając skierowania do otrzymania paczek żywnościowych z Parafii Zbawiciela Świata w Ostrołęce (80 skierowań dla 181 osób) i Parafii Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Ostrołęce (121 skierowań dla 274 osób) oraz PKPS Ławy (184 skierowania dla 387 osób/rodzin).

Fot. Dystrybucja żywności (FEAD) z Caritas Diecezji Łomżyńskiej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce przy pomocy Wojska Obrony Terytorialnej w Komorowie.

1.4 Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi w ramach Modułu III Programu Aktywny Samorząd

W ramach programu PFRON, dedykowanego przeciwdziałaniu skutkom pandemii, osoby z niepełnosprawnościami zamieszkałe na terenie Miasta Ostrołęki, które na skutek zamknięcia placówek rehabilitacyjnych nie korzystały z zajęć (realizowanych przez te placówki), mogły ubiegać się o wsparcie finansowe.

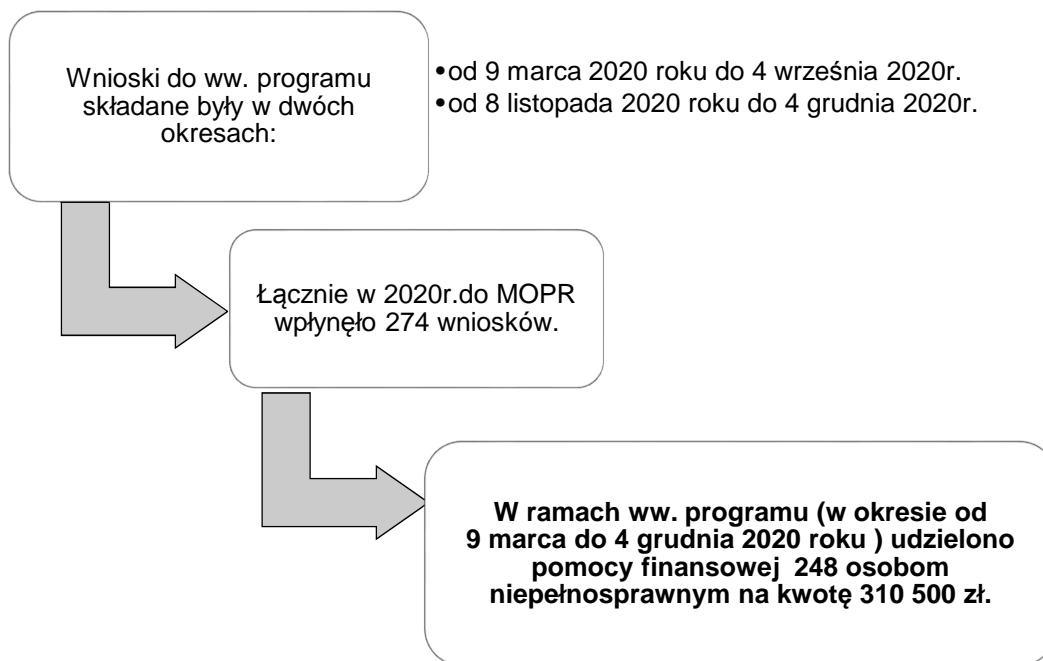
Z oferowanego wsparcia mogli skorzystać:

- uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej,
- uczestnicy środowiskowych domów samopomocy, funkcjonujących na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- podopieczni dziennych domów pomocy społecznej, funkcjonujących na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- podopieczni placówek rehabilitacyjnych prowadzonych przez organizacje pozarządowe realizujące zadania zlecone art. 36 ze środków PFRON (w tym dzieci i młodzież niepełnosprawna) na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- uczestnicy programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON i w ramach tych programów korzystają ze wsparcia udzielonego przez placówki rehabilitacyjne,
- pełnoletni (od 18 do 25 roku życia) uczestnicy zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim
- pełnoletni (od 18 do 24 roku życia) wychowankowie specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz specjalnych ośrodków wychowawczych, bądź uczniowie szkół specjalnych przysposabiających do pracy funkcjonujących na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- pełnoletni (od 18 do 15 roku życia) wychowankowie ośrodków rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych oraz ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, funkcjonujących na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe.

Maksymalna wysokość pomocy finansowej udzielonej osobie niepełnosprawnej ze środków PFRON w ramach Modułu III programu wynosiła 500 zł miesięcznie, z tym że:

- okres na jaki mogło zostać przyznane świadczenie nie mógł być dłuższy niż 3 miesiące;
- w każdym z miesięcy, wykazanych we wniosku o dofinansowanie w ramach Modułu III, musiał wystąpić brak możliwości korzystania z opieki w placówce rehabilitacyjnej przez okres co najmniej 5 kolejnych, następujących po sobie dni roboczych;
- z tej formy pomocy mogły skorzystać osoby posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (a w przypadku osób do 16 roku życia – aktualne orzeczenie o niepełnosprawności).

W imieniu osób niepełnoletnich oraz ubezwłasnowolnionych częściowo lub całkowicie z wnioskiem mogli wystąpić opiekunowie prawni tych osób. Wsparcie mogły również uzyskać osoby, których niepełnosprawność potwierdzona została wydanym przez lekarza orzecznika ZUS.

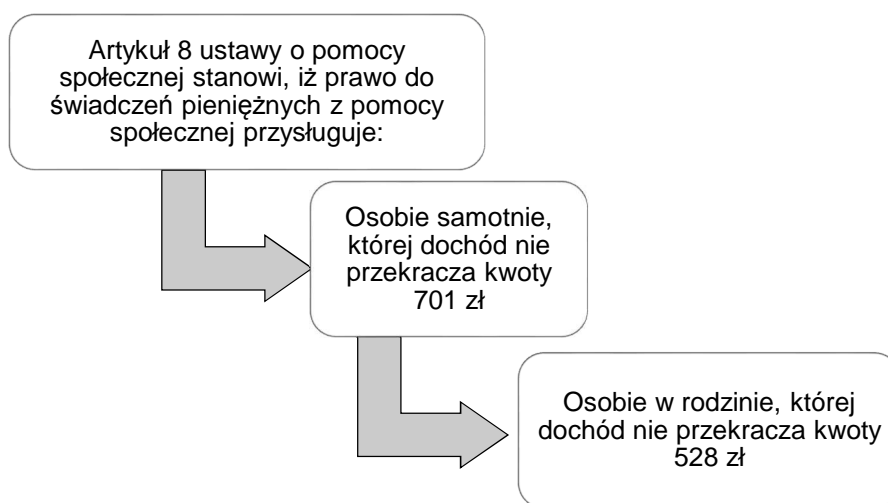

Powyższe świadczenie nie przysługiwało za miesiąc, w którym nastąpiła wypłata dodatkowego zasiłku opiekuńczego, przyznanego w związku z ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjach kryzysowych.

II. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Ważną częścią realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce stanowi pomoc społeczna. Ośrodek realizuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową.

Pomoc dla osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej lub usług. Udzielane świadczenia miały różny charakter: stały, okresowy lub jednorazowy.

Kwoty powyższe określono w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U z 2018r. poz.1358).

Powyższe wskazuje, iż do świadczeń pieniężnych pomocy społecznej uprawnione są rodziny o niskim statusie ekonomicznym. Przy czym trudna sytuacja materialna nie jest jedynym wyznacznikiem udzielania pomocy społecznej. Istotne z punktu widzenia ustalania uprawnień do świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej są powody współwystępujące z ubóstwem, których osoby nie mogą samodzielnie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Poza spełnieniem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie co najmniej jednej z następujących okoliczności wymienionych w art.7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności:

ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt.1 lit.c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r o cudzoziemcach, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej

2.1 Charakterystyka klientów pomocy społecznej oraz ich trudnej sytuacji życiowej

Ostrołęka liczy 51 319 mieszkańców (dane UM z 31 grudnia 2020r.) w tym: 27 123 kobiet i 24 196 mężczyzn.

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2020r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) w tym:	2.269	1.562	3.261
- świadczenia pieniężne	1.298	1.283	2.768
- świadczenia niepieniężne	1.144	773	1.990
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	22	20	31
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2.261	1.556	3.251
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	-	1.510	3.107
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	-	142	277

Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów/ projektów socjalnych	Liczba osób objętych kontraktami/ projektami socjalnymi
Kontrakt socjalny część A* *Kontrakt socjalny część A dotyczy osób i rodzin z którymi zawierany jest kontrakt w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej.	114	114
Projekt socjalny	1	107

Źródło: Opracowanie własne

Pomocą społeczną w 2020r. objęto na terenie miasta: 1.562 rodziny, 3.261 osób w tych rodzinach, natomiast 2.269 osób otrzymało decyzją świadczenie. **W stosunku do 2019r. o 3,94 % zmniejszyła się liczba rodzin objętych pomocą społeczną.**

Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2018-2020

Rodziny objęte pomocą społeczną	2018	2019	2020
Rodziny	1.713	1.626	1.562
Osoby w tych rodzinach	3.683	3.512	3.261
Osoby, które otrzymały decyzją świadczenie	2.541	2.414	2.269
% osób objętych pomocą do ogólnej liczby mieszkańców Ostrołęki	7,04	6,77	6,35

Źródło: Opracowanie własne

Najważniejszym zadaniem pomocy społecznej jest praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa pracownika socjalnego, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

Miasto Ostrołęka w 2020r. podzielone było na 17 osiedli, natomiast ze względu na potrzeby pomocy społecznej teren miasta Ostrołęki podzielony był na 23 rejony opiekuńcze, w których pracowało 23 pracowników socjalnych. Ponadto 1 pracownik socjalny prowadził sprawy osób bezdomnych z terenu miasta Ostrołęki, a 1 pracownik sprawy rodzin zastępczych.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2020 roku w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej

Gospodarstwo 1 osobowe	Gospodarstwa 2 osobowe	Gospodarstwa 3 osobowe	Gospodarstwa 4 osobowe	Gospodarstwa 5 osobowe	Gospodarstwa 6 osobowe i więcej
•liczba rodzin 926 •liczba osób w rodzinie 926	•liczba rodzin 281 •liczba osób w rodzinie 562	•liczba rodzin 190 •liczba osób w rodzinie 570	•liczba rodzin 149 •liczba osób w rodzinie 596	•liczba rodzin 100 •liczba osób w rodzinie 500	•liczba rodzin 58 •liczba osób w rodzinie 384

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2020 roku

Rodziny z dziećmi	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1 dziecko	207	559
	2 dzieci	179	666
	3 dzieci	97	471
	4 dzieci	35	197
	5 dzieci	13	90
	6 dzieci	4	31
	7 i więcej dzieci	4	37
	Razem	539	2 051
Rodziny Niepełne	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1	126	292
	2	90	301
	3	36	157
	4 i więcej	29	165
		Razem	281
Rodziny emerytów i rencistów	Typ gospodarstwa domowego	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	1-osobowe	345	345
	2-osobowe	96	192
	3-osobowe	25	75
	4 i więcej	15	63
		Razem	481

Źródło: Opracowanie własne.

Ze względu na różne trudności życiowe, grupami szczególnego ryzyka są rodziny z dziećmi, rodziny niepełne, rodziny emerytów i rencistów.

Z przedstawionych danych wynika, że rodziny z jednym i dwojgiem dzieci najczęściej korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Niewystarczające środki finansowe powodują zaburzenie funkcji ekonomicznej, edukacyjnej i socjalizacyjnej rodziny, prowadząc do powstawania niepożądanych wzorców zachowań, utrwalanych w warunkach niesprzyjających prawidłowemu rozwojowi.

Na ryzyko trudności życiowych narażone były również rodziny niepełne, w których występuje brak któregoś z rodziców. W większości przypadków były to samotne matki, wychowujące dzieci w różnym wieku. Działaniami pomocy społecznej objęto 281 rodzin niepełnych. Kolejną liczną grupą osób korzystających ze wsparcia Ośrodka w 2020r. były także rodziny emerytów i rencistów, których wiek i stan zdrowia, a także niski poziom dochodów kwalifikował do wsparcia. W 2020r. pomocą społeczną objęto 481 takich rodzin.

Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2018-2020

Dysfunkcja w rodzinie	Liczba środowisk					
	2018	2019	2020	%		
				do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy		
				2018	2019	2020
Ubóstwo	1.097	1.014	985	64,04	62,36	63,06
Sieroctwo	2	0	1	0,12	0	0,06
Bezdomność	108	103	109	6,30	6,33	6,98
Bezrobocie	890	792	722	51,96	48,71	46,22
Niepełnosprawność	695	690	658	40,57	42,44	42,13
Długotrwałej lub ciężkiej choroby	975	1 017	979	56,92	62,55	62,68
Przemoc w rodzinie	48	28	20	2,80	1,72	1,28
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność	223	230	253	13,02	14,15	16,20
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	398	399	387	23,23	24,54	24,78
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	18	27	34	1,05	1,66	2,18
Alkoholizm	251	210	213	14,65	12,92	13,64
Narkomania	21	17	25	1,23	1,05	1,60
Zdarzenia losowego	6	8	8	0,35	0,49	0,51
Sytuacji kryzysowej	3	3	12	0,18	0,18	0,77
Kłęski żywiołowej lub ekologicznej	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Trudne sytuacje życiowe, których rodziny nie są w stanie samodzielnie pokonać, powodują konieczność wejścia w system pomocy społecznej. Dane statystyczne, będące w dyspozycji MOPR, wskazują na występowanie dysfunkcji w rodzinach, czyli określonych

zdarzeń, problemów i sytuacji uniemożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Prawidłowa diagnoza co do ewentualnych deficytów bądź przeszkód oraz niezaspokojonych potrzeb, stanowiła punkt wyjścia dla określenia działań związanych z poprawą sytuacji osób/rodzin z uwzględnieniem jej własnych możliwości i uprawnień.

Z przedstawionych danych wynika, że długotrwała lub ciężka choroba była dominującym problemem, który utrudniał lub uniemożliwiał prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin korzystających w 2020 roku ze świadczeń pomocy społecznej. Tu zwykle występowały trudności finansowe, związane z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów leczenia oraz zakupu leków. Z powodu długotrwałej choroby w 2020r. przyznano pomoc dla 979 rodzin (1828 osób w tych rodzinach), natomiast problem niepełnosprawności dotyczył 658 rodzin (1203 osoby w tych rodzinach).

Kolejnym problemem, dotykającym rodziny korzystające z pomocy było bezrobocie (722 rodzin, 1773 osoby w tych rodzinach). Wskaźnik ten odzwierciedlał sytuację na ostrołęckim rynku pracy i wciąż wysoką stopę bezrobocia. Na koniec grudnia 2019r. stopa bezrobocia wynosiła 8,20%, a na dzień 31.12.2020r. bezrobocie kształtowało się na poziomie 9,10%. W 2020r. zwiększyła się liczba bezrobotnych w Ostrołęce, co miało wpływ na zmianę sytuacji dochodowej osób/rodzin kwalifikujących się do różnych form pomocy społecznej z powodu pogorszenia sytuacji materialno-bytowej.

Pandemia i związane z nią sytuacje utraty zatrudnienia, niedostateczna liczba miejsc pracy oraz stosunkowo niski poziom kwalifikacji osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej decydowały o liczbie klientów MOPR pozostających bez pracy. Niepokojącym zjawiskiem jest to, że bezrobociu towarzyszą również inne problemy m.in. uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, bezdomność, które utrudniały prawidłowe funkcjonowanie rodzin i osób.

W przypadku 387 rodzin (1359 osób w rodzinach) wielodzietnych i niepełnych, dużym problemem okazała się bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W związku z trudnościami finansowymi, brakiem możliwości zmiany sytuacji rodziny nie potrafiły w prawidłowy sposób sprawować funkcji rodzicielskiej.

W 213 rodzinach (297 osób w tych rodzinach) objętych pomocą MOPR występował alkoholizm. Natomiast potrzeba ochrony macierzyństwa kwalifikowała do świadczeń pomocy społecznej 253 rodziny (1126 osób w rodzinach). Należy przy tym zaznaczyć, iż alkoholizm został uznany za główny problem jedynie w 213 środowiskach, co nie odzwierciedla faktycznej sytuacji. Problem ten dotyczy znacznie większej liczby środowisk. Osoby z problemem alkoholowym zwykle zaprzeczają, iż są nim dotknięte, w związku z tym jest on bardzo trudny

do zdiagnozowania.

Po ustaleniu faktycznej sytuacji osób i rodzin ubiegających się o pomoc oraz po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego MOPR wydaje decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej, od których służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Ostrołęce.

Od marca 2020r., zgodnie z aktualnie obowiązującym stanem prawnym z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, wprowadzono możliwość przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji, w szczególności z osobą lub rodziną, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, dokumentów lub oświadczeń, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub informacji udostępnionych przez podmioty, instytucje zgodnie z art. 105 ustawy o pomocy społecznej.

W celu minimalizacji ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 konieczne było zachowanie zasad bezpieczeństwa, szczególnie podczas wizyt w środowisku pracowników socjalnych, do momentu odwołania wprowadzonych obostrzeń i zaleceń. W kontekście działań pracowników socjalnych związanych ze stanem epidemii, szczególnie monitorowano środowiska osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, chorych, a także rodziny przejawiające problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz zmagające się z problemem przemocy.

Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w latach 2019-2020

Źródło: Opracowanie własne

Liczba wydanych decyzji administracyjnych przyznających świadczenia pomocy społecznej w latach 2019-2020

Rodzaj świadczenia	2019 rok	2020 rok
Zasiłki stałe	114	116

Zasiłki okresowe	2 233	2 148
Zasiłki celowe i w naturze, schronienie	4 892	3 787
Program dożywiania, posiłki poza programem	4 109	4 186
Razem:	11 348	10 237

Źródło: Opracowanie własne

2.2 Realizacja pracy socjalnej

Najważniejszym zadaniem pomocy społecznej jest praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa pracowników socjalnych, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, która jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy.

Art. 119 ust.1 pkt.1 ww. ustawy o pomocy społecznej stanowi, iż praca socjalna jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego.

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie diagnozy, służącej do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną.

W 2020 roku pracownicy socjalni prowadzili działania z zakresu pracy socjalnej wobec:

	2019	2020
Liczba rodzin	1603	1510
Liczba osób w tych rodzinach	3431	3107

Źródło: Opracowanie własne

Pracownicy socjalni w 2020r. podejmowali działania w tych obszarach funkcjonowania, w których osoba/rodzina napotykała trudności, których nie była w stanie samodzielnie pokonać i wymagała wsparcia np. w środowisku społecznym, prowadzeniu gospodarstwa domowego w realizowaniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, uzyskaniu zatrudnienia, poprawy stanu zdrowia itp.

Praca socjalna prowadzona była m.in. w oparciu o **kontrakt socjalny**, który określał współdziałanie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt taki jest zawierany i realizowany przez pracownika socjalnego oraz osobę (lub osoby z rodziny) deklarującą wolę udziału w przezwyciężaniu własnych trudności. Kontrakt zawiera: diagnozę sytuacji, cele wspólnej pracy oraz działania, które mają w konsekwencji doprowadzić do osiągnięcia założonych wspólnie efektów. Ideą kontraktu socjalnego jest motywowanie obu stron umowy do podejmowania wspólnych, celowych, planowanych i usystematyzowanych działań na rzecz poprawy sytuacji życiowej klienta pomocy społecznej.

W 2020 roku pracownicy socjalni zawarli 114 kontraktów socjalnych

Ponadto w 2020r. pracownicy socjalni na bieżąco prowadzili działania, które dotyczyły m.in.:

Poradnictwa w zakresie

- możliwości otrzymania dodatku mieszkaniowego,
- uzyskania świadczeń rentowych i emerytalnych,
- uzyskiwania alimentów,
- wykonywania władzy rodzicielskiej,
- ustalenia lub zmiany stopnia niepełnosprawności,
- potrzeby zarejestrowania się w urzędzie pracy,
- racjonalnego gospodarowania budżetem domowym,
- możliwości ubiegania się o pomoc,
- uzyskania wsparcia z innych instytucji, organizacji społecznych i pozarządowych.

Kierowania do:

- Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Orzecznika ZUS, KRUS,
- Poradni Leczenia Uzależnień,
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- Powiatowego Urzędu Pracy,
- Klubu Integracji Społecznej,
- Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Poradnictwa Obywatelskiego, Mediacji,
- organizacji społecznych, pozarządowych, stowarzyszeń,
- organizacji kościelnych w celu otrzymania pomocy rzeczowej,
- Ośrodka Adopcyjno- Opiekuńczego.

Udzielania pomocy w :

- załatwianiu spraw urzędowych,
- skierowaniu dzieci na kolonie,
- umieszczeniu w domu pomocy społecznej, szpitalu, zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno - opiekuńczych, ośrodkach wsparcia i innych,
- uzyskaniu odpowiednich dokumentów z zakładów pracy, ZUS-u, KRS - u i innych instytucji,
- przygotowaniu i wniesieniu sprawy o alimenty,
- uzyskaniu przydziału mieszkania,
- rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych lub nawiązywaniu kontaktów z rodziną,
- uzyskaniu sprzętu ortopedycznego, artykułów, medycznych,
- przystosowaniu mieszkania do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- umożliwieniu skierowania do sanatorium, turnus rehabilitacyjny,
- załatwianiu wizyty lekarza,
- organizacji wsparcia prawnego, pedagogicznego, psychologicznego.

Współpracy z :

- pedagogami szkolnymi i wychowawcami,
- kuratorami sądowymi, społecznymi,
- opiekunami prawnymi,
- placówkami medycznymi,
- placówkami przeciwdziałającymi uzależnieniom,
- Wspólnotą AA,
- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym,
- kościołami i związkami wyznaniowymi,
- organizacjami pozarządowymi,
- stowarzyszeniami,
- jednostkami samorządowymi,
- ośrodkami pomocy społecznej,
- spółdzielniami mieszkaniowymi,
- radami osiedla,
- policją, strażą miejską,
- domami pomocy społecznej,
- sądem,
- Radą Seniorów, Młodzieżową Radą Miasta,
- Firmą Szkoleniowo - Doradczą PREME,
- organizatorem, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej,
- wychowawcami Placówki Pieczy Zastępczej "Korczakówka",
- asystentami rodziny Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego

Fot. Spotkanie w dniu 13.02.2020r. w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce z Ostrołęcką Radą Seniorów.

Fot. Akcja Tytki charytatywne Caritas w ramach trzech ogólnopolskich akcji charytatywnych z okazji Świąt Bożego Narodzenia 2020r.

Fot. Przekazanie sprzętu komputerowego przez Oddział Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Ostrołęce.

Współpracy w organizowaniu pomocy w formie:

- skierowania 33 dzieci na kolonie organizowane przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
- skierowania 15 dzieci na kolonie organizowane przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- skierowania 6 dzieci na warsztaty promocji zdrowia z elementami rozwoju własnych talentów i umiejętności, organizowanych przez Caritas Łomża,
- dystrybucji pomocy rzeczowej otrzymanej od zakładów pracy i osób prywatnych wg. potrzeb podopiecznych,
- wsparcia 114 osób starszych pomocą rzeczową w postaci paczek żywnościowych przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
- wsparcia 1 rodziny z dziećmi pomocą rzeczową tj. przekazano zestaw komputerowy z monitorem przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
- wsparcia 75 osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych w ramach trzech ogólnopolskich akcji charytatywnych z okazji "Świąt Bożego Narodzenia 2020r." tj. "Tytka charytatywna ", "Koperta Życia ", "Wigilia z Segrosem". Tytki charytatywne zostały przekazane 45 osobom przez Radnych Miasta Ostrołęki, pracowników firmy Szkoleniowo- Doradczej PREME oraz Stowarzyszenie Humanitas,
- wsparcia 4 osób artykułami chemicznymi przez Stowarzyszenie Humanitas,
- wsparcia 12 rodzin w akcji „Pizza z Niespodzianką” przez pizzerię Da Grasso,
- wsparcia 10 rodzin w ramach projektu ogólnopolskiego programu SZLACHETNA PACZKA realizowanego przez Stowarzyszenie WIOSNA ,
- wsparcia przez okres 10 m-cy, 6 osób starszych w postaci Kart zakupowych na kwotę 150 zł miesięcznie z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych w ramach programu "Na codzienne zakupy" realizowanego przez Caritas Polska i Fundację Biedronka,

Jednocześnie pracownicy socjalni w 2020r. prowadzili następujące działania

w zakresie pomocy społecznej tj.:

- dokonywali bezpośrednich odwiedzin w środowisku,
- reprezentowali klientów w sprawach w Sądzie Rejonowym, Prokuraturze i innych instytucjach,
- dystrybuowali odzież, sprzęt, meble pozyskane od darczyńców,
- motywowali klientów i członków rodziny do utrzymania abstynencji, kontynuacji leczenia, terapii, uczestnictwa w grupach wsparcia, zmiany postępowania, podjęcia zatrudnienia itp.,
- motywowali, wspierali, typowali klientów i członków rodziny bezrobotnych do uczestnictwa w programach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- motywowali rodziców do pracy z asystentem rodziny, udziału dzieci w letnim wypoczynku lub korzystania z Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce,
- interweniowali i monitorowali opiekę nad dziećmi i osobami starszymi, chorymi, niepełnosprawnymi,

- monitorowali: sposób wykorzystania przyznanej pomocy, realizację kontraktów socjalnych, sytuację rodzin dotkniętych przemocą,
- brali udział w posiedzeniach zespołu dot. oceny okresowej sytuacji dzieci uczęszczających do Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce, Środowiskowych Ognisk Wychowawczych Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, wychowanków Placówki Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce, rodzin zastępczych oraz rodzin biologicznych wychowanków.

Przygotowywali:

- rodzinne wywiady środowiskowe, ich aktualizacje,
- wywiady alimentacyjne,
- wywiady środowiskowe do przyznania dodatku mieszkaniowego,
- wywiady weryfikujące wątpliwości w zakresie przyznania specjalnych zasiłków opiekuńczych, oraz prawidłowe wykorzystanie świadczeń w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+) oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- kontrakty socjalne,
- „Niebieskie Karty”,
- zaświadczenia dot. udzielonej pomocy społecznej,
- adnotacje urzędowe, notatki służbowe, informacje,
- pisma, wezwania w zakresie świadczonej pomocy, alimentacji na rzecz klientów,
- opinie w sprawach pracy z rodziną i możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
- wnioski do sądu o objęcie nadzorem kuratorskim,
- wnioski do sądu w sprawach opiekuńczych,
- wnioski do Placówki Wsparcia Dziennego o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny,
- wnioski o przydział mieszkania z zasobów Miasta,
- wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego,
- ocenę sytuacji materialnej osób ubiegających się o wsparcie w formie turnusu rehabilitacyjnego,
- ankiety o objęcie dziecka/rodziny wsparciem wolontariusza MOPR,
- oceny w sprawie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- potwierdzenia sprawowania faktycznej opieki nad osobą uprawnioną do renty socjalnej.

W 2020r. pracownicy socjalni brali również udział w posiedzeniach: Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisji ds. Przydziału Mieszkań z Zasobów Miasta, Miejskiego Zespołu Reagowania Kryzysowego, spotkaniach grup roboczych Zespołu

Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce.

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2020 roku pracownicy socjalni występowali z wnioskami o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny do Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce, która organizuje pracę asystenta z rodziną.

Łącznie na terenie miasta Ostrołęki w 2020r. **wsparciem Asystentów rodziny objętych było 76 rodzin**, mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W 2020r. 16 rodzinom przydzielono asystenta rodziny, natomiast z 60 rodzinami asystenci pracowali dłużej niż 1 rok.

Wsparciem asystenta objęto łącznie 196 dzieci w tym:

- 176 dzieci pod bezpośrednią opieką rodziców,
- 12 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej,

Zakres współpracy Asystenta Rodziny z pracownikiem socjalnym MOPR:

- wprowadzenie asystenta w środowisko,
- omówienie planu pracy z rodziną i dokonywanie oceny sytuacji rodziny,
- wspólne monitorowanie środowiska i wymiana informacji,
- wspólne omawianie występujących problemów w rodzinach oraz planowanie podejmowanych działań na rzecz rodziny,
- nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich, podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz poszukiwania i/lub podejmowania oraz utrzymania pracy zarobkowej,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia i bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą,
- omawianie występujących problemów w rodzinie, dysfunkcji, funkcjonowania rodziny w środowisku lokalnym.

2.3 Świadczenia pieniężne i w naturze z pomocy społecznej.

Przyznawanie, wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń pieniężnych i w naturze jest podstawowym instrumentem wykorzystywanym w pomocy społecznej na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną. Zgodnie z art. 36 ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt 1 lit.c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna
- bilet kredytowany
- składki na ubezpieczenie zdrowotne
- składki na ubezpieczenia społeczne
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie
- sprawienie pogrzebu
- poradnictwo specjalistyczne
- interwencja kryzysowa
- schronienie
- posiłek
- niezbędne ubranie
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia
- mieszkanie chronione
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie- w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych

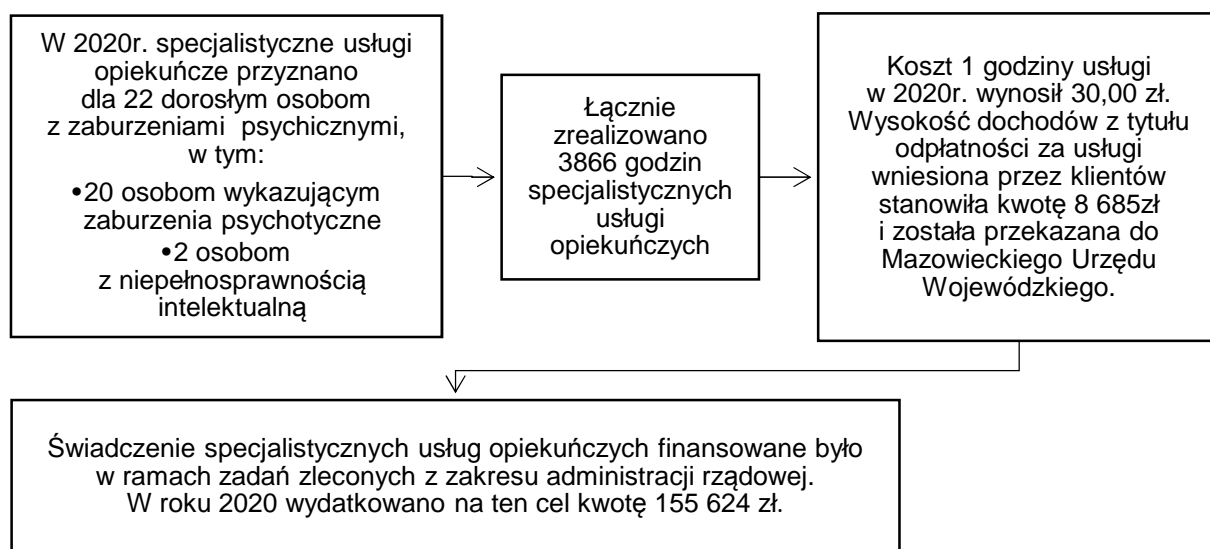
III. ZADANIA ZLECONE GMINIE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Świadczenia	Liczba osób			Kwota		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	22	25	22	122.407 PLN	138.000 PLN	155.624 PLN
Zasiłki celowe przyznane cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP	1	1	1	14.100 PLN	15.700 PLN	10.900 PLN
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	20	24	28	62.543 PLN	100.243 PLN	124.218 PLN
Razem:				199.050 PLN	253.943 PLN	290.742 PLN

Źródło: Opracowanie własne.

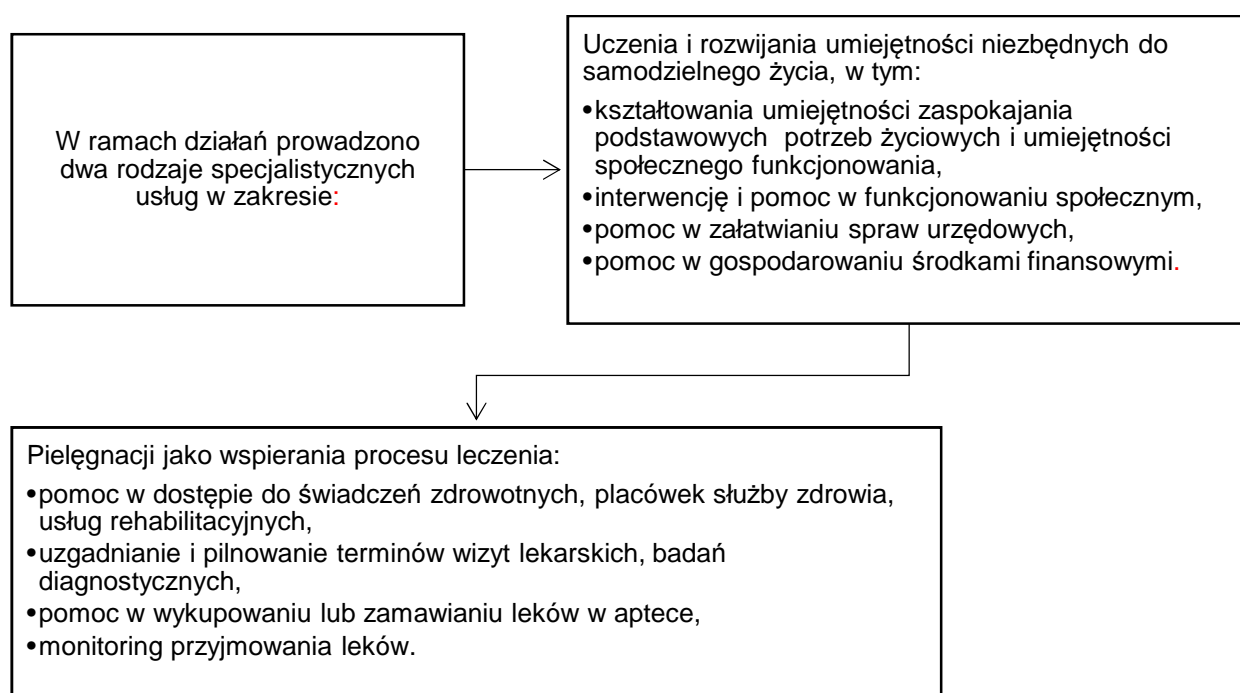
W porównaniu do 2019r. zmniejszyła się liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych o 12%. Liczba zasiłków celowych przyznanych cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP była taka sama jak w roku poprzedzającym. Natomiast wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd w 2020r. wzrosło o 16,67% w porównaniu do 2019r.

3.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Dominującym schorzeniem występującym u osób objętych usługami były m.in.: schizofrenia występująca w różnych postaciach, choroba afektywna dwubiegunowa, organiczne zaburzenia osobowości oraz wystąpienie zespołu psychoorganicznego. Ponadto większość osób objętych wsparciem boryka się także z dodatkowymi schorzeniami typu: epilepsja, nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, anemia oraz z problemami w codziennym funkcjonowaniu.

Wymiar godzin i zakres świadczonych usług został dostosowany do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi oraz celów postawionych w planach postępowania terapeutyczno-wspierającego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczyły Pielęgniarki i Pielęgniarsz z wieloletnim stażem pracy na Oddziale Psychiatrycznym Szpitala Specjalistycznego w Ostrołęce oraz posiadający przeszkolenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningu zachowań społecznych.

3.2 Zasiłki celowe przyznane cudzoziemcom

Stosownie do art. 5 pkt.2 b ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje, na podstawie zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku,

niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego. W 2020 roku 1 rodzina z Armenii, która miała zgodę na pobyt tolerowany uzyskała pomoc w formie zasiłku celowego m.in. z przeznaczeniem: na odzież, obuwie, środki czystości, opłaty mieszkaniowe, koszty związane z uzyskaniem kart pobytu tolerowanego na terenie RP.

3.3 Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłacano 28 osobom w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

3.4 Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował zadania wynikające z art. 7 ust. 2-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Na podstawie art. 54 ww. ustawy oraz przeprowadzonego przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego wydawano decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej osobom nieposiadającym innego tytułu do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Prawo do świadczeń zdrowotnych przysługiwało osobom, które spełniały kryterium dochodowe określone w art. 8 ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. W 2020r. wydano 394 decyzje w ww. sprawach.

IV. ZADANIA WŁASNE GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Środki finansowe na realizację zadań własnych przeznaczono na następujące formy pomocy

Świadczenia	Liczba osób			Kwota (zł)		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Zasiłki stałe, w tym:	157	156	147	808.000 PLN	868.190 PLN	830.609 PLN
- dla osoby samotnie gospodarującej	149	146	139	781.262 PLN	849.510 PLN	812.572 PLN
- dla osoby pozostającej w rodzinie	10	10	8	26.738 PLN	18.680 PLN	18.037 PLN
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	905	817	792	2.130.922 PLN	2.102.401 PLN	1.951.965 PLN
- bezrobocia	584	597	566	1.693.187 PLN	1.491.112 PLN	1.416.078 PLN
- długotrwałej choroby	126	163	130	174.328 PLN	210.087 PLN	180.761 PLN
- niepełnosprawności	73	75	57	101.365 PLN	89.458 PLN	63.962 PLN
- inne powody itp. ochrona macierzyństwa, wielodzietność itp.	122	192	182	162.042 PLN	311.744 PLN	291.164 PLN
Zasiłki celowe, pomoc rzeczowa, w tym:	1.399	1.305	1.244	1.693.232 PLN	2.045.585 PLN	2.024.977 PLN
- zasiłki celowe na żywność Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w domu i w szkole”	1.099	1.002	1.005	1.044.517 PLN	1.188.936 PLN	1.300.626 PLN
- zasiłki celowe w tym: zasiłki celowe specjalne	1.177	1.151	1.048	648.715 PLN	856.649 PLN	724.351 PLN
	469	481	393	209.286 PLN	283.260 PLN	228.241 PLN
Schronienie	73	79	75	387.393 PLN	399.465 PLN	463.273 PLN
Posiłki gorące, w tym dla:	1.213	1.175	1.059	615.473 PLN	609.703 PLN	401.623 PLN
- dzieci	851	806	703	435.699 PLN	399 982 PLN	198.361 PLN
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	6	8	8	3.000 PLN	4.450 PLN	6.220 PLN
Pogrzeby w tym:	7	2	2	11.226 PLN	2.441 PLN	3.996 PLN
- osób bezdomnych	3	-	-	5.502 PLN	-	-

Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłki stałe, osoby realizujące kontrakt socjalny)	133	134	118	63.199 PLN	69.142 PLN	64.731 PLN
Usługi opiekuńcze	100	113	128	917.856 PLN	1.080.991 PLN	1.147.981 PLN
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez Sąd	7	6	7	16.668 PLN	25.786 PLN	29.493 PLN
Razem:				6.646.969 PLN	7.208.154 PLN	6.924.868 PLN

Źródło: Opracowanie własne

** osoby korzystały z różnych form świadczeń (nie należy sumować)*

Z analizy osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej i powodów udzielania tej pomocy wynika, iż:

- Zmniejsza się liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej korzystających ze świadczeń pieniężnych, w tym zasiłków okresowych i celowych.
- Wzrasta liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Liczba zasiłków stałych wypłaconych w 2020r. w stosunku do 2019r. spadła o 5,77%. O 3,06% spadła także liczba zasiłków okresowych. W 2019r. wypłacono 1305 zasiłków celowych, natomiast w 2020r.–1244 (spadek o 4,67%). Zaobserwowano również spadek liczby osób korzystających ze schronienia. W 2019r. 79 osób korzystało z tej formy wsparcia, natomiast w 2020 r.–75 osób (spadek o 5,06%). Zmniejszyła się liczba osób korzystających z gorących posiłków. W 2019r. z tej formy wsparcia korzystało 1 175 osób, zaś w 2020r.-1 059 (spadek o 9,87%). Liczba zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, sprawionych pogrzebów była taka sama jak w roku poprzedzającym. W porównaniu do 2019r. zaobserwowano spadek liczby osób, którym refundowana była składka na ubezpieczenie zdrowotne o 11,94%. Natomiast świadczone usługi opiekuńcze wzrosły o 13,27%. Wzrosła również liczba osób, którym wypłacone było wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd o 16,67%.

4.1 Zadania obowiązkowe

4.1.1 Zasiłki stałe

Ta forma wsparcia świadczona była osobom pełnoletnim całkowicie niezdolnym

do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, nieposiadającym żadnego źródła utrzymania, lub których dochód jak również dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego

Zasiłek stały ustalano stosownie do przepisów wynikających z ww. ustawy:

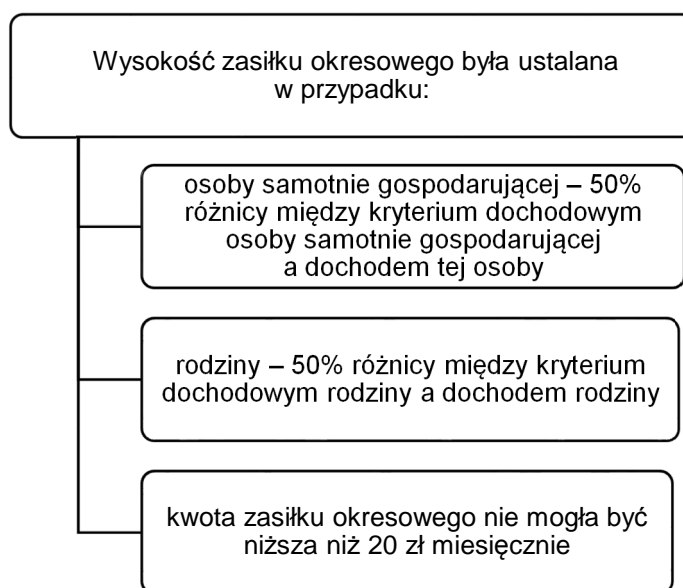
- w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby
- w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie
- zasiłek stały nie mógł być wyższy niż 645 zł, a nie niższy niż 30 zł miesięcznie

Okres przyznanej pomocy w formie zasiłku stałego w 2020 roku wynosił średnio 10,59 miesięcy, natomiast średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego na osobę stanowiła kwotę 533,47 zł.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Z tej formy skorzystało 8 osób, na kwotę 21 090 zł.

4.1.2 Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje osobie/rodzinie, których dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, lub od kryterium dochodowego rodziny, w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność.

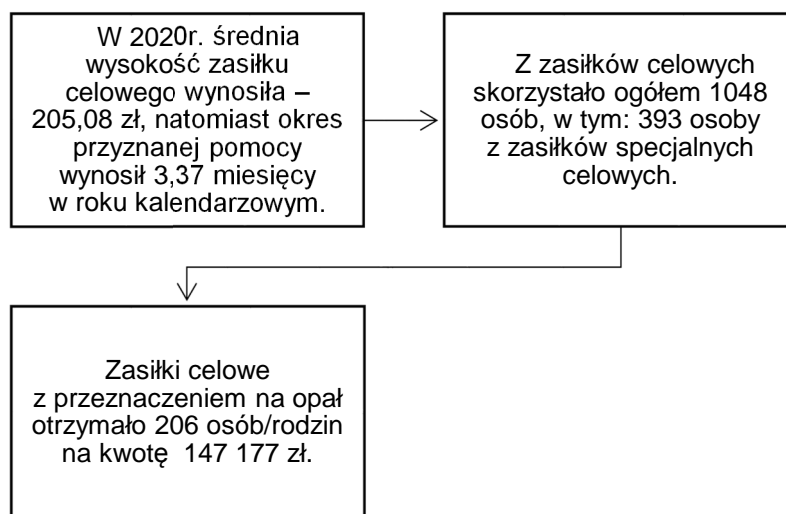

Okres przyznanej pomocy w formie zasiłku okresowego w 2020 roku wyniósł średnio 7,16 miesiąca, natomiast średnia miesięczna wysokość zasiłku okresowego na osobę/rodzinę stanowiła kwotę 344,44 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 787 rodzin/792 osoby (1833 osoby w rodzinie).

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Z tej formy skorzystało 81 rodzin, na kwotę 101 810 zł.

4.1.3 Zasiłki celowe

Zasiłki celowe przyznawane były dla osób/rodzin głównie z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, choroby oraz braku źródła utrzymania, bądź niskiego dochodu w rodzinie. Wysokość zasiłku celowego uzależniona była od sytuacji materialnej i bytowej rodziny oraz liczby osób w rodzinie. Najczęściej były to zasiłki z przeznaczeniem na żywność, leki, leczenie, środki czystości, opał, odzież, obuwie, energię elektryczną, dopłatę do czynszu mieszkaniowego.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Z tej formy skorzystało 10 rodzin, na kwotę 810 zł.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe, Ośrodek nie był w stanie sprostać wszystkim potrzebom klientów w tym zakresie. W związku z tym wydano 36 decyzji odmawiających przyznania zasiłku celowego lub celowego specjalnego.

W związku ze stanem epidemii COVID-19, zgodnie z art. 48 b ust.2 ustawy o pomocy społecznej ze wsparcia w formie zakupu artykułów żywnościowych i leków skorzystało

18 rodzin/ 35 osób objętych kwarantanną domową w tym: z zakupu produktów żywnościowych -17 rodzin (34 osoby) na kwotę 1 885,62 zł, z zakupu leków - 1 osoba/rodzina na kwotę 56,97 zł.

Pomoc rzeczowa przyznawana w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione na udzieloną pomoc nie podlegają zwrotowi.

Zgodnie z rekomendacją Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dla Ośrodków Pomocy Społecznej w związku z sytuacją epidemiczną, w przypadku uzyskania informacji dotyczącej osoby w szczególności poddanej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych, pracownik socjalny MOPR rozeznawał sytuację tych osób w celu sprawdzenia możliwości i konieczności objęcia ich wsparciem. Pierwszy kontakt pracownika Ośrodka następował za pomocą rozmowy telefonicznej. Podczas rozmowy pracownik ustalał w pierwszej kolejności, czy osoba lub rodzina są objęte kwarantanną lub izolacją w warunkach domowych, jak długo ona trwa i jakie są ich potrzeby oraz możliwości ewentualnego wsparcia rodziny. Zgodnie z procedurą dostarczanie produktów żywnościowych nie wymagało bezpośredniego kontaktu z osobą/rodziną. Produkty żywnościowe były dostarczane przez Straż Miejską.

W 2020r. realizowano wieloletni rządowy **Program "Posiłek w szkole i w domu"** na lata 2019-2023 z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności.

Uchwałą Nr 28/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r. Rada Miasta Ostrołęki podwyższyła kryterium dochodowe określone w art.8 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej do wysokości 150% kryterium dochodowego, uprawniającego do przyznawania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności osobom i rodzinom wymienionym w uchwale Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019-2023.

Zasiłki celowe na żywność w ramach programu przyznano 1005 osobom (2 382 osoby w tych rodzinach).

Średnia wysokość zasiłku celowego na żywność wynosiła – 155,37 zł miesięcznie, natomiast okres przyznanej pomocy wynosił 8,40 miesięcy w roku kalendarzowym.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych w sposób niezgodny z przeznaczeniem Ośrodek świadczył pomoc w formie kart zakupowych. Taką pomoc otrzymało 61 osób, na kwotę 47 200 zł.

4.1.4 Schronienie dla osób bezdomnych

Bezdomność jest zjawiskiem bardzo zmiennym w czasie, często ulega nasileniu w okresie jesienno-zimowym. Z szacunkowych danych będących w posiadaniu MOPR wynika, że na terenie miasta Ostrołęki w 2020r. przebywało ok. 130 osób bezdomnych oraz zagrożonych bezdomnością.

W 2020 roku Ośrodek kierował bezdomnych mężczyzn do Noclegowni dla Osób Bezdomnych prowadzonej przez MOPR przy ul. Kołobrzeskiej 15, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach (m.in. ze względu na stan zdrowia) do Schroniska w Siedlcach, Zochcina, Dreglina, Borowego Młyna, Ożarowa Mazowieckiego, Janowa.

Liczba osób bezdomnych korzystających ze schronienia

Osoby, którym udzielono schronienia	2019 rok	2020 rok
Noclegownia dla Osób Bezdomnych przy ul. Kołobrzeskiej 15, Ostrołęka	73	67
Schronisko dla Osób Bezdomnych Stowarzyszenie Hilaris w Siedlcach ul. Południowa 1	3	2
Stowarzyszenie Wspólnota Chleb Życia Schronisko dla Bezdomnych z siedzibą w Zochcinie 58, 27 – 580 Sadowie	1	1
Schronisko dla Osób Bezdomnych „MARKOT”, Dreglin, 06-450 Glinojec	0	2
Schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi Borowy Młyn 22 Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych” „AGAPE” gm. Ryjewo	2	1
Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu „MARKOT” ul. Mikołaja Kopernika 2 Ożarów Mazowiecki	1	1
Schronisko w Janowie 42 05-180 Pomiechówek, Stowarzyszenie „ANTIDOTUM”	1	1
Razem	79*	75

Źródło: Opracowanie własne

** 2019r. liczby osób nie należy sumować, gdyż osoby korzystały zarówno ze schronienia zapewnionego przez Noclegownię MOPR, Schronisko w Siedlcach, Borowy Młyn.*

W stosunku do 2019 roku zmniejszyła się o 5,06 % liczba osób bezdomnych, którym udzielono schronienia.

Schronienia w postaci tymczasowego miejsca noclegowego udzielano osobom bezdomnym, niemającym jakiegokolwiek możliwości zamieszkania w innym miejscu. Osoba bezdomna miała prawo na podstawie art. 48 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej domagać się od gminy schronienia, miejsca do spania, posiłku i niezbędnego ubrania.

Ogółem w 2020 roku udzielono schronienia **75** osobom bezdomnym w tym:

72 mężczyznom oraz 3 kobietom. Koszt ich pobytu wyniósł **463 273 zł**.

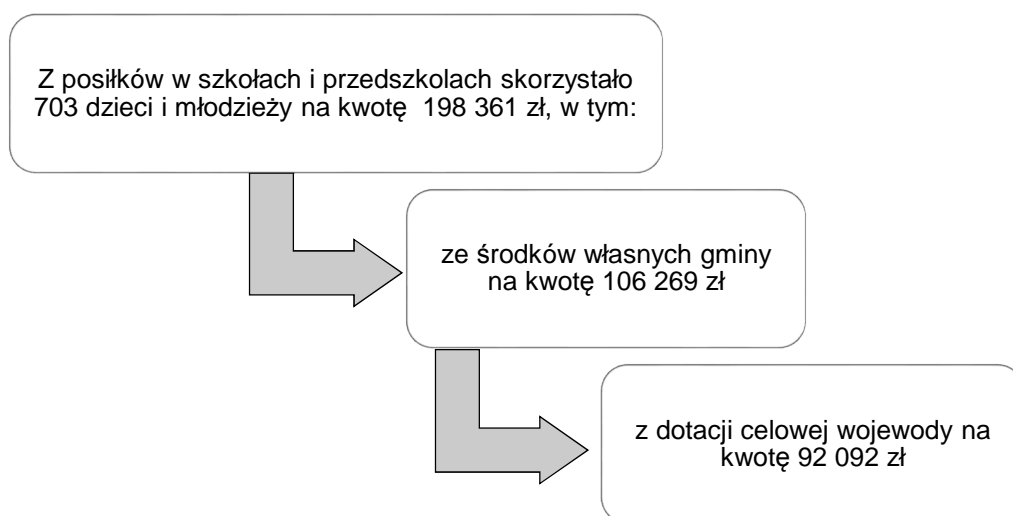
Ogólny koszt funkcjonowania Noclegowni dla Osób Bezdomnych prowadzonej przez MOPR przy ul. Kołobrzeskiej 15 wyniósł **381 155 zł** (utrzymanie, doposażenie noclegowni oraz zakup żywności dla osób bezdomnych, itp.).

W przypadku konieczności zapewnienia osobie bezdomnej całodobowej opieki w formie usług opiekuńczych lub zapewnienia schronienia bezdomnym kobietom, w obecnym stanie epidemii COVID-19, zawierano porozumienia ze Schroniskiem w Siedlcach, Borowym Młynie, Dreglinie, Zochcinie, Ożarowie Mazowieckim, Janowie.

Koszt pobytu osoby bezdomnej w Schronisku w Siedlcach wynosił 40 zł za dobę, w Schronisku w Dreglinie - 30 zł za dobę, Zochcinie wynosił 40 zł. za dobę, w Schronisku w Ożarowie Mazowieckim wynosił 40 zł za dobę, w Schronisku w Janowie wynosił 28 zł za dobę. Natomiast w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi w Borowym Młynie, koszt pobytu osoby bezdomnej wynosił 70 zł za dobę.

4.1.5 Posiłki

Rodziny kwalifikującej się do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej dodatkowo przyznawano pomoc w formie nieodpłatnych obiadów dla dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół i przedszkoli, a finansowanych przez Ośrodek. W 2020r. MOPR realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie gorącego posiłku była przyznawana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego.

Liczba dzieci objętych dożywianiem w 2020r.

Szkoła	Posiłek	Liczba osób	Kwota (zł)
Szkoła Podstawowa Nr 1	Obiady	38	7 048
Szkoła Podstawowa Nr 2	Obiady	93	21 264
Szkoła Podstawowa Nr 3	Obiady	11	2 076
Szkoła Podstawowa Nr 4	Obiady	62	13 784
Szkoła Podstawowa Nr 5	Obiady	90	20 812
Szkoła Podstawowa Nr 6	Obiady	59	12 076
Szkoła Podstawowa Nr 10	Obiady	55	10 880
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Ostrołęce	Obiady	41	17 017
Przedszkola	Obiady	191	66 122
Szkoły średnie	Obiady	62	15 052
Salezjański Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Brata Żebrowskiego w Czarni (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	175
Szkoła Podstawowa w Rzekuniu (rodziny z Ostrołęki)	Obiady	2	281
Szkoła Podstawowa w Białobielu (rodziny z Ostrołęki)	Obiady	2	260
Bursa Nr 2 w Łomy (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	231
Zespół Szkół Powiatowych w Przasnyszu (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	110
Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Jana Kochanowskiego w Węgrowie (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	400
Bursa Szkolna Nr 3 w Łomży (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	471
Salezjański Ośrodek Wychowawczy w Różanymstoku (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	490
Szkoła Przysposabiająca do Pracy w Ostrołęce	Obiady	1	752
Żłobki Niepubliczne i Publiczne	Obiady	11	5 445
Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Nasza Szkoła”, Poradnia Rehabilitacji Neurologicznej „AGA”	Obiady	8	3 240
Bursa Szkolna Nr 4 w Warszawie (rodzina z Ostrołęki)	Obiady	1	375
Ogółem			198 361

Źródło: Opracowanie własne

**liczby dzieci nie należy sumować, gdyż 30 dzieci w ciągu roku 2020 korzystały zarówno z obiadów w przedszkolu, szkole podstawowej lub szkole średniej.*

W związku ze stanem epidemii COVID-19 w sytuacji, w której dziecko nie uczęszczało do szkoły/przedszkola z powodu zamknięcia placówki i wprowadzenia nauki zdalnej,

w konsekwencji czego nie było możliwości spożywania gorących posiłków w stołówce szkolnej/przedszkolnej, przyznawano pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności dla rodzin kwalifikujących się do wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Powyższe rekomendacje dla ośrodków pomocy społecznej w zakresie przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w związku z koniecznością kontynuacji działań związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2, zostały opracowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

Ponadto z gorących posiłków w 2020r. skorzystały **356*** osoby dorosłe z **333*** rodzin, na kwotę **203 262 zł** w następujących placówkach:

- ⇒ w Spółdzielni Socjalnej „Na Wspólnej” - (obiady w soboty) dla 98 osób (96 rodzin), na kwotę 19 570 zł. Koszt jednostkowy obiadu wynosił 7,50 zł ,
- ⇒ w Szkole Podstawowej Nr 3 - 2 osoby (2 rodziny), na kwotę 368 zł. Koszt jednostkowy obiadu wynosił 8,00 zł.
- ⇒ w “Tanim Barze” MOPR, 354 osoby (331 rodzin), na kwotę 183 324 zł. Koszt pełnego obiadu dla podopiecznego, przyznanego decyzją administracyjną wynosił 3,50 zł.

** liczby osób/rodzin nie należy sumować, gdyż 98 osób, 96 rodzin w ciągu roku 2020 korzystało zarówno z obiadów w Tanim Barze MOPR i Spółdzielni Socjalnej „Na Wspólnej”.*

4.1.6 Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Stosownie do art. 40 ust.1,2 ustawy o pomocy społecznej zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Ww. zasiłek może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego przyznano dla 8 osób (8 rodzin) na kwotę 6 220 zł w tym: 2 rodzinom z powodu pożaru mieszkania, 5 osobom z powodu zgonu członka rodziny, 1 osobie z powodu kradzieży.

4.1.7 Sprawienie pogrzebu

Pogrzeby organizowane są przez MOPR zgodnie z uchwałą Nr 408/XL/2013 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 lutego 2013r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Miasto Ostrołęka.

Ośrodek w 2020 roku sfinansował sprawienie pogrzebu dla 1 osoby, która nie posiadała źródła dochodu i rodziny mogącej sfinansować koszty związane z pogrzebem. Średni koszt pogrzebu wyniósł 2 484 zł i obejmował zakup trumny i kwiatów, umycie i ubranie,

przechowywanie zwłok w chłodni, kwaterę, opłaty usług grabarza, transport zwłok i obsługę pogrzebu.

Ponadto w październiku 2020 roku zorganizowano 1 pogrzeb dzieci utraconych zgłoszony przez Mazowiecki Szpital Specjalistyczny im. dr. Józefa Psarskiego w Ostrołęce.

Koszt pogrzebu wyniósł 1 512 zł i obejmował przewóz zwłok do kremacji, kremację zbiorową, zakup urny na prochy i kwiatów, pochówek urny z prochami w Grobie Dzieci Utraconych, na terenie cmentarza Parafialnego w Ostrołęce przy ul. Kujawskiej.

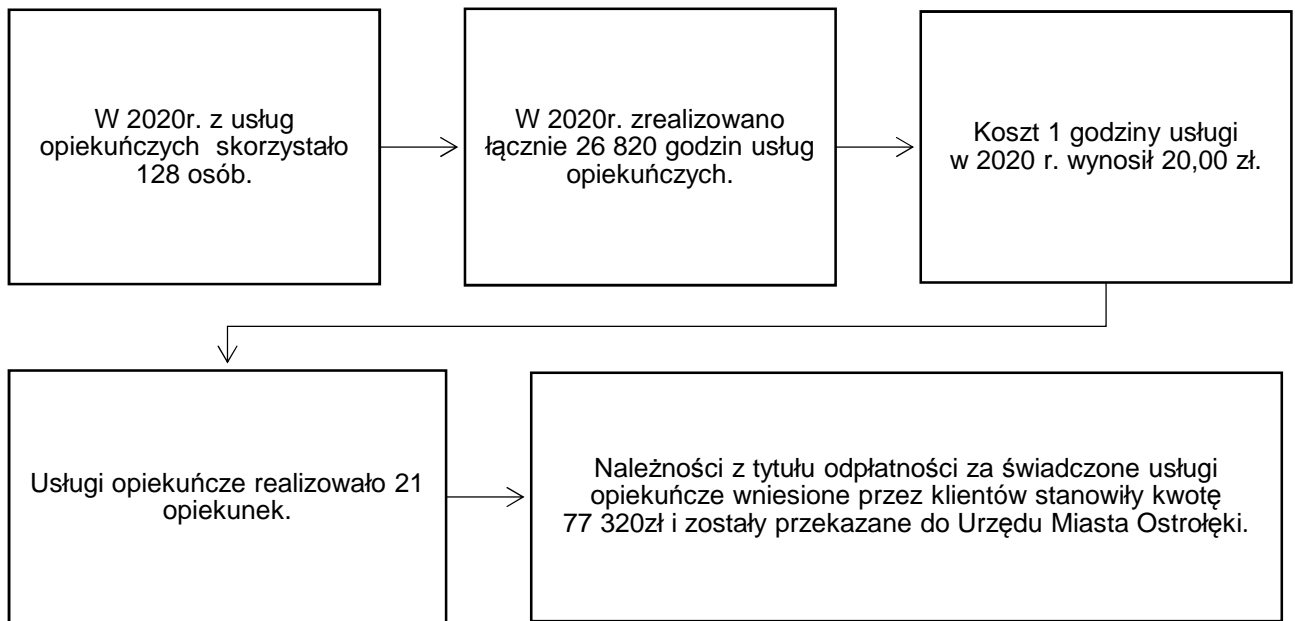
4.1.8 Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Składka na ubezpieczenie zdrowotne była opłacana za osoby, które pobierały zasiłki stałe. Miesięczna wysokość składki wynosiła 9% kwoty przyznanego świadczenia tj. zasiłku stałego – stanowiącej podstawę naliczenia składki zdrowotnej. W 2020r. MOPR opłacał składkę zdrowotną za 118 osób.

4.1.9 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze świadczone były osobom samotnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób, a są ich pozbawione, lub gdy rodzina lub wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy świadczyć. Usługi opiekuńcze świadczone głównie osobom samotnym i samotnie gospodarującym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione.

Usługi polegały na zaspokojeniu niezbędnych codziennych potrzeb życiowych. Usługi świadczone między innymi w zakresie: utrzymywania porządku w pomieszczeniach zajmowanych lub użytkowanych przez świadczeniobiorcę, dokonywaniu zakupów, realizacji recept , dostarczania gorącego posiłku oraz innych czynności wynikających z indywidualnych potrzeb świadczeniobiorcy

4.1.10 Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora przyznane przez sąd

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przez kuratora wypłacano 7 osobom w wysokości ustalonej przez sąd. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

4.2 Zadania fakultatywne (realizowane w zależności od posiadanych środków)

4.2.1 Zasiłki celowe specjalne

Zasiłki celowe specjalne były udzielane w szczególności osobom, których dochód był wyższy od kryterium dochodowego, a ponosiły znaczne koszty związane m.in. z leczeniem. Wysokość zasiłku celowego nie była wyższa niż kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, ustalone zgodnie z art.8 ust.1, 2 ww. ustawy tj. 701 zł na osobę samotnie gospodarującą, 528 zł na osobę w rodzinie.

Średnia wysokość zasiłku celowego specjalnego wynosiła - 224,21 zł, natomiast średni okres przyznanej pomocy wynosił 2,59 miesiąca. Z tej formy pomocy skorzystało 393 osoby/ 391 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 848).

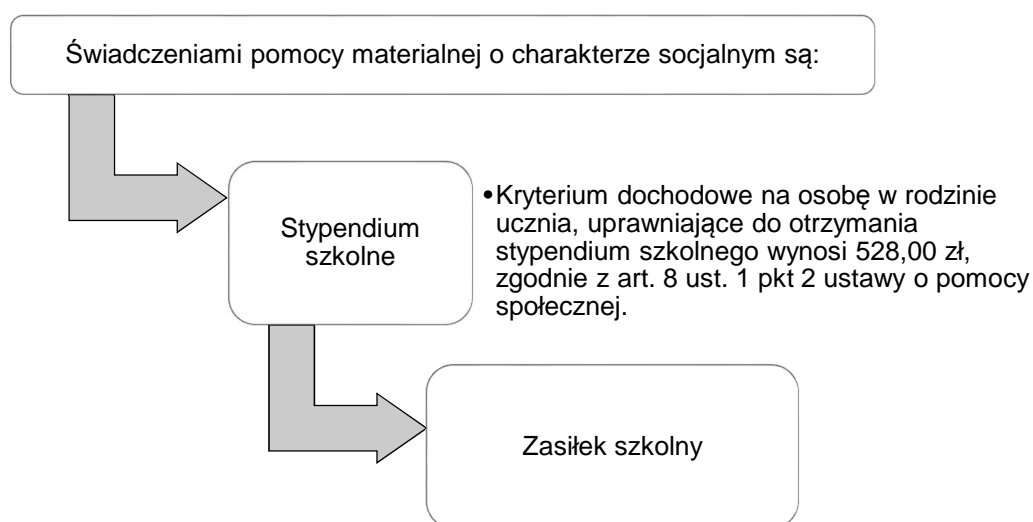
V. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU OŚWIATY

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce od 1 września 2009 roku realizuje zadanie własne gminy, określone w rozdziale 8 a ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Zadaniem tym jest pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielana uczniom w celu:

- zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji,
- umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Realizacja przez Ośrodek pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów odbywa się na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty,
- uchwały nr 381/LI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 czerwca 2009r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej,
- uchwały Nr 382/LI/2009 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 czerwca 2009r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki.

Stosownie do ustawy o systemie oświaty pomoc materialna przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dorosłych oraz słuchaczy publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych- do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży, o której mowa w art. 16 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, a także dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, realizację odpowiednio obowiązku szkolnego o obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.
- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego może być przyznany zasiłek szkolny w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym. Ta forma pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla ucznia ma charakter doraźny i jest udzielana w sytuacji wystąpienia zdarzeń losowych.

Rodzaj świadczenia	Liczba zrealizowanych świadczeń			Kwota świadczeń		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Stypendia szkolne	852	733	535	655.411 PLN	492.662 PLN	278.754 PLN
Zasiłki szkolne	8	4	5	4.960 PLN	2.480 PLN	3.100 PLN
Ogółem:	860	737	540	660.371 PLN	495.142 PLN	281.854 PLN

Źródło: Opracowanie własne

Wysokość stypendiów zależy od:

- wysokości środków finansowych przeznaczonych na ten cel,
- limitów określonych w ustawie o systemie oświaty,
- ustaleń *Regulaminu* przyjętego przez Radę Miasta Ostrołęki,

- liczby uczniów uprawnionych do otrzymania stypendium,
- czasookresu, przez który uczniowie uprawnieni pobierają stypendium.

Miesięczna wysokość stypendium uzależniona jest od dochodu wnioskodawcy i jest ustalana każdorazowo na dany rok szkolny. Jeśli dochód na osobę w rodzinie **przekraczał 50% kwoty 528 zł**, o której mowa w art.8 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, wówczas miesięczna wysokość stypendium w okresie od stycznia do czerwca w roku szkolnym 2019/2020 wynosiła 115,00 zł miesięcznie, a od września do grudnia w roku szkolnym 2020/2021 – 130,00 zł miesięcznie.

Jeśli dochód na osobę w rodzinie **nie przekraczał 50% kwoty 528 zł** wówczas wysokość stypendium w okresie od stycznia do czerwca w roku szkolnym 2019/2020. I od września do grudnia w roku szkolnym 2020/2021-wynosiła 150,00 zł miesięcznie.

Analiza stypendiów szkolnych według przynależności ucznia do typu szkoły (bez zasiłków szkolnych)

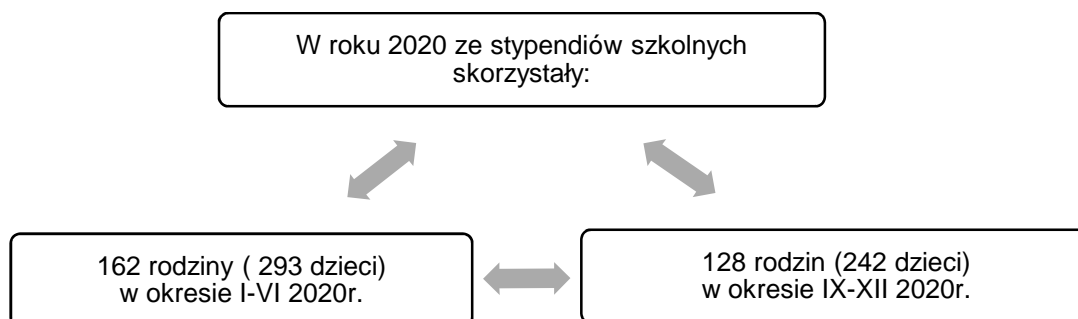
Stypendia szkolne przyznane w miesiącach I – VI wg typów szkół		
Typ szkoły	Liczba uczniów i słuchaczy, którym przyznano stypendium	
	2019	2020
szkoła podstawowa	280	202
gimnazjum	17	0
szkoła przysposabiająca do pracy	0	0
zasadnicza szkoła zawodowa	1	3
liceum ogólnokształcące	20	30
technikum	63	51
szkoła policealna	2	3
szkoła branżowa I stopnia	3	4
Razem	386	293
Stypendia szkolne przyznane w miesiącach IX-XII wg typów szkół		
Typ szkoły	Liczba uczniów i słuchaczy, którym przyznano stypendium	
	2019	2020
szkoła podstawowa	251	162
gimnazjum	0	0
szkoła przysposabiająca do pracy	0	1
zasadnicza szkoła zawodowa	2	0
liceum ogólnokształcące	30	24

technikum	55	43
szkoła policealna	3	2
szkoła branżowa I stopnia	6	10
Razem	347	242

Źródło: Opracowanie własne

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą.

W decyzji administracyjnej o przyznaniu stypendium określona jest jego wysokość i termin, do którego należy złożyć do refundacji dowody księgowe, potwierdzające poniesienie wydatków edukacyjnych. Po przedłożeniu dokumentów takich jak: faktury VAT, rachunki potwierdzające nabycie towaru lub usługi edukacyjnej - następuje zwrot wydatkowanych przez wnioskodawcę środków. Niektórzy uprawnieni do stypendium nie przedkładają dowodów księgowych potwierdzających wydatki na cele edukacyjne w pełnej wysokości przyznanego stypendium. W tych przypadkach refundacja następuje do wysokości przedłożonych dowodów księgowych.

W 2020 roku pomocą materialną o charakterze socjalnym w postaci zasiłku szkolnego w związku ze zdarzeniem losowym objęto 3 rodziny, przyznając 5 zasiłków szkolnych dla pięciorga dzieci, przy czym: w 2 rodzinach zasiłek szkolny otrzymało dwóch uczniów/uczennic, w 1 rodzinie zasiłek szkolny otrzymał jeden uczeń. Powodem przyznania zasiłków szkolnych dzieciom była śmierć jednego z rodziców.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust.2 pkt. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, tj. **124 zł**. W 2020r. zasiłki szkolne przyznane zostały w maksymalnej ustawowej wysokości tj. po **620 zł** na każde dziecko.

Stosownie do ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Wykonanie zadania zachowuje w rozliczeniu rocznym wymogi art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o *finansach publicznych*, limitującego kwotę dotacji udzielanych jednostce samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań własnych. Dotacja w mieście Ostrołęka stanowi 80% kosztów realizacji zadania, a miasto zabezpieczyło 20% udziału środków własnych na realizację pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, będących mieszkańcami Ostrołęki.

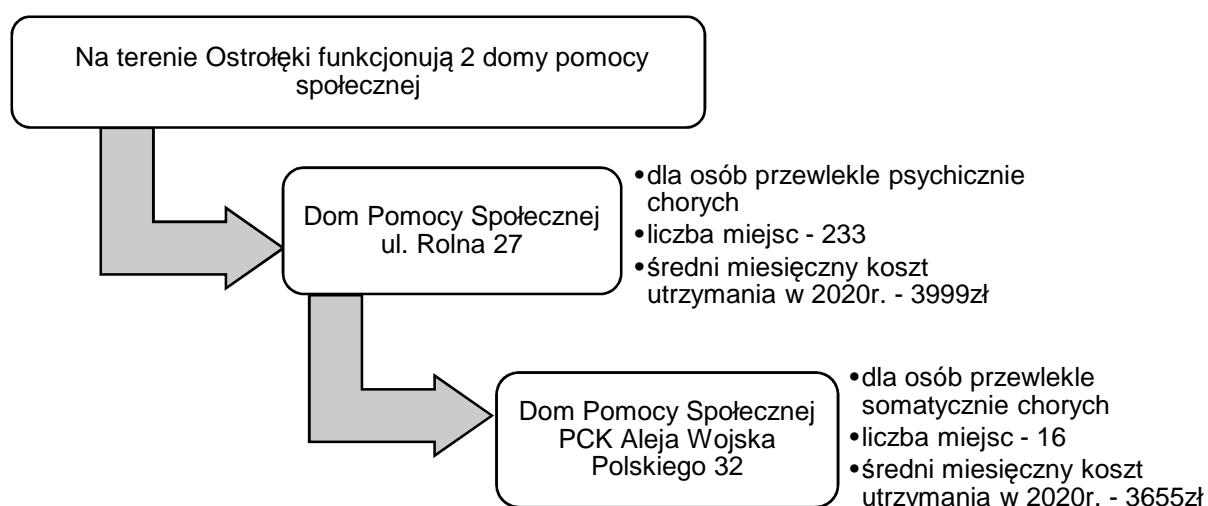
W porównaniu do 2019r. kwota wydatkowana w 2020r. na pomoc materialną dla uczniów zmniejszyła się o 43,07% co było związane ze zmniejszeniem liczby uczniów, którym przyznano stypendium.

VI. ZADANIA POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

6.1 Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej przeznaczone są dla osób wymagających całodobowej opieki, z powodu wieku, niepełnosprawności lub choroby, a także dla osób nie potrafiących samodzielnie funkcjonować i zaspokajać swoich potrzeb w codziennym życiu, którym niemożliwe jest zapewnienie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przez rodzinę i miasto Ostrołęka.

Osoby z terenu miasta Ostrołęki, jak również innych gmin w miarę posiadanych wolnych miejsc, mogą ubiegać się o umieszczenie w domu pomocy społecznej na terenie miasta Ostrołęki.

Działalność domów pomocy społecznej opiera się na całodobowej opiece oraz zapewnieniu mieszkańcom podstawowych potrzeb: bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie ogólnie przyjętego standardu.

Mieszkańcy DPS m.in. mają możliwość uczestniczenia w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w pracowniach terapii zajęciowej m.in: wikliniarskiej, rzeźby, stolarstwa artystycznego, plastycznej, gastronomicznej, krawieckiej, muzycznej, informatycznej, rękodzieła, sztuki użytkowej, zdobnictwa i dekoratorstwa, ceramicznej, zajęciach rehabilitacyjnych i ogrodniczych. Domownicy mogą skorzystać z biblioteki i czytelnicy oraz wielu propozycji kulturalno-oświatowych.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy

społecznej ustala Prezydent Miasta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku.

Mieszkańcy domu pomocy wnoszą odpłatność w wysokości 70% swojego dochodu. Na każdą z osób przyjętych i skierowanych do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004r., domy pomocy społecznej otrzymują dotację z budżetu państwa.

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej osób przyjętych do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004r. lub posiadających skierowanie do domu pomocy społecznej wydane po 1 stycznia 2004r., wnosi:

- 1) mieszkańiec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową, w przypadku:
 - a) osoby samotnie gospodarującej, jeżeli posiadany dochód jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % tego kryterium,
 - b) osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2.

- przy czym osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkańiec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wnosić osoby niewymienione w punktach 1-3.

W myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej, ustala się osobom obowiązany do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańców domu pomocy społecznej w drodze umowy, zawartej na podstawie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej lub w drodze decyzji administracyjnej.

Jeżeli osoba, o której mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego odmawia zawarcia umowy, wysokość opłaty ustala się w drodze decyzji administracyjnej. Natomiast w przypadku niewyrażenia zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz odmowy podpisania umowy, wysokość opłaty za pobyt mieszkańca domu pomocy społecznej ustalona zostanie w drodze decyzji.

W tym przypadku odpłatność stanowi kwotę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatą wnoszoną przez mieszkańca domu oraz opłatami wnoszonymi przez inne osoby obowiązane.

W przypadku niewywiązywania się ww. osób z obowiązku opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, ustalonego w decyzji lub umowie, o której mowa w art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wydatki gminy podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Ponadto mieszkańcy Ostrołęki, chorzy na stwardnienie rozsiane, mogą się ubiegać o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku. Jest to jedyna w kraju placówka tego rodzaju, prowadzona przez Marszałka Województwa Mazowieckiego. Pobyt w KOMR jest odpłatny w wysokości 70 % dochodu osoby kierowanej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce kompletuje dokumenty oraz wydaje decyzje o skierowaniu do tego ośrodka na czas określony ustalony przez Zespół Terapeutyczny KOMR. W 2020r. wydano 5 decyzji kierujących. Natomiast decyzję o umieszczeniu i ustaleniu odpłatności wydaje Marszałek Województwa.

W 2020 roku w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie miasta Ostrołęki, umieszczono 23 osoby, w tym 3 mieszkańców Ostrołęki oraz 20 osób zamieszkałych poza Ostrołęką, skierowanych przez inne ośrodki pomocy społecznej. Należy zaznaczyć, iż w 2020r. dwóch mieszkańców Ostrołęki zostało skierowanych do domów pomocy społecznej poza terenem miasta Ostrołęki.

Na dzień 31.12.2020r. na liście osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej działających na terenie miasta Ostrołęki znajdowały się 2 osoby.

6.2 Zadania pieczy zastępczej

Dziecko do prawidłowego rozwoju emocjonalnego, fizycznego i edukacyjnego potrzebuje odpowiednich warunków, które powinna zapewnić mu rodzina naturalna. W sytuacji, kiedy rodziny przeżywają trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, konieczne jest zapewnienie pomocy i wsparcia, zarówno rodzicom jak i dziecku.

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny w jej środowisku zamieszkania. Piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej mają zapewnioną wszechstronną opiekę i wsparcie,

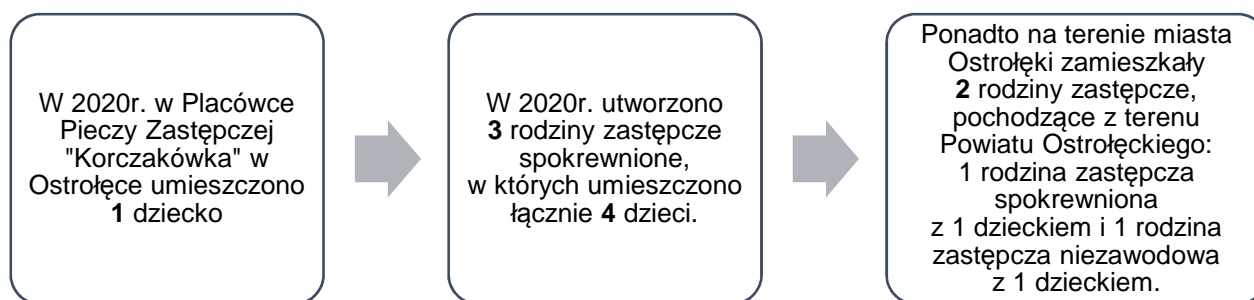
a przede wszystkim odpowiednie warunki do harmonijnego rozwoju i nabywania umiejętności radzenia sobie w przyszłości w dorosłym, samodzielnym życiu.

Szczegółowe zasady organizowania, wspierania, nadzorowania i finansowania rodzin zastępczych oraz udzielania pomocy pełnoletnim wychowankom, opuszczającym pieczę zastępczą rodzinną i instytucjonalną, regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie od dnia 1 stycznia 2011r.

Zadania dotyczące tworzenia rodzin zastępczych, szkolenia, udzielania wsparcia specjalistycznego oraz dokonywania oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, wypełnia Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ostrołęce z siedzibą w Ostrołęce ul. Poznańska 24/26. Natomiast do zadań MOPR w obszarze pieczy zastępczej, należy przyznawanie w drodze decyzji administracyjnych i wypłacanie comiesięcznych oraz jednorazowych świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

W 2020 roku zadania pieczy zastępczej realizowane przez MOPR obejmowały następujące zagadnienia:

- Ustalanie potrzeb finansowych oraz przyznawanie świadczeń finansowych związanych z funkcjonowaniem pieczy zastępczej, w tym przyznawanie dodatków wychowawczych 500+ dla rodzin zastępczych na przebywające w nich dzieci, przyznawanie dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego 500+ na dzieci przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej i świadczeń "Dobry start" 300+, ustalanie potrzeb finansowych oraz przyznawanie świadczeń finansowych związanych z usamodzielnieniem pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich.
- Kompletowanie dokumentacji i kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- Ustalanie odpłatności od rodziców biologicznych za dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Ustalanie odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych.
- Kierowanie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do mieszkania chronionego oraz ustalanie od nich opłat za pobyt.

6.2.1 Rodziny zastępcze

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze, które zostały utworzone przed 1 stycznia 2012r. miały możliwość otrzymywania świadczeń pieniężnych na dzieci na podstawie ww. ustawy bądź na podstawie dotychczasowych przepisów, tj. ustawy o pomocy społecznej. Rodzinom, które otrzymują świadczenia na dotychczasowych warunkach ustawy o pomocy społecznej, przysługują kwoty świadczeń w wysokości odpowiednio 40%, 60% lub 80% kwoty 1647zł, stanowiącej podstawę naliczania pomocy dla rodzin zastępczych, ustalonej w zależności od wieku i stanu zdrowia dzieci. Pomoc taka wynosi odpowiednio od 658,80zł do 1317,60 zł miesięcznie na dziecko. W przypadku rodzin zastępczych, które otrzymują świadczenia zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczenia wynoszą 694zł miesięcznie – dla rodzin zastępczych spokrewnionych i 1052zł miesięcznie – dla rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. Świadczenia na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2020r. otrzymywało 5 rodzin zastępczych na pokrycie kosztów utrzymania 11 dzieci.

Na poprawę sytuacji dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej wpłynęły ponadto niżej wymienione zmiany w przepisach prawnych:

- 6 sierpnia 2013r. weszła w życie uchwała Nr 459/XLV/2013 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 14 czerwca 2013r. w sprawie podniesienia wysokości świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Zgodnie z ww. Uchwałą, rodzinom zastępczym spokrewnionym zwiększono kwotę przysługujących świadczeń o 150 zł miesięcznie na każde dziecko.
- 19 września 2014 roku weszła w życie ustawa z dnia 25 lipca 2014 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z ww. ustawą rodziny zastępcze, które otrzymują świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, mają prawo do tych świadczeń w pełnej wysokości, bez pomniejszania ich o kwoty stanowiące 50% dochodu dziecka.
- 1 kwietnia 2016 roku weszła w życie ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która wprowadziła dodatkowe świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych, tj. dodatki wychowawcze 500+ na przebywające w nich dzieci. Dodatek wychowawczy przysługuje rodzinie zastępczej na każde dziecko do 18 roku życia i jest przyznawany na okres 12 miesięcy.
- 1 września 2018r. weszło w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry Start", które wprowadziło nowe świadczenie „Dobry start” dla uczących się dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz dla pełnoletnich, uczących się wychowanków, opuszczających pieczę zastępczą - w kwocie 300 zł raz w roku.
- 01 lipca 2019r. weszła w życie ustawa z dnia 17 maja 2019r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wprowadzając dodatkowe świadczenie pieniężne na dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, tj. dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego 500+. Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego przysługuje na każde umieszczone w placówce dziecko do 18. roku życia i jest przyznawany na okres 12 miesięcy.

W 2020 roku w rozdziale 85 508 – Rodziny zastępcze, MOPR wydatkował na realizację świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych kwotę 1.270.494 zł

Środki finansowe wydatkowane w 2020 r. na zadania pieczy zastępczej

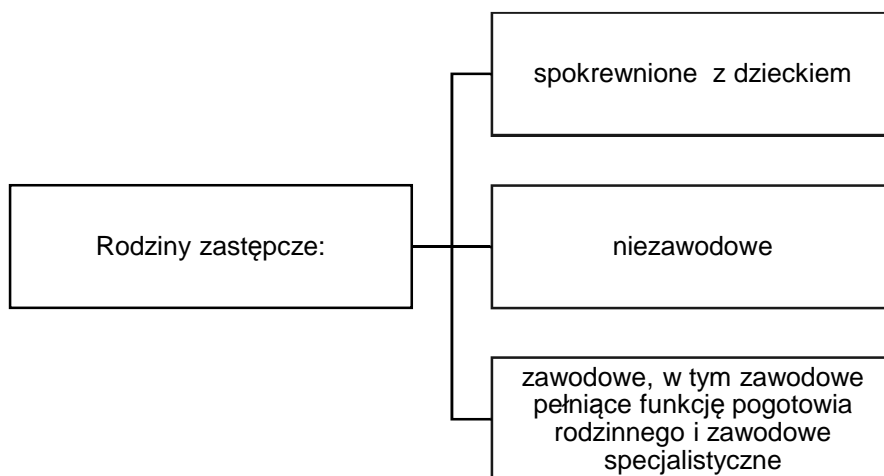
Świadczenia	Kwota świadczeń
Comiesięczne świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci	750.565 PLN
Wynagrodzenie dla 1 zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 2 zawodowych rodzin zastępczych, osób zatrudnionych do pomocy rodzinie zastępczej zawodowej przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Spadek wydatkowanych kwot wynika z braku uprawnień rodzin zastępczych zawodowych do zwiększonych kwot wynagrodzeń oraz dodatków, z powodu mniejszej liczby przebywających dzieci.	138.062 PLN
Jednorazowe świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjętych dzieci	1.699 PLN
Środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego dla rodzin zastępczych zawodowych	13.887 PLN
Dofinansowanie dla rodzin zastępczych do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci	1.400 PLN

Dofinansowania do remontu domu jednorodzinnego dla rodzin zastępczych zawodowych	300 PLN
Dodatki wychowawcze 500+ dla rodzin zastępczych na dzieci wraz z kosztami obsługi	294.184 PLN
Pomoc na zagospodarowanie dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze	1.900 PLN
Pomoc na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze	51.665 PLN
Pomoc na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze	6.950 PLN
Okresowa pomoc losowa dla rodzin zastępczych na dzieci	9.882 PLN
Ogółem:	1.270.494 PLN

Źródło: Opracowanie własne

W 2020r. w rozdziale 85504 – Wspieranie rodziny – Program „Dobry start” na realizację świadczeń „Dobry start” wraz z kosztami obsługi wydatkowano kwotę 25 730 zł w tym na:

- świadczenia dla 50 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na kwotę 15 000 zł,
- świadczenia dla 24 wychowanków przebywających w Placówce Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce na kwotę 7 200 zł,
- świadczenia dla 4 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze w kwocie 1 200 zł,
- świadczenie dla 5 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili placówkę opiekuńczo-wychowawczą na kwotę 1 500 zł.

Źródło: Opracowanie własne

W 2020 roku na terenie miasta Ostrołęki funkcjonowały 54 rodziny zastępcze, w których przebywało łącznie 78 dzieci.

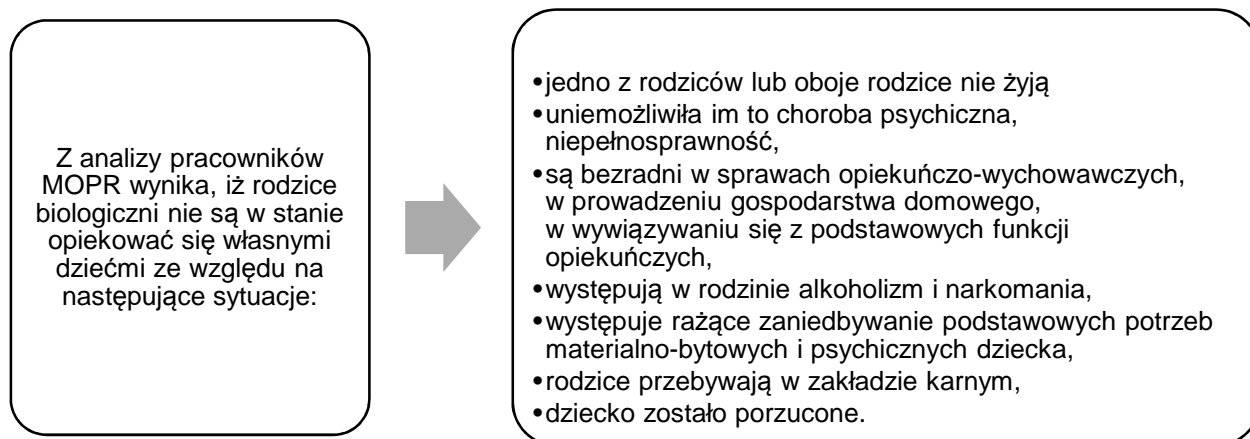
Liczba rodzin zastępczych	2018	2019	2020
Rodziny spokrewnione z dzieckiem	42	41	40
Rodziny niezawodowe	11	10	11
Rodziny zawodowe, w tym 1 pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	3	3	3
Razem	56	54	54

Źródło: Opracowanie własne

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych: w rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem	2018	2019	2020
w rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem	59	55	54
w rodzinach zastępczych niezawodowych	11	11	12
w rodzinach zastępczych zawodowych, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	14	10	12
Razem	84	76	78

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie funkcjonujące rodziny zastępcze zostały powołane na podstawie prawomocnych postanowień sądu o ustanowieniu rodziny zastępczej. W rodzinach zastępczych dzieci mają zapewnione optymalne warunki do rozwoju i edukacji. Dzieci trafiające do pieczy zastępczej najczęściej pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, gdzie rodzice biologiczni nie są w stanie prawidłowo sprawować funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Rodziny zastępcze borykają się z wieloma problemami wynikającymi z pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec powierzonych im dzieci. W związku z tym mają możliwość stałego korzystania ze wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i specjalistów Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ostrołęce.

Przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określają zasady finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Zgodnie z przepisami ustawy powiat, na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko rodzina zastępcza lub rodzinny dom dziecka, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie.

W 2020 roku w oparciu o zawarte porozumienia, 15 dzieci z terenu Ostrołęki przebywało w 11 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (ostrołęckiego, nidzickiego i przasnyskiego), natomiast w 7 ostrołęckich rodzinach zastępczych przebywało 8 dzieci z terenu innych powiatów (ostrołęckiego, szczycieńskiego, etckiego, białostockiego, legionowskiego i tomaszowskiego).

6.2.2 Kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował zadania z zakresu opieki nad dzieckiem m.in. poprzez kierowanie dzieci do Placówki Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce. Do ww. Placówki kierowane są dzieci na podstawie postanowienia Sądu, właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka. Ponadto jedno dziecko z terenu Ostrołęki zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Powiatu Ostrołęckiego. Corocznie ustalane są średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w Placówce Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce.

6.2.3 Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej lub osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie,
- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym mieszkania chronionego,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie.

•W 2020 roku w rozdziale 85 508 – Rodziny zastępcze MOPR wydatkował na pomoc pieniężną dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kwotę: 60 515 zł

•W 2020 roku w rozdziale 85 510 – Placówki opiekuńczo-wychowawcze MOPR wydatkował na pomoc pieniężną dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych kwotę: 96 467 zł

Środki finansowe wydatkowane w 2020 r. dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

Rodzaj pomocy	Liczba wychowanków z rodzin zastępczych	Kwota świadczeń w (zł)	Liczba wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych	Kwota świadczeń w (zł)
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	12	51 665	17	96 467
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	6 950	0	0
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	1	1 900	0	0
Ogółem kwota świadczeń:		60 515	17	96 467

Pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki udziela starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej

lub odpowiednio placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Natomiast pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej udziela starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej lub w ww. placówkach. W trakcie usamodzielnienia wychowanków sporządzany jest indywidualny plan pomocy dla usamodzielnianego wychowanka, polegający na ustaleniu form wsparcia funkcjonowania wychowanka w środowisku, analizowaniu jego sytuacji materialnej, możliwości uzyskania zatrudnienia oraz przyznaniu pomocy pieniężnej w przypadku kontynuowania nauki w szkole średniej lub wyższej. Wyznaczany jest także opiekun wychowanka w procesie jego usamodzielnienia.

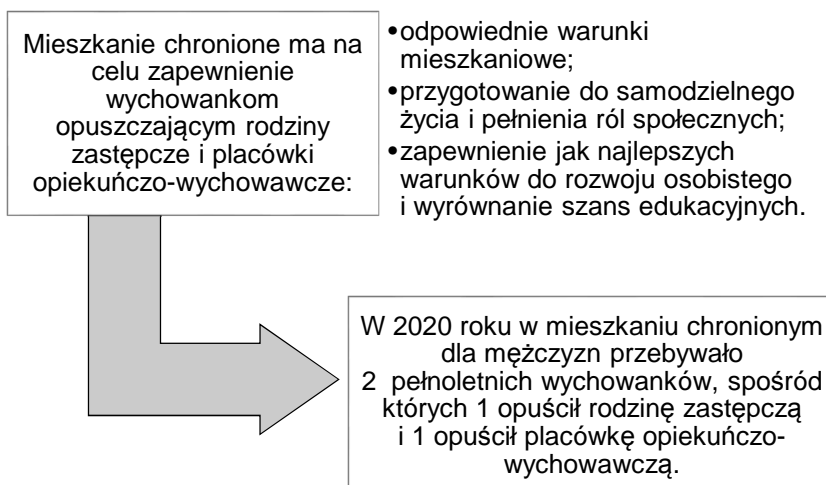
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie przysługuje osobom, które osiągnęły pełnoletność w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Kontynuują naukę w szkole podstawowej, gimnazjum, szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2020 roku wypłacał 29 pełnoletnim wychowankom pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, spośród których:

- 12 opuściło rodziny zastępcze,
- 15 opuściło placówkę opiekuńczo-wychowawczą,
- 2 opuściło młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Spośród 29 wychowanków kontynuujących naukę, 3 studiuje i 26 uczy się w szkołach średnich i policealnych.

MOPR udziela pomocy pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze także poprzez umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu chronionym. Na terenie Ostrołęki funkcjonuje jedno mieszkanie chronione treningowe przy ul. Koszarowej 6, z trzema miejscami, przeznaczone dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Ponadto pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą objęci są pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną. Praca ta polega na motywowaniu ich do kontynuowania nauki, do uzyskiwania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami danej osoby, uzyskiwaniem kwalifikacji zawodowych oraz podjęciem zatrudnienia. Pracownicy socjalni współdziałają i wspierają osoby usamodzielniane w podtrzymywaniu kontaktów z rodziną biologiczną oraz w podejmowaniu przez nich działań mających na celu poprawę ich sytuacji materialno-bytowej.

6.2.4 Odpłatność rodziców naturalnych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Zasady odpłatności rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych regulują przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z ww. ustawą, rodzice biologiczni ponoszą odpłatność do wysokości ponoszonych kosztów na utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej. Odpłatność ta jest ustalana przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie decyzją administracyjną

Istnieje możliwość odstąpienia od ustalenia odpłatności na wniosek rodziców dziecka lub z urzędu, ze względu na trudną sytuację materialną. Szczegółowe zasady postępowania w tym zakresie określa uchwała Nr 292/XXVI/2012 Rady Miasta Ostrołęki w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłat za pobyt

dziecka w pieczy zastępczej. Zgodnie z ww. Uchwałą, w postępowaniu dotyczącym powyższych kwestii należy kierować się następującymi zasadami:

- zasadą wspierania osób i rodzin w przewycięzaniu sytuacji i okoliczności, które spowodowały umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej,
- zasadą uwzględniania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty oraz ich możliwości, zasobów i uprawnień,
- zasadą unikania zagrożeń egzystencji osób zobowiązanych do ponoszenia opłat i osób będących na ich utrzymaniu.

W 2020 roku MOPR wydał ogółem 100 decyzji administracyjnych dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W wyniku przeprowadzonej przez pracowników socjalnych MOPR diagnozy sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz przedstawionych przez nich dokumentów potwierdzających sytuację dochodową, w większości przypadków rodzice znajdują się w trudnej sytuacji i nie są w stanie ponieść opłaty za ich pobyt. W związku z tym MOPR odstąpił od ustalenia od nich opłat. Natomiast w stosunku do trojga rodziców zostały wydane decyzje ustalające odpłatność za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych. Jednak na wniosek rodziców, zostały umorzone w całości należności z tego tytułu, gdyż osoby te znajdują się w trudnej sytuacji zdrowotnej, tj. występuje długotrwała choroba, niepełnosprawność lub ochrona macierzyństwa.

6.3 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla mieszkańców Ostrołęki. PFRON jest funduszem celowym działającym na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON.

Po otrzymaniu limitu środków z PFRON dla naszego Powiatu i zaopiniowaniu przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Miasta Ostrołęki Uchwałą Nr 265/XXVII/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 roku, określiła zadania do realizacji, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zmian w Planie Finansowym PFRON dla naszego Powiatu dokonano dwukrotnie, Uchwałą Rady Miasta Ostrołęki Nr 306/XXXI/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 roku oraz Uchwałą Rady Miasta Ostrołęki Nr 350/XXXVI/2020 r. z dnia 26 listopada 2020 roku.

W 2020 roku Prezydent Miasta Ostrołęki Zarządzeniem nr 159/2020 z dnia 05 czerwca 2020 roku określił zasady realizacji dofinansowań i refundacji związanych z rehabilitacją zawodową i społeczną w mieście Ostrołęka ze środków PFRON na 2020 rok.

W latach 2018-2020r. na realizację niżej opisanych zadań wydatkowano następujące środki finansowe ze środków PFRON:

Wyszczególnienie	Kwota świadczeń		
	2018	2019	2020
OGÓŁEM ZADANIA REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ, W TYM:	1.122.645 PLN	1.221.975 PLN	1.445.848 PLN
Warsztat Terapii Zajęciowej	497.876 PLN	542.872 PLN	717.281 PLN
Rehabilitacja zawodowa, w tym:	50.000 PLN	60.000 PLN	39.000 PLN
- Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia	30.000 PLN	-	39.000 PLN
- Przyznanie osobie niepełnosprawnej jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	20.000 PLN	60.000 PLN	-
Rehabilitacja społeczna:	574.769 PLN	619.103 PLN	689.567 PLN
- Turnusy rehabilitacyjne	180.533 PLN	146.041 PLN	106.284 PLN
- Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	258.424 PLN	374.678 PLN	427.102 PLN
- Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	135.812 PLN	98.384 PLN	156.181 PLN

Źródło: Opracowanie własne

6.3.1 Rehabilitacja zawodowa

W 2020 roku ze środków PFRON 1 pracodawca utworzył stanowisko pracy dla 1 osoby niepełnosprawnej zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna poszukująca pracy niebędąca w zatrudnieniu. Środki, które otrzymał pracodawca na wyposażenie stanowiska wynosiły 39 000 zł. Osoba niepełnosprawna uzyskała zatrudnienie na stanowisku - pracownik biurowy. Stanowisko zostało wyposażone w: meble biurowe, fotel obrotowy, komputer wraz z oprogramowaniem, urządzenie wielofunkcyjne, niszczarkę,

laminator, nakładkę rehabilitacyjną na krzesło, telefon komórkowy, tablet, laptop, aparat fotograficzny, tablicę magnetyczną. Jeden pracodawca zrezygnował z ubiegania się o przyznanie środków na złożony wniosek.

Zadanie realizowane było przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce.

W 2020 roku potrzeby osób niepełnosprawnych w tym zakresie zostały zabezpieczone.

6.3.2 Rehabilitacja społeczna

⇒ Dofinansowanie warsztatu terapii zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej „Motylki” od dnia 01 stycznia 2009r. prowadzi Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych. W 2020 roku obejmował terapią 35 osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z § 5 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.03.2004 roku, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Ostrołęce w dniu 15 października 2019 roku przedłożyło Preliminarz Kosztów Działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Motylki” na 2020 rok.

Ze środków PFRON w 2020 roku na działalność Warsztatu przeznaczona została kwota 717 360 zł, co stanowiło 90% ogółu kosztów przeznaczonych na działalność WTZ „MOTYLKI”. Miasto Ostrołęka przeznaczyło kwotę 79 707 zł, co stanowiło 10% ogółu kosztów WTZ. Łącznie w 2020 roku na działalność WTZ „MOTYLKI” przeznaczono kwotę 797 067 zł.

W omawianym okresie na działalność bieżącą Warsztat wydatkował ogółem 796 986 zł, w tym ze środków PFRON 717 281 zł i ze środków Miasta Ostrołęki 79 705 zł.

Terapia zajęciowa z uczestnikami Warsztatu prowadzona była w siedmiu pracowniach: gospodarstwa domowego, tkacko-krawiecko-rękodzielniczej, umiejętności biurowo-technicznych, bukociarsko-ogrodniczo-wikliniarskiej, komputerowej i technik różnych, artystycznej oraz pracowni drewna i metalu. Prowadzone były także zajęcia edukacyjne, integracyjne i rehabilitacyjne.

Zgodnie z § 21 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, przy którym funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej, w dniu 26.02.2020 roku przedłożyło do MOPR w Ostrołęce roczne sprawozdanie z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków Warsztatu w 2019 roku. MOPR w Ostrołęce po przeanalizowaniu sprawozdania pozytywnie ocenił działalność WTZ „MOTYLKI”.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Ostrołęce sporządzało kwartalne informacje o wydatkowaniu środków PFRON w formie zestawienia planowanych i wydatkowanych środków w ramach poszczególnych pozycji preliminarza kosztów wraz z opisem. Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce przedkładane były terminowo, tj. do 10-go dnia miesiąca po zakończeniu kwartału.

W związku z ogłoszonym na początku marca 2020 roku stanem epidemii SARS-Covid-19, Wojewoda Mazowiecki zawieszał kilkakrotnie działalność warsztatów terapii zajęciowej. W tym okresie w WTZ "MOTYLKI" praca i zajęcia terapeutyczne odbywały się zdalnie i hybrydowo.

⇒ **Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych.**

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych jest jedną z form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej. Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

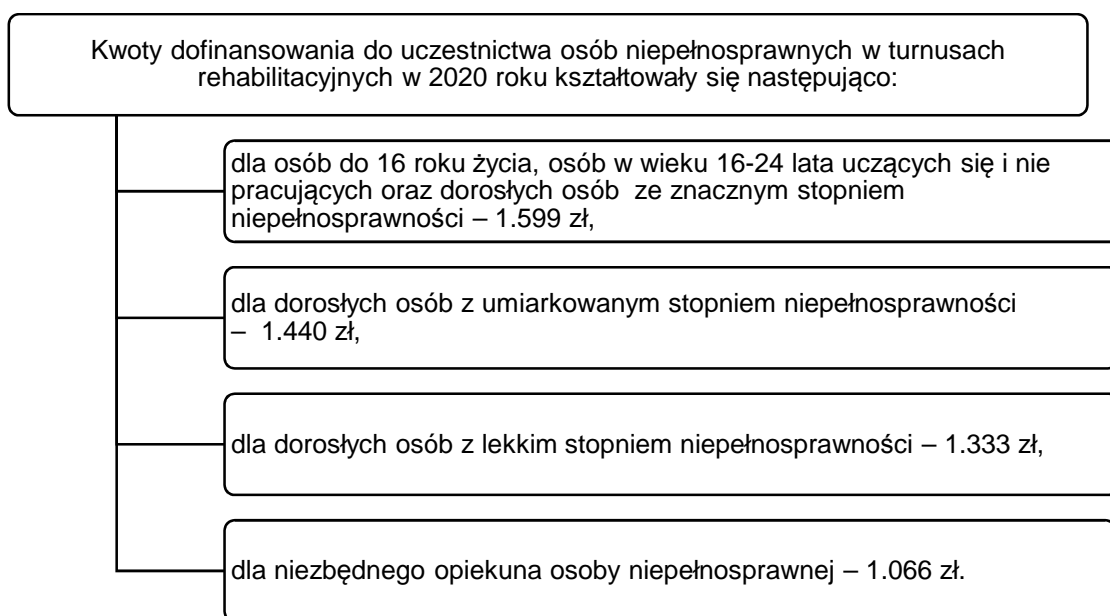
Wnioski o dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w 2020 roku rozpatrywane były zgodnie z § 4, § 5 oraz § 6 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci niepełnosprawnych w wieku 16 lat albo w wieku do 24 lat uczących się i niepracujących, bez względu na stopień niepełnosprawności

Ponadto zgodnie z § 6 ust.3 ww. rozporządzenia z uwagi na znaczny niedobór środków finansowych w stosunku do istniejących potrzeb w zakresie dofinansowania uczestnictwa osób, wnioski były rozpatrywane według kolejności wpływu wniosku z uwzględnieniem karty oceny wniosku do wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

W 2020 roku o dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych wraz z niezbędnymi opiekunami ubiegało się 267 osób, w tym 81 opiekunów osób dorosłych i dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

W omawianym okresie dofinansowano do udziału w turnusach rehabilitacyjnych 83 osobom niepełnosprawnym (dla 31 osób dorosłych, 20 dzieci i młodzieży i 32 opiekunów osób dorosłych, dzieci i młodzieży). Na realizację zadania wydatkowano kwotę – 106 284 zł.

Turnusy rehabilitacyjne odbywały się w ośrodkach, które uzyskały wpis do „Rejestru ośrodków uprawnionych do przyjmowania zorganizowanych grup osób niepełnosprawnych na turnusy rehabilitacyjne” lub do „Rejestru organizatorów uprawnionych do organizowania turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych”.

W 2020 roku w związku z ogłoszonym w naszym kraju stanem epidemii związanej z SARS-Covid19 oraz z przyczyn zdrowotnych i osobistych 48 osób niepełnosprawnych zrezygnowało z przyznanego dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego. Natomiast 131 osób niepełnosprawnych nie uzyskało dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym z powodu braku środków finansowych przeznaczonych na to zadanie.

⇒ **Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.**

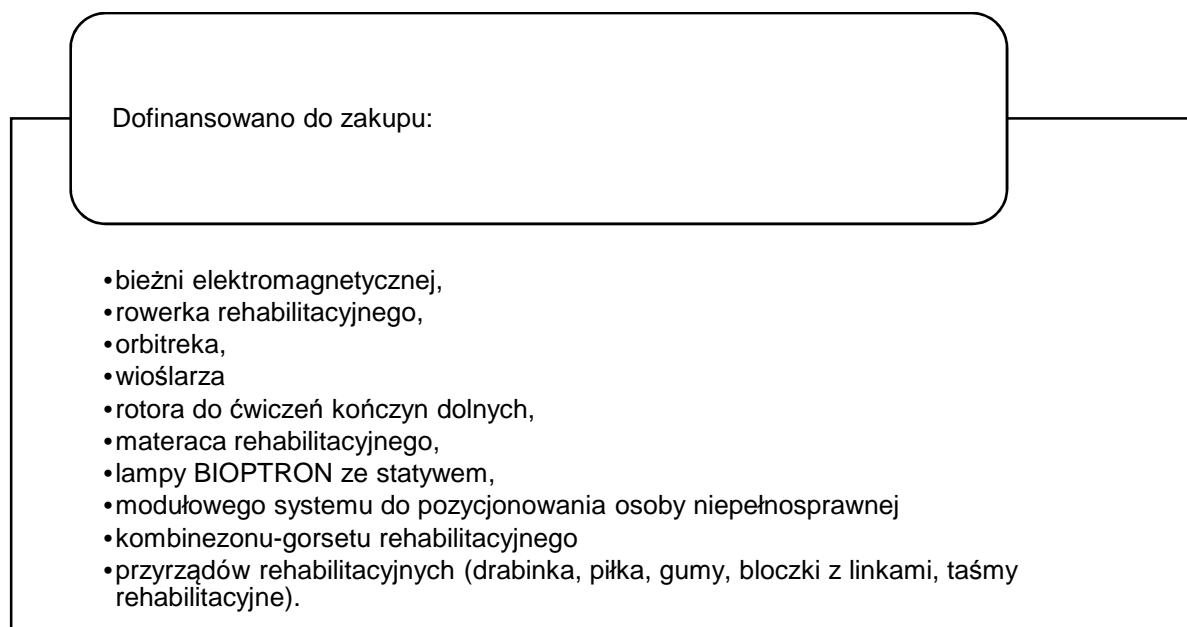
O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli było to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności oraz codzienną potrzebą rehabilitacji w warunkach domowych, przy

wykorzystaniu zalecanego sprzętu rehabilitacyjnego.

Ze względu na ograniczone środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego przyznawane było dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia, młodzieży niepełnosprawnej w wieku 16-24 lata oraz dorosłym osobom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego stopnia niepełnosprawności lub posiadających orzeczenie równoważne, według kolejności wpływu wniosków.

Dofinansowanie wynosiło do 80% kosztów tego sprzętu, ale nie więcej niż do 5-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

W 2020 roku 13 osób niepełnosprawnych uzyskało dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w ogólnej kwocie 38 176 zł., w tym: 6 dzieci na kwotę 17 483 zł i 7 osób dorosłych na kwotę 20 693 zł.

Ze względu na ograniczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, wysokość dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ustalono do 100 % sumy kwoty limitu NFZ oraz wymaganego udziału własnego osób niepełnosprawnych w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu była wyższa niż ustalony limit. Powyższe zadanie realizowane było w kolejności wpływu wniosków do wyczerpania środków finansowych na ten cel.

Natomiast w przypadku dofinansowania do aparatów słuchowych dofinansowanie przysługiwało:

- dzieciom do 16 roku życia i młodzieży uczącej się w wieku do 24 lat oraz dorosłym osobom niepełnosprawnym będącym w zatrudnieniu – do 100 % sumy kwoty limitu NFZ oraz wymaganego udziału własnego osób niepełnosprawnym w zakupie tego przedmiotu, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit,
- pozostałym osobom dorosłym niepełnosprawnym – do 50% limitu NFZ.

W 2020r. dofinansowano do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych 289 osobom niepełnosprawnym na ogólną kwotę 388 926 zł, w tym: dla 251 osób dorosłych na kwotę 326 127 zł oraz dla 38 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę 62 799 zł.

Dofinansowanie przeznaczono na zakup m.in:

- wózków inwalidzkich,
- gorsetów ortopedycznych,
- aparatów słuchowych i wkładek usznych,
- obuwia ortopedycznego,
- balkoników,
- kul,
- materacy i poduszek p/odleżynowych,
- cewników,
- pieluchomajtek,
- protez piersi,
- aparatu do leczenia bezdechu,
- szkieł do okularów,
- peruk
- ortez kończyn dolnych,
- pionizatora
- balkoników czterokołowych
- podpórek
- sensorów
- pojemników na insulinę
- transponderów

W 2020 roku potrzeby w tym zakresie zostały zabezpieczone.

⇒ **Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.**

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się przyznawane było zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe dofinansowanie do w/w barier przyznawane było do 80% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości 15-krotnego

przeciętnego wynagrodzenia, według kolejności wpływu wniosków do wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

W przypadku likwidacji barier architektonicznych - dofinansowanie przysługiwało wszystkim osobom niepełnosprawnym z dysfunkcją narządu ruchu.

Natomiast w przypadku barier w komunikowaniu się - dofinansowanie przysługiwało osobom niepełnosprawnym do 16 roku życia, dzieci i młodzieży uczącej się w wieku 16-24 lata oraz dorosłym osobom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z dysfunkcją wzroku, słuchu i mowy.

W przypadku likwidacji barier technicznych - dofinansowanie przysługiwało wszystkim osobom niepełnosprawnym według kolejności złożenia wniosku.

W związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych przyznano dofinansowanie 37 osobom niepełnosprawnym, w tym: 34 osobom dorosłym i 3 dzieciom/młodzieży niepełnosprawnej. Na ten cel wydatkowano ogółem 156 181 zł, w tym: 149 531 zł dla osób dorosłych i 6 650 zł dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Z dofinansowania do likwidacji barier:

- ⑩ architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej skorzystały 2 osoby niepełnosprawne, na kwotę - 14 122 zł,
- ⑩ w komunikowaniu się – 9 osób niepełnosprawnych, na kwotę - 28 713 zł,
- ⑩ technicznych – 26 osób niepełnosprawnych na kwotę - 113 346 zł.

Dofinansowanie to przeznaczono na:

- przystosowania łazienki dla potrzeb osoby niepełnosprawnej mającej problemy w poruszaniu się,
- zakupu komputerów, laptopów, tabletów z programami logopedycznymi
- zakupu rowerków trójkołowych,
- zakupu rowerków trójkołowych elektrycznych
- zakupu łóżek rehabilitacyjnych
- przystawki do wózka inwalidzkiego,
- podnośnika wannowego.
- ławek kąpielowych na wannę
- zakupu schodołazów
- krzesła sanitarnego,

W 2020 roku potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się nie zostały w pełni zabezpieczone.

W omawianym okresie 4 osoby niepełnosprawne zrezygnowały z przyznanego

dofinansowania do likwidacji barier, w tym 2 osoby z likwidacji barier architektonicznych i 2 osoby z likwidacji barier technicznych.

Ponadto, 7 wniosków osób niepełnosprawnych ubiegających się o dofinansowanie barier architektonicznych zostało rozpatrzonych negatywnie, ze względu na brak środków finansowych. Natomiast 1 wniosek osoby niepełnosprawnej ubiegającej się o dofinansowanie barier w komunikowaniu się nie spełniał wymaganych kryteriów.

Wnioski osób niepełnosprawnych ubiegających się o uzyskanie pomocy ze środków PFRON przed przyjęciem do realizacji były opiniowane przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych i dotyczyły m.in.:

- ⇒ dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- ⇒ dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego,
- ⇒ przyznania środków na zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.

6.4 Aktywny Samorząd

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował w 2020r. pilotażowy program „Aktywny Samorząd” ze środków PFRON na podstawie umowy nr AS3/000056/07/D z dnia 10.05.2018r. z późn. zm. zawartej pomiędzy PFRON a Miastem Ostrołęka, Zarządzenia nr 107/2020 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 15 kwietnia 2020 roku w sprawie określenia zasad przyznawania dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd” w mieście Ostrołęka ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2020 roku.

Adresatami pomocy były:

1) w Module I:

- *Obszar A Zadanie nr 1* - osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) oraz osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- *Obszar A Zadanie nr 2*- osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- *Obszar A Zadanie nr 3* - osoby niepełnosprawne ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

- *Obszar A Zadanie nr 4* - osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu.
- *Obszar B Zadanie nr 1 i 2* - osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
- *Obszar B Zadanie nr 3* - osoby niepełnosprawne posiadające umiarkowany stopień niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku
- *Obszar B Zadanie nr 4* - osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- *Obszar B Zadanie nr 5* - osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- *Obszar C Zadanie nr 1* - osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) albo osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
- *Obszar C Zadanie nr 2* - osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osoby,
- *Obszar C Zadanie nr 3 i 4* - osoby posiadające stopień niepełnosprawności,
- *Obszar C Zadanie nr 5* - osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) - osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym poruszaniu się i posiadające zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania.
- *Obszar D* - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką) - osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, które są przedstawicielami ustawowymi lub opiekunami prawnymi dziecka.

2) w Module II: - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym:

- osoby niepełnosprawne posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- pobierające naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Program w 2020 roku obejmował następujące formy wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 i 4- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadanie 2 i 3– pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1, 3 i 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości),
- Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Przyznana pomoc finansowa osobom niepełnosprawnym w ramach programu „Aktywny samorząd” w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	Liczba osób			Kwota świadczeń		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Obszar A Zadanie 1 – pomoc w zakupie/montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	-	2	1	-	16.757 PLN	2.550 PLN

Obszar A Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	2	-	-	1.807 PLN	-	-
Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	1	-	-	2.800 PLN	-	-
Obszar B Zadanie 1 i 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	-	2	-	-	9.886 PLN	-
Obszar B Zadanie 1 i 3 ,4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	-	-	6	-	-	33.145 PLN
Obszar B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	-	-	-	-	-	-
Obszar C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	-	3	1	-	25.350 PLN	25.000 PLN
Obszar C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności posiadanej protezy kończyny	1	-	-	6.000 PLN	-	-
Obszar C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym	1	1	2	1.400 PLN	2.800 PLN	3.570 PLN
Obszar C Zadanie 3 – pomoc w utrzymaniu sprawności posiadanej protezy kończyny	-	1	-	-	14.200 PLN	-
Obszar C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	-	-	1	-	-	7.425 PLN
Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	3	3	2	6.995 PLN	7.502 PLN	8.997 PLN
MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	18	17	16	79.723 PLN	69.764 PLN	85.300 PLN
Razem:	26	29	29	98.725 PLN	146.259 PLN	165.987 PLN

Źródło: Opracowanie własne

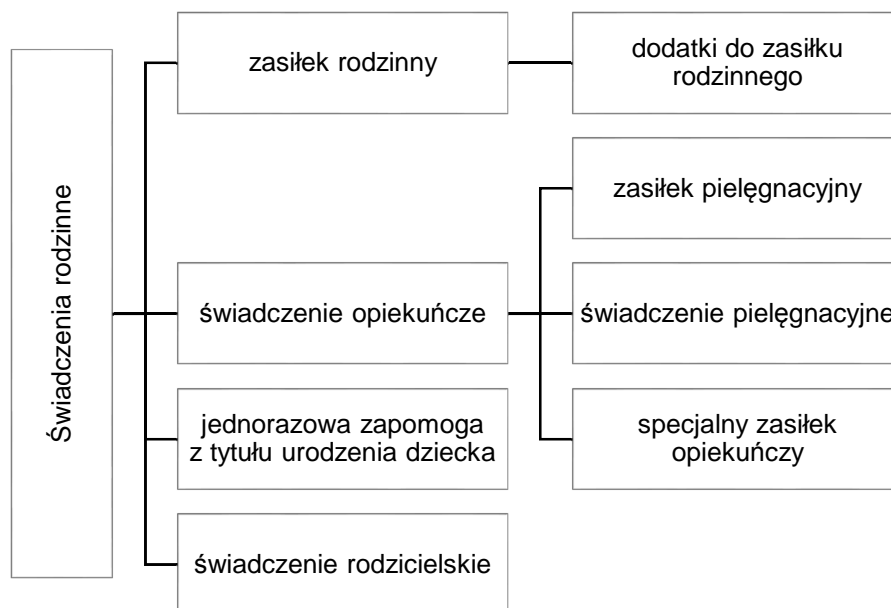
W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” podpisano 36 umów cywilnoprawnych. Rzeczywista liczba beneficjentów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2020r. wyniosła 29 osób, gdyż część beneficjentów pomocy otrzymało w ramach Modułu II

dofinansowanie na pokrycie kosztów nauki na dwa semestry (podpisano dwie oddzielne umowy - jedna na semestr). Ponadto jeden beneficjent podpisał dwie oddzielne umowy dla każdego dziecka w ramach Modułu I Obszaru D.

VII. ZADANIA Z ZAKRESU SYSTEMU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH I ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH

7.1 Realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Wydatki na świadczenia rodzinne w 2020 r.:

Rodzaj świadczenia:	Kwota	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	3.214.749 PLN	27.687
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:		
urodzenia dziecka	122.000 PLN	122
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	281.896 PLN	720
samotnego wychowywania dziecka	272.727 PLN	1.385
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	217.107 PLN	2.038
rozpoczęcia roku szkolnego	156.815 PLN	1.581
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	12.308 PLN	144
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	481.390 PLN	5.075
zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w systemie „złotówka za złotówkę”	218.571 PLN	4.157
Zasiłki pielęgnacyjne	2.726.368 PLN	12.633
Świadczenia pielęgnacyjne	4.357.204 PLN	2.391
Specjalny zasiłek opiekuńczy	119.996 PLN	196

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	318.000 PLN	318
Świadczenie rodzicielskie	1.374.253 PLN	1.506
Razem:	13.873.384 PLN	59.953

7.1.1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego

Uprawnienia do zasiłku rodzinnego zależą od spełnienia kryterium dochodowego:

	<p>Prawo do zasiłku rodzinnego powstaje, gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty: w okresie od stycznia do grudnia 2020r. - 674,00 zł miesięcznie.</p>
	<p>W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty: w okresie od stycznia do grudnia 2020r. - 764,00 zł miesięcznie.</p>
	<p>W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.</p>

W 2020r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- ⇒ 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- ⇒ 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- ⇒ 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługiwały następujące dodatki z tytułu:

- **urodzenia dziecka** w wys. 1 000,00 zł
- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** - 400,00 zł miesięcznie
- **samotnego wychowywania dziecka:** 193,00 zł miesięcznie, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
- w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.
- **wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:** 95,00 zł miesięcznie
- **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia: 90,00 zł miesięcznie, na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia: 110,00 zł miesięcznie
- **rozpoczęcia roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego** - 100,00 zł jednorazowo,
- **podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:** w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły: 113,00 zł miesięcznie, w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się szkoła: 69,00 zł miesięcznie

W 2020r. ogółem wypłacono 11 065 dodatków do zasiłku rodzinnego.

Jak wynika z poniższego zestawienia, podobnie jak w ubiegłym roku, najwięcej dodatków wypłacono z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

Liczba wypłaconych dodatków w 2020r.

Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	Liczba dodatków	%
urodzenia dziecka	122	1,10
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	720	6,51
samotnego wychowywania dziecka	1385	12,52
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2038	18,42
rozpoczęcia roku szkolnego	1581	14,29
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	144	1,30
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	5075	45,86
Razem	11 065	100%

Źródło: Opracowanie własne

Analiza danych za 2019r. i 2020r. wskazuje, iż wśród wszystkich wypłaconych dodatków do zasiłku rodzinnego dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej stanowił największy udział procentowy.

Struktura rodzin pobierających w 2020r. zasiłek rodzinny wg liczby dzieci w rodzinie.

Sredniomiesięczna liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne	ogółem	z 1 dzieckiem	z 2 dzieci	z 3 dzieci	z 4 i więcej dzieci
	1180	394	464	232	90
%	100%	33,39%	39,32%	19,66%	7,63%

Źródło: Opracowanie własne

Wśród rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych w 2020r. rodziny z jednym dzieckiem stanowiły 33,39 % ogółu korzystających, natomiast 39,32 % stanowiły rodziny z dwójką dzieci. Rodziny wielodzietne z trójką dzieci stanowiły 19,66 % ogółu korzystających rodzin, a rodzin z czwórką i więcej dzieci było 7,63 %. W 2019r. 37,31% stanowiły rodziny z jednym dzieckiem, a 39,67% - rodziny z dwójką dzieci. Rodziny wielodzietne – z trojgiem dzieci – stanowiły 16,80% ogółu rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego, natomiast rodziny z czwórką i więcej dzieci - 6,22%.

Tak jak w roku ubiegłym rodziny z dwójką dzieci stanowiły większość wśród rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego.

7.1.2 Świadczenia opiekuńcze

- 1) **Zasiłek pielęgnacyjny** przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

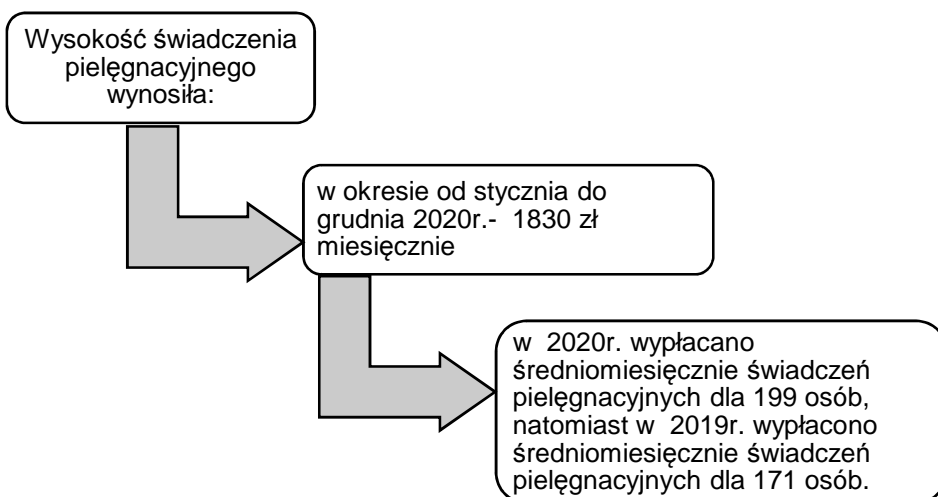
- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat;
- osobie niepełnosprawnej, w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosiła: 215,84 zł miesięcznie - w okresie styczeń - grudzień 2020;

W 2020r. wypłacono przeciętnie miesięcznie 1053 zasiłków pielęgnacyjnych.

- 2) **Świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- ⇒ Matce albo ojcu lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- ⇒ Opiekunowi faktycznemu dziecka:
 - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- ⇒ Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki.

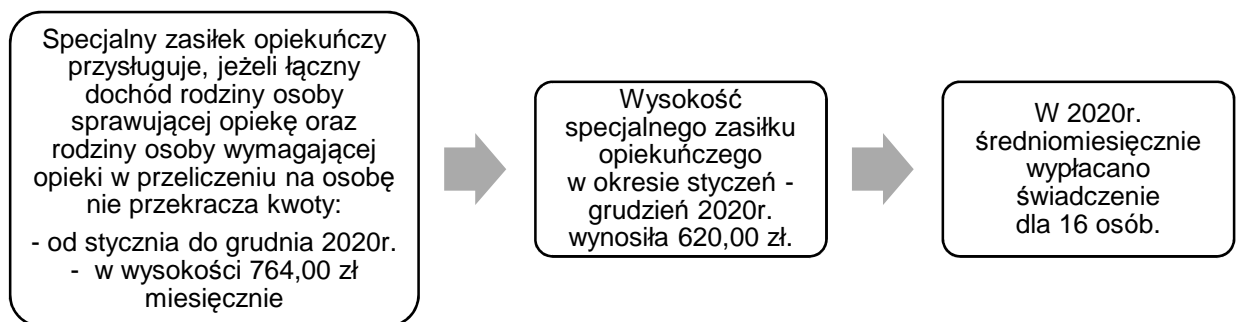
3) Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, od 1 lipca 2013r., jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

W 2020r. wypłacono 72 świadczenia na kwotę 44 940 zł. W 2019r. wypłacono 115 świadczeń na kwotę 72 154 zł. Liczba wypłacanych świadczeń systematycznie maleje.

4) Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

7.1.3 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1922 zł na osobę w rodzinie.

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobieniem nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Wysokość jednorazowej zapomogi wynosiła 1000 zł na jedno dziecko.

W 2020r. wypłacono 318 świadczeń. Natomiast w 2019r. wypłacono 409 świadczeń. Liczba wypłaconych w 2020r. świadczeń była o 22,24% mniejsza niż w 2019r.

W myśl art. 15b ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych jednorazowa zapomoga nie przysługuje jeżeli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz danego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
- sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
- dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

7.1.4. Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od dnia 1 stycznia 2016r. świadczenie rodzinne pod nazwą „świadczenie rodzicielskie”.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierały zasiłku macierzyńskiego mogą ubiegać się o świadczenie rodzicielskie.

Wysokość świadczenia wynosi **1000 zł** miesięcznie, nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu ani innym obciążeniom).

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres będzie mógł być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie nie będzie przysługiwało, jeżeli co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymuje zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego okres urlopu rodzicielskiego.

W 2020r średniomiesięcznie wypłacano 126 świadczenia.

7.1.5 Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna - wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio świadczenia

pielęgniacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w 2020r.:

Rodzaj składki:	Kwota:	Liczba świadczeń
na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	927.353 PLN	1.849
na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	163.277 PLN	995
na ubezpieczenie emerytalno – rentowe za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	29.698 PLN	179
na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	8.759 PLN	157

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna w 2020r.:

Rodzaj składki:	Kwota:	Liczba świadczeń:
na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	7.590 PLN	45
na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	2.007 PLN	36

Źródło: Opracowanie własne

7.1.6 Realizacja zadań z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

MOPR w Ostrołęce od stycznia 2017r. realizuje zadanie wynikające z art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” t.j. ustala prawo i wypłaca jednorazowe świadczenie w wys. 4000 zł, przysługujące z tytułu urodzenia się dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Świadczenie "za życiem"					
Liczba zrealizowanych świadczeń			Kwota świadczeń		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
5	14	3	20.000 PLN	56.000 PLN	12.000 PLN

7.2 Realizacja zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz warunki nabywania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także określa działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Osoba uprawniona - to osoba uprawniona do alimentów od rodzica, na podstawie tytułu wykonawczego, pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Ustawą z dnia 14 maja 2020r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, wprowadzono nową zasadę przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego według tzw. mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W myśl tej zasady, od okresu zasiłkowego 2020/2021 (t.j. od października 2020r.), jeśli rodzina przekroczy kryterium dochodowe, to świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostaną wypłacone w wysokości różnicy między kwotą przysługującego świadczenia alimentacyjnego, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny. W przypadku gdy różnica między kwotą przysługującego świadczenia alimentacyjnego, a kwotą, o którą został przekroczony dochód, jest niższa niż 100,00 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800 zł w okresie styczeń-wrzesień 2020r. i kwoty 900 zł w okresie październik - grudzień 2020r. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500 zł miesięcznie.

W 2020 roku wypłacono 5629 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 2 459 560 zł.

W ramach zasady „złotówka za złotówkę” wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego w liczbie 23 świadczenia na kwotę 7 637 zł

Działania podejmowane przez MOPR wobec dłużników alimentacyjnych:

W 2020r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w ramach ustawowych zadań:

- ⇒ skierował do komornika **360** wniosków o przyłączenie do egzekucji;
- ⇒ skierował do prokuratury **295** zawiadomień na podstawie art. 304 Kodeksu postępowania karnego o niewywiązywaniu się z obowiązku alimentacyjnego przez dłużników;
- ⇒ przekazał **238** informacji do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- ⇒ przekazał komornikowi sądowemu **121** informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych, wywiadów środowiskowych oraz oświadczeń majątkowych;
- ⇒ zobowiązał **34** dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce jako bezrobotny bądź poszukujący pracy;
- ⇒ poinformował w **35** przypadkach Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych;
- ⇒ wszczął **28** postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- ⇒ wydał **25** decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- ⇒ wydał **7** decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- ⇒ złożył **22** wnioski o ściganie za przestępstwo uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określone w art. 209 § 1 Kk;
- ⇒ skierował **9** wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego;

- ⇒ skierował 4 wnioski o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, w sytuacji gdy ustała przyczyna zatrzymania prawa jazdy oraz dłużnik alimentacyjny przez okres 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów;
- ⇒ w 294 przypadkach, gdy dłużnik alimentacyjny zamieszkiwał poza miastem Ostrołęka MOPR występował z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego do gminy, na terenie której zamieszkiwał dłużnik;
- ⇒ w celu ustalenia adresu dłużnika alimentacyjnego MOPR występował z pismem do komornika sądowego o udzielenie informacji na piśmie o aktualnym miejscu zamieszkania dłużnika alimentacyjnego, a także o udostępnienie danych do Centralnego Zarządu Służby Więziennej, bądź poszczególnych zakładów penitencjarnych, w celu uzyskania informacji czy dłużnik odbywa na terenie kraju kary pozbawienia wolności;
- ⇒ w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny przebywał w zakładzie karnym występowano z zapytaniem czy dłużnik jest zatrudniony w okresie odbywania kary, a jeżeli nie to z jakich przyczyn oraz o wskazanie początkowej i przewidywanej końcowej daty pobytu w jednostce penitencjarnej;
- ⇒ w przypadku, gdy MOPR otrzymał informację o śmierci dłużnika występował o wydanie aktu zgonu do Urzędu Stanu Cywilnego w Ostrołęce;

Podejmowane działania w celu wyegzekwowania należności alimentacyjnych są realizowane w systemie ciągłym i nie kończą się wraz z rokiem kalendarzowym.

W 2020 roku wydano ogółem 549 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W 2020 roku kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosły - 867 475,19 zł z tego:

- ⇒ przekazane na dochody budżetu państwa - 708 593,37 zł - w tym:
odsetki ustawowe za opóźnienie - 470 270,63 zł
- ⇒ przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela (Miasta Ostrołęki) 158 881,82 zł.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 2015r. do 2020r. przedstawiały się następująco:

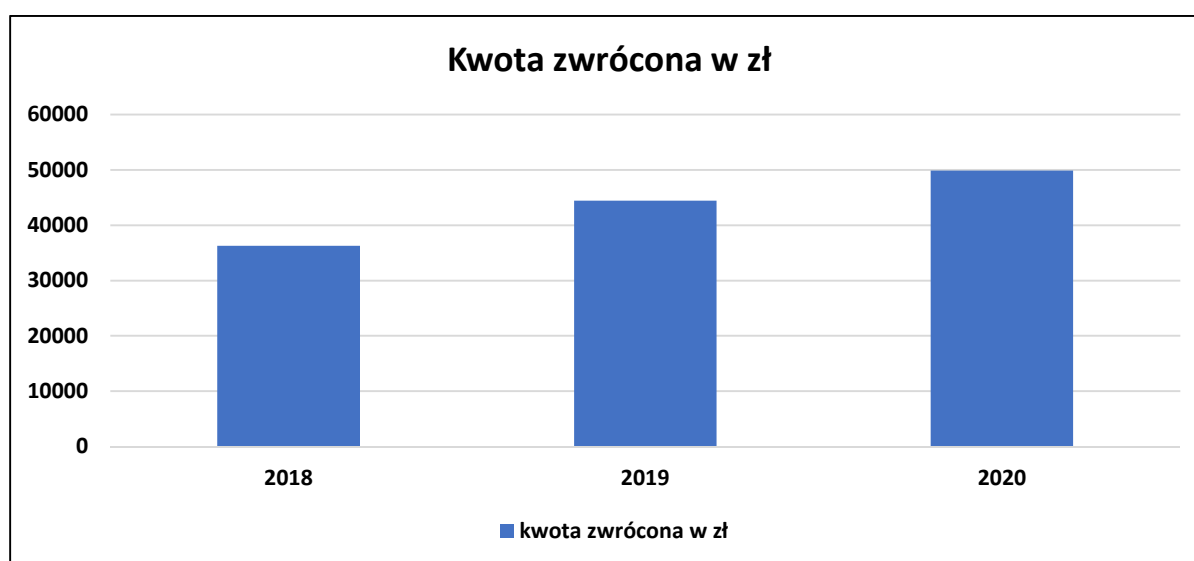
Kwota zwrócona	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
	379 290,30	465 485,30	530 723,52	673 389,72	864 048,57	867 475,19

Z powyższego zestawienia wynika, iż kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych do 2019r. systematycznie wzrastała. Natomiast w 2020r. kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych była o 0,40% wyższa niż w 2019r.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych:

2018r.	2019r.	2020r.
36 282,33	44 437,29	49 903,38

Z powyższego zestawienia wynika, iż kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaty zaliczki alimentacyjnej systematycznie wzrastała i w 2020r. była o 12,30 % wyższa niż w 2019r.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej podlegają ściągnięciu w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, prowadzonych przez komornika sądowego. Natomiast MOPR zgodnie z art. 27 ust. 3 i ust. 3a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, składa do komornika sądowego wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego.

W celu wyegzekwowania zaległych należności MOPR podejmuje wszystkie ustawowe działania wobec dłużników alimentacyjnych i dokłada wszelkich starań w podejmowanych działaniach wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Postępowania dotyczące nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

W okresie styczeń - grudzień 2020r. wydano 55 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnych świadczeń rodzinnych. Natomiast w okresie od stycznia do grudnia 2019r. zostało wydanych 80 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych. Porównując dane z ubiegłego roku wynika, iż liczba decyzji ustalających obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w 2020r. jest o 31,25 % niższa niż w 2019r.

W 2020r. z tytułu ustalenia uprawnień świadczeniobiorcom świadczeń rodzinnych wypłacono kwotę 13 873 384 zł. Natomiast ustalona kwota nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wynosi 90 652,00 zł. i stanowi to 0,65 % kwoty wypłaconych świadczeń rodzinnych.

Przyczyną nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych przez osoby uprawnione jest brak zgłaszania zmian mających wpływ na ustalone uprawnienia, m.in.:

- uzyskania dochodu,
- ustalenie ojcostwa dziecka,
- zaprzestanie przez dziecko nauki w szkole,
- umieszczenie dziecka np. w rodzinie zastępczej,
- uzyskanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego w ZUS/ KRUS.

W okresie styczeń-grudzień 2020r. wydano 16 decyzji o obowiązku zwrotu nienależnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, natomiast w 2019r. zostało wydanych 21

decyzji dot. nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Porównując dane z ubiegłego roku wynika, iż liczba decyzji ustalających obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zmniejszyła się o 23,81 %.

W 2020r. z tytułu ustalenia uprawnień świadczeniobiorcom z funduszu alimentacyjnego wypłacono kwotę 2 459 560 zł. Natomiast ustalona kwota nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 15 617,00 zł. i stanowi to 0,63 % kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Przyczyną nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest brak zgłaszania zmian mających wpływ na ustalone uprawnienia, m.in.:

- uzyskania dochodu,
- otrzymanie alimentów bezpośrednio od dłużnika,
- zaprzestanie przez dziecko nauki w szkole,
- umieszczenie dziecka np. w rodzinie zastępczej.

Ponadto Dział Świadczeń Rodzinnych wydaje zaświadczenia dotyczące przyznanych i wypłaconych świadczeń, m.in. dla osób ubiegających się o dodatki mieszkaniowe, stypendia, a także dla osób ubiegających się o świadczenia na dzieci w innym państwie UE oraz prowadził również postępowania związane z koordynacją systemu zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej.

7.3 Realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci

MOPR, od dnia 1 kwietnia 2016r., Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje:

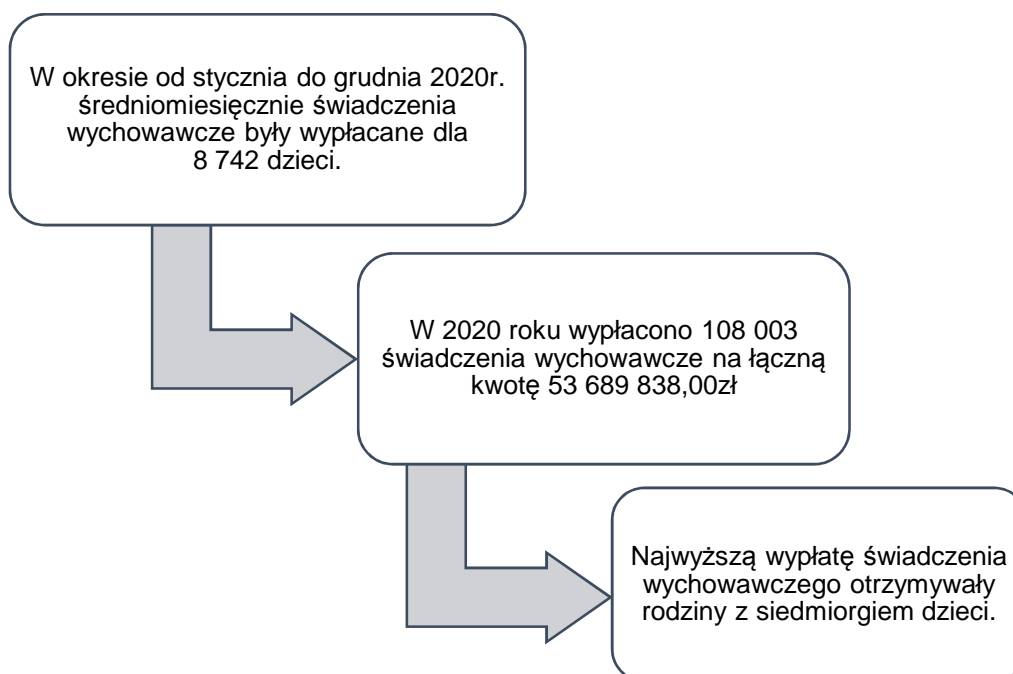
- matce,
- ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- opiekunowi prawnemu dziecka,
- dyrektorowi domu pomocy społecznej.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w Programie „Rodzina 500+”, od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę.

Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Obowiązujące od 1 lipca 2019r. znowelizowane przepisy ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziły również zmiany w okresie ustalania prawa do świadczenia wychowawczego.

Okres świadczeniowy 2019/2021, na który ustalane było prawo do świadczenia wychowawczego trwa od 1 lipca 2019r. i zakończy się 31 maja 2021r.

W okresie od lipca do grudnia 2019r. przyznanie przez organ właściwy świadczenia wychowawczego nie wymaga wydania decyzji. Odmowa przyznania świadczenia wychowawczego, uchylene lub zmiana prawa do świadczenia wychowawczego oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego wymagają wydania decyzji.

Organ właściwy przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu świadczenia wychowawczego na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej – o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku. W przypadku gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej, organ właściwy, odbierając wniosek od wnioskodawcy, informuje go o możliwości odebrania od tego organu informacji o przyznaniu świadczenia

wychowawczego. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

Dane za okres styczeń-grudzień 2020r. przedstawiają się następująco:

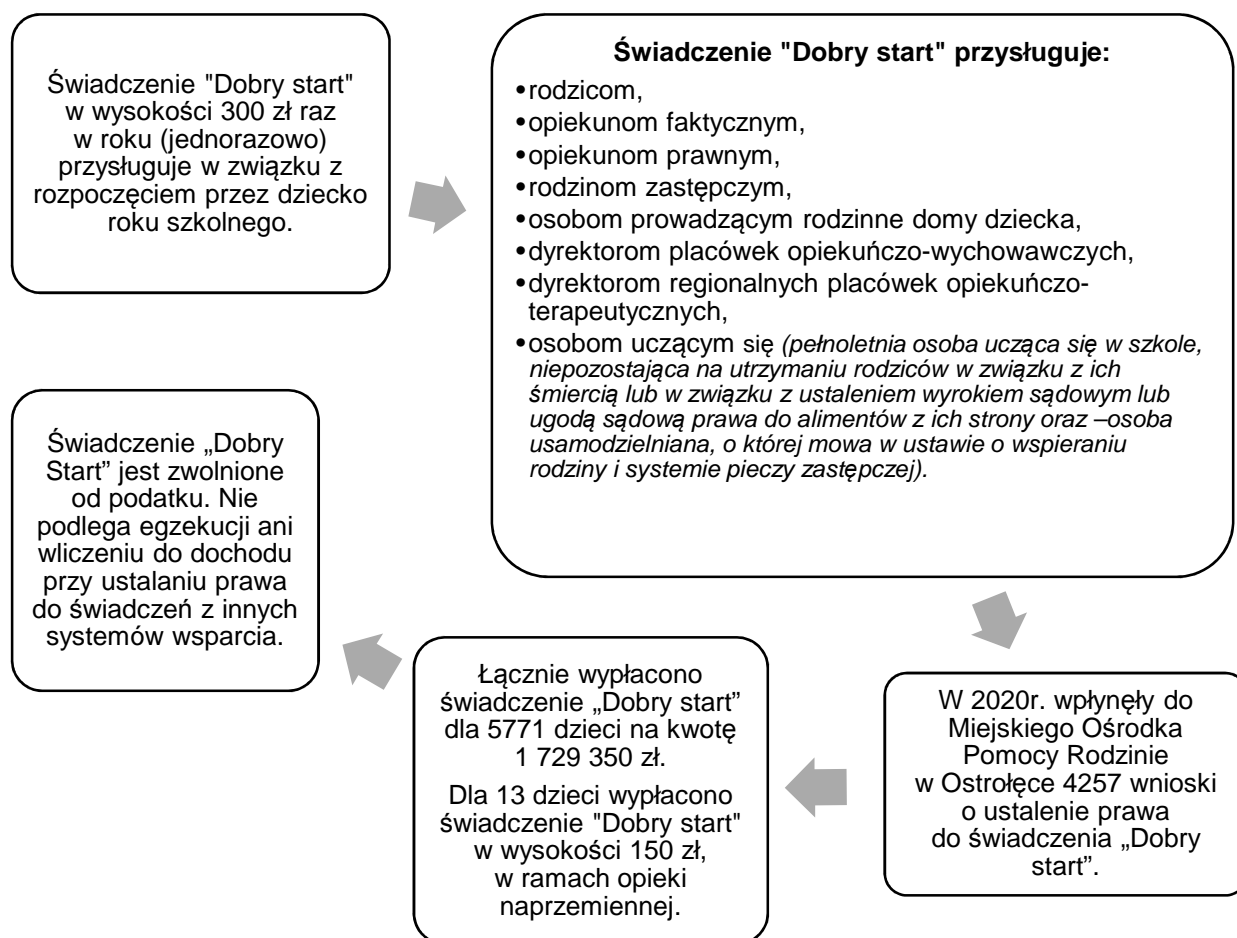
Wyszczególnienie	Wartość
Liczba złożonych wniosków, w tym:	787
- drogą elektroniczną	296
Liczba wydanych decyzji/ informacji, w tym:	795
- ustalających prawo do świadczenia	723

Dział Świadczeń Rodzinnych prowadził również postępowanie dotyczące nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020r. wydano 5 decyzji ustalających obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych na kwotę 12 258,10 zł.

W 2020r. z tytułu świadczeń wychowawczych wypłacono kwotę 53 689 838,00zł. Natomiast ustalona kwota nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wynosi 12 258,10 zł. i stanowi to 0,02 % kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych. Przyczyną nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych jest brak zgłaszania zmian mających wpływ na ustalone uprawnienia, m.in.: uzyskania dochodu, umieszczenie dziecka np. w rodzinie zastępczej, ustalenie opieki naprzemiennej.

7.4 Realizacja zadań wynikających z rządowego programu „Dobry start”

Uchwałą z dnia 30 maja 2018 r, Rady Ministrów został ustanowiony rządowy program „Dobry start”. Szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry start” określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r.

Świadczenie „Dobry start” przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego w szkole podstawowej, szkole ponadpodstawowej, klasy dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej prowadzonej w szkole ponadpodstawowej, szkole artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym do ukończenia:

- przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia (*także w przypadku ukończenia 20 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20 rok życia*);

- przez dziecko lub osobę uczącą się 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności (*także w przypadku ukończenia 24 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24 rok życia*).

Świadczenie „Dobry Start” nie przysługuje na dziecko uczęszczające do przedszkola, w tym na dziecko realizujące roczne przygotowanie przedszkolne („tzw. zerówka”) w szkole podstawowej, a także w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego.

7.5 Realizacja zadań w ramach Części 2 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

Ustawa Prawo ochrony środowiska wymaga, aby wnioskodawca przy składaniu wniosku o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze” posiadał zaświadczenie potwierdzające przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się. Dochodem przypadającym na jednego członka danego gospodarstwa domowego jest dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych. W 2020r. wydano 6 zaświadczeń dla gospodarstw wieloosobowych oraz 1 zaświadczenie dla gospodarstwa jednoosobowego.

VIII. REALIZACJA PROGRAMÓW Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

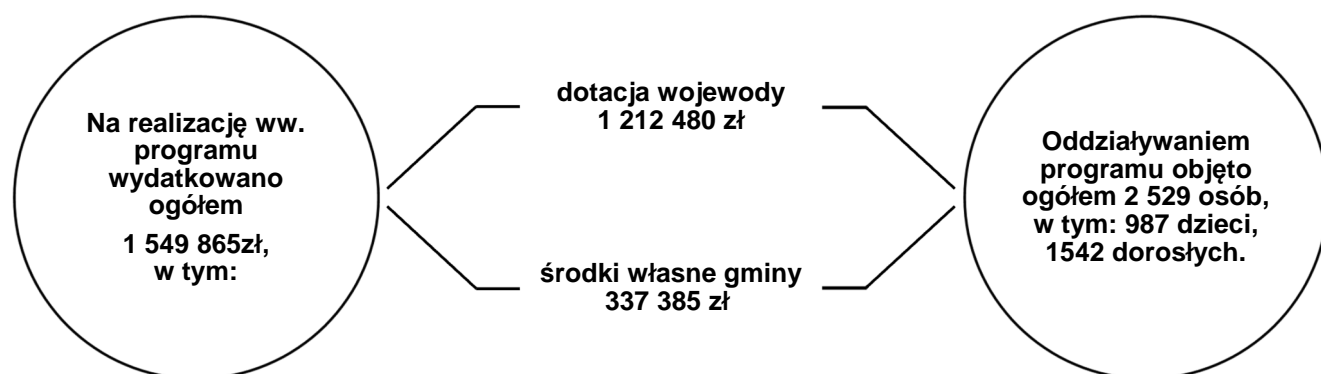
8.1 Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W 2020r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce realizował wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019-2023. Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019-2023. (Monitor Polski z dnia 19 października 2018r., poz.1007).

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Ze środków przekazanych z Programu w ramach dotacji udzielano wsparcia w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej,
- 3) osobom dorosłym i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art.7 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności.

Z pomocy w formie posiłku skorzystało 746 osób, którym decyzją przyznano ww. świadczenie z 442 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 1417).

Koszt jednego posiłku wynosił 4,42 zł (liczba posiłków–56 442), natomiast okres przyznanej pomocy wynosił 3,60 miesięcy w roku kalendarzowym.

Z zasiłków celowych na żywność skorzystało 1005 osób, którym decyzją przyznano ww. świadczenie z 997 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 2382).

Średnia wysokość zasiłku celowego na żywność wynosiła – 155,37 zł (liczba świadczeń –8371), natomiast okres przyznanej pomocy wynosił 8,40 miesięcy w roku kalendarzowym.

W przypadkach korzystania przez osobę ze świadczeń pieniężnych niezgodnie z przeznaczeniem, Ośrodek przyznawał pomoc w formie kart zakupowych. Takie wsparcie otrzymało 61 osób, na kwotę 47 200 zł.

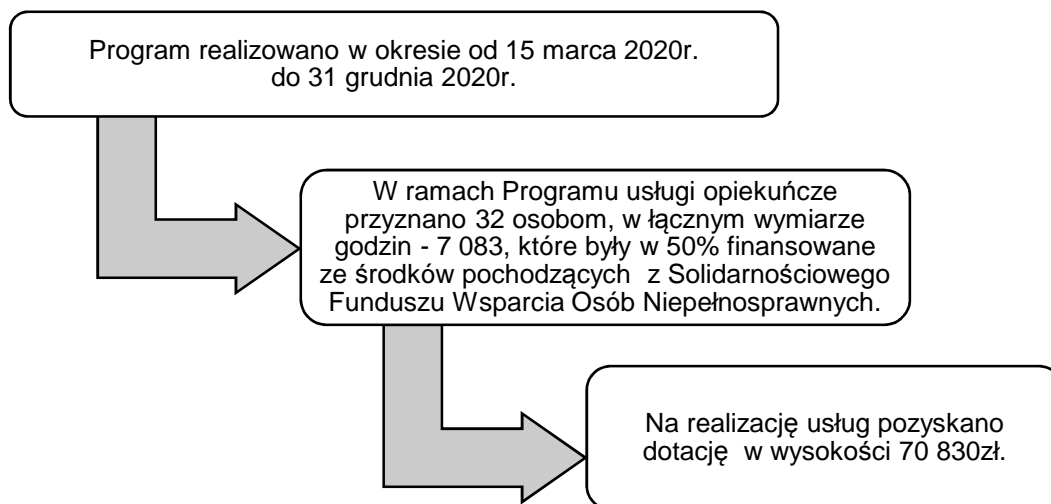
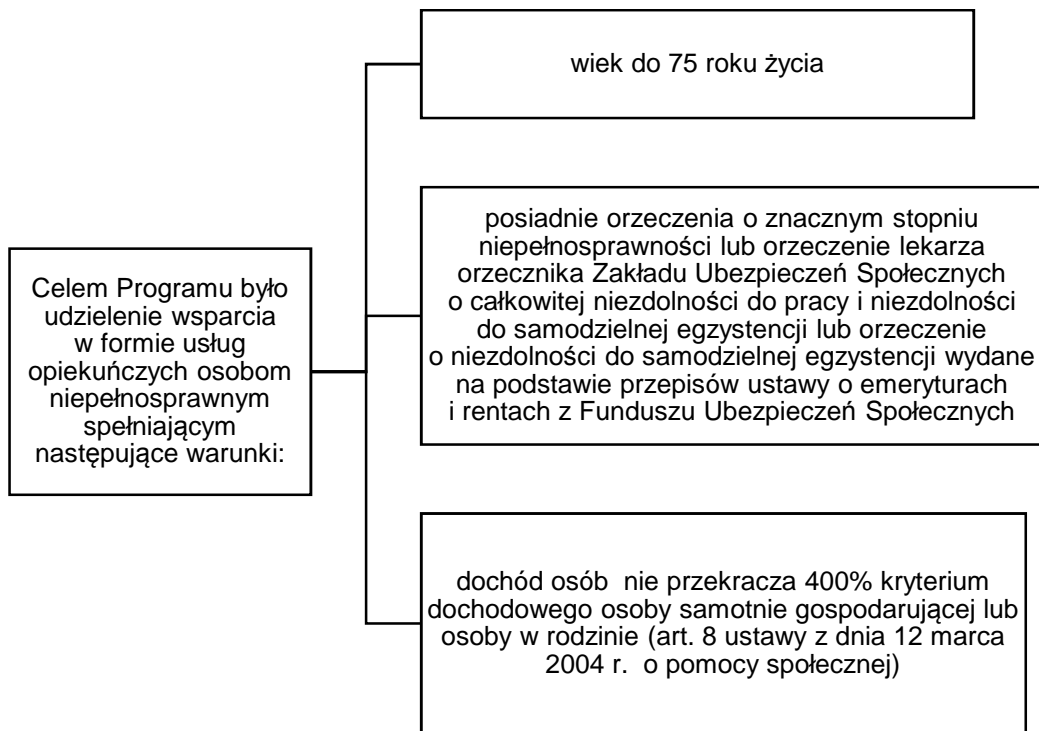
W 2020r. na realizację ww. Programu MOPR otrzymał od wojewody dotację w wysokości 78,23% środków na realizację zadania. Udział środków własnych gminy wyniósł 21,77%.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w zależności od sytuacji dochodowej osoby/rodziny. Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, była przyznawana bezpłatnie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1,2 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Uchwałą Nr 27/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r Rada Miasta Ostrołęki przyjęła wieloletni program osłonowy w zakresie pomocy społecznej „Posiłek w szkole i w domu” w mieście Ostrołęka na lata 2019-2023r., którego celem jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Natomiast uchwałą Nr 29/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r. Rada Miasta Ostrołęki ustaliła zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 na terenie miasta Ostrołęki.

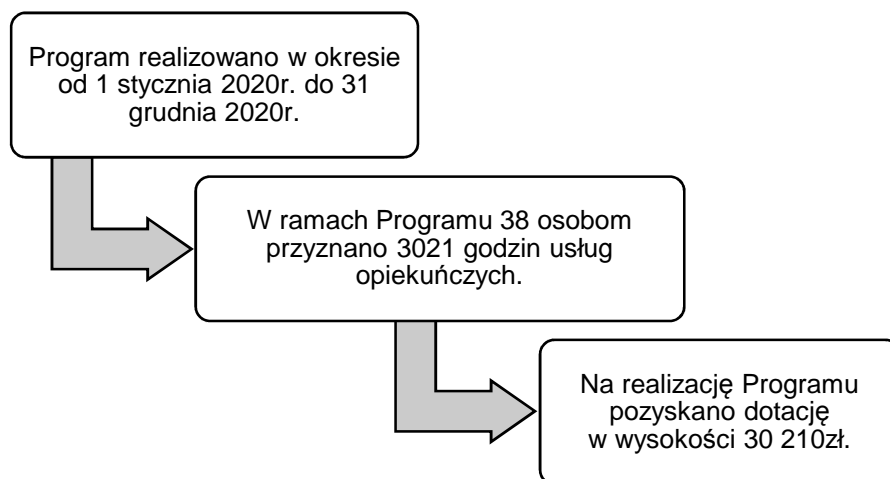
Uchwałą Nr 28/IV/2018 z dnia 27 grudnia 2018r. Rada Miasta Ostrołęki podwyższyła kryterium dochodowe określone w art.8 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej do wysokości 150% kryterium dochodowego, uprawniającego do przyznawania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności osobom i rodzinom wymienionym w uchwale Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r.w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023.

8.2 Program "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych" – edycja 2020 współfinansowany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

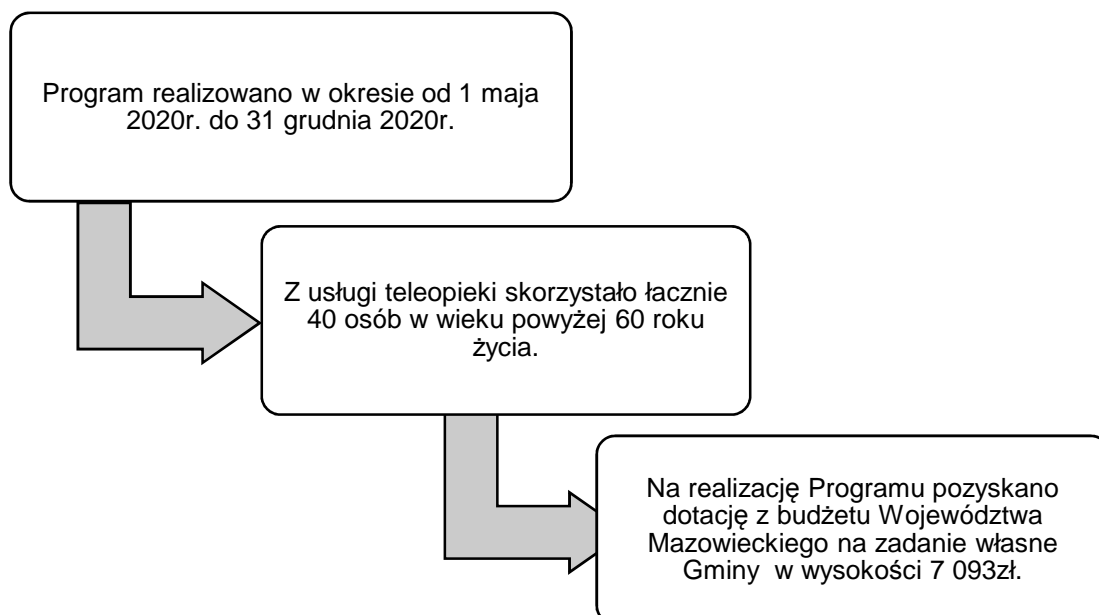
8.3 Program „Opieka 75+”

Strategicznym celem Programu była poprawa dostępności do usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, samotnych lub samotnie gospodarujących, a także pozostających w rodzinie. W ramach programu zapewniono ww. osobom usługi opiekuńcze adekwatne do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia. Usługi świadczone w ramach Programu były w 50% finansowane ze środków pochodzących z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

8.4 „Pilotażowy program wdrażania usług opiekuńczych w formie teleopieki”

Usługa teleopieki została skierowana do ostrołęckich niesamodzielnych seniorów, których stan zdrowia wymagał monitorowania. Osoby starsze zostały wyposażone w opaskę z wbudowanym przyciskiem SOS, tzw. przyciskiem życia. Ponadto, urządzenie wyposażone było w dodatkową funkcję m.in. przypominającą o zażyciu leków, detektor upadku oraz lokalizator GPS. Całodobowa pomoc wpłynęła na poprawę jakości życia seniorów. Zwiększyła również poczucie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego osób korzystających z usług teleopiekuńczych.

8.5 Działania profilaktyczne w ramach porozumienia pn. „Pomocna Dłoń” na rzecz osób bezdomnych, niezaradnych życiowo

Program skierowany był do osób bezdomnych przebywających na terenie miasta Ostrołęki. Partnerami porozumienia była Straż Miejska, Straż Pożarna, MOPR, Policja, Grupa Ratownicza Nadzieja w Ostrołęce. W ramach porozumienia w miesiącach zimowych patrolowano rodzinne ogródki działkowe, dworce, pustostany oraz miejsca w przestrzeni publicznej, gdzie przebywały osoby bezdomne, które nie wyraziły zgody na skierowanie do schroniska lub noclegowni. W ramach powyższych działań przeprowadzono 44 patrole monitorujące sytuację osób bezdomnych. Osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością udzielano wsparcia w zależności od potrzeb osób min: w formie posiłków, zasiłków okresowych, zasiłków celowych z przeznaczeniem na odzież, obuwie, środków czystości, opał, zakupu żywności, a także w formie rzeczowej: odzieży, żywności, środków higienicznych i opatrunkowych itp.

Monitorowanie sytuacji osób bezdomnych przez cały rok, miało na celu motywowanie osób bezdomnych do skorzystania (nie tylko w okresie mrozów) z noclegowni oraz udzielanie niezbędnej pomocy przedmedycznej osobom wymagającym tego rodzaju wsparcia. Ponadto pracownik socjalny, prowadził pracę socjalną w zakresie aktywności społecznej i zawodowej, m.in. motywowania do podejmowania leczenia uzależnienia od alkoholu, pomocy w załatwianiu spraw osobistych, urzędowych, pomocy w uzyskaniu podstawowych świadczeń medycznych, pomocy w uzyskaniu własnego mieszkania poprzez monitorowanie składanych wniosków o przydział mieszkania, pomocy w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, świadczeń rentowych, emerytalnych, informowania o możliwości ubiegania się o świadczenia zdrowotne ze środków publicznych, wsparcia w sprawach dotyczących sytuacji materialnej, zdrowotnej, rodzinnej itp.

8.6 Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – kontynuacja

Celem programu było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i odpowiedniej pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc. Program miał również na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie konieczności pomocy osobom dotkniętym przemocą i ochrony praw tych osób, jak również współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób skrzywdzonych.

W 2020r. pracownicy socjalni prowadzili w 104 rodzinach procedurę „Niebieskiej Karty”, w roku 2019 w 109 rodzinach, a w 2018 w 102 rodzinach. W ramach programu pracownicy

socjalni uczestniczyli w 406 spotkaniach, 62 grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie, działającego przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce.

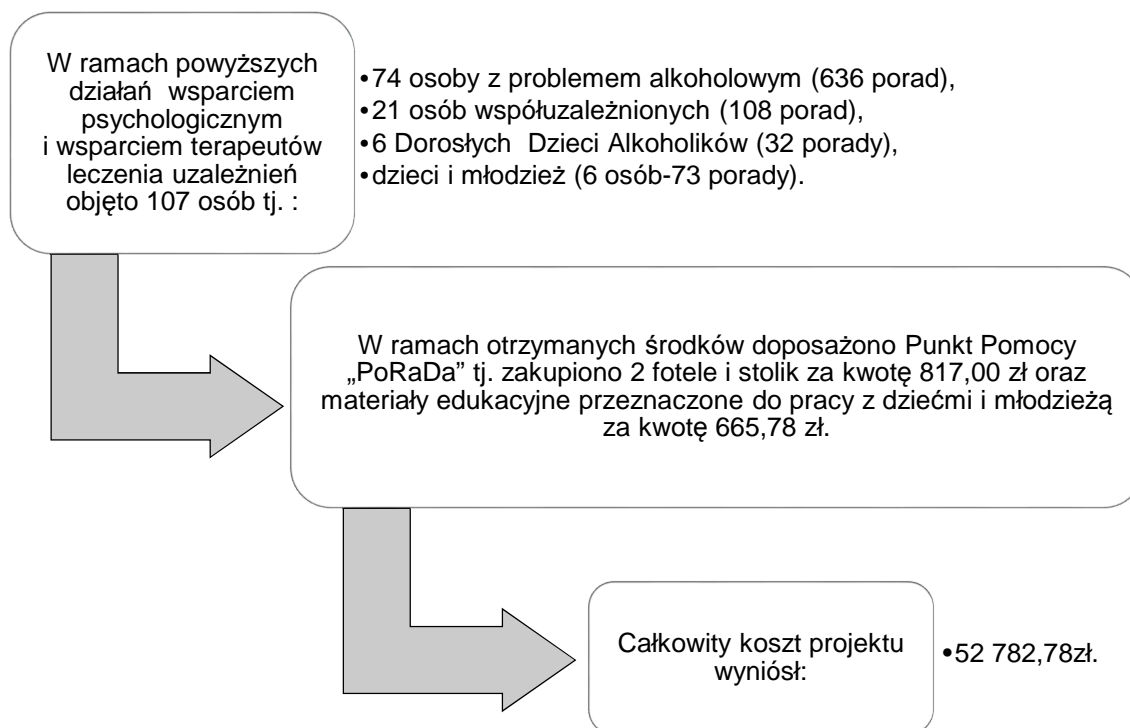
Pracownicy MOPR realizując procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie podejmowali następujące działania:

- zakładali kwestionariusz „Niebieska Karta”,
- informowali o możliwości uzyskania schronienia w hostelu dla osób doznających przemocy, oraz wskazywali na możliwość skorzystania z poradnictwa rodzinnego, w tym prowadzonego przez psychologa, pedagoga, prawnika,
- nawiązywali kontakt i współpracowali ze środowiskami, w których przemoc wystąpiła,
- współpracowali w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych z Miejską Komendą Policji - dzielnicowymi, Sądem – kuratorami sądowymi, organizacjami pozarządowymi, Prokuraturą, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, służbą zdrowia, pedagogami szkolnymi, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami leczenia uzależnień, wolontariuszami, Strażą Miejską,
- zapewniali pomoc finansową i rzeczową rodzinom lub osobom będącym w kryzysie,
- motywowali ofiary przemocy do podejmowania działań służących rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

W związku ze stanem epidemii COVID-19 pracownicy socjalni Ośrodka na bieżąco rozeznawali i monitorowali środowiska zmagające się z problemem przemocy również za pomocą kontaktu telefonicznego, biorąc pod uwagę konieczność zachowania zasad bezpieczeństwa pracownika socjalnego, a także bezpieczeństwa osób trzecich.

8.7 Projekt socjalny „Zapewnienie klientom pomocy społecznej nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin, pomocy w formie prowadzenia pracy profilaktycznej przez terapeutę uzależnień i psychologa w Punkcie Pomocy "PoRaDa" w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2020r.”

Głównym celem w/w projektu realizowanego przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych było zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom uzależnionym od alkoholu, współuzależnionym, pijącym ryzykownie, członkom ich rodzin zmagających się z problemem alkoholowym w rodzinie, korzystających ze wsparcia MOPR. Pracownicy socjalni z rejonów opiekuńczych w ramach prowadzonej pracy socjalnej kierowali osoby/rodziny korzystające z pomocy społecznej MOPR do skorzystania ze wsparcia psychologicznego lub terapeutycznego w Punkcie Pomocy Terapeutycznej „PoRaDa”.

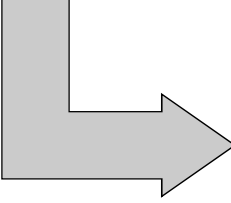
8.8 Projekt socjalny „Daj sobie szansę – uwierz w siebie” - kontynuacja

Projekt skierowany był do wszystkich bezrobotnych klientów pomocy społecznej. Głównym celem projektu było pobudzenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, zwiększenie motywacji do aktywnego poszukiwania pracy osób objętych programem, niwelowanie ekonomiczno-społecznych skutków bezrobocia poprzez wsparcie psychologiczne, prawne, pomoc socjalną i doradztwo zawodowe.

W ramach projektu pracownicy socjalni udzielali informacji osobom bezrobotnym o aktualnych ofertach pracy, kierowali do doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Ponadto kierowali do udziału w prowadzonych szkoleniach, warsztatach aktywizacji zawodowej, kursach zawodowych, projektach z zakresu aktywizacji społecznej.

Ponadto współpracowali z firmami zajmującymi się pośrednictwem pracy m.in.; IMPEL oraz fundacjami zajmującymi się aktywizacją osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Fundacją „Pomocna Ręka” w Markach, MGO-EXSPERT w Chodzieży.

W ramach projektu w 2020r. zaktywizowano **360 osób** bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej:

26 osób podjęło staż; **5** osób podjęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych; **81** osób podjęło prace dorywcze; **74** osoby podjęły zatrudnienie na podstawie umów o pracę lub umów zlecenia; **174** osoby skierowano na kursy i szkolenia, m.in. do Firmy Szkoleniowo Doradczej „PREME”, Fundacji „RAZEM” i innych podmiotów.

IX. DZIAŁALNOŚĆ KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „PROGRES”

Klub Integracji Społecznej „Progres” działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce od września 2010 r. Udziela pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych dostosowanych do potrzeb rynku pracy.

KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Wspomaga samoorganizowanie się uczestników, podejmowanie wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej oraz prowadzi działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Współpracuje z wieloma jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi, radami osiedli, spółdzielniami mieszkaniowymi, placówkami oświatowymi.

Ponadto KIS realizuje zadania z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób z niepełnosprawnością i zagrożonych wykluczeniem społecznym wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Ostrołęce, Wojewódzkim Urzędem Pracy Filia w Ostrołęce oraz Mazowieckim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej na podstawie zawartych w 2017 roku porozumień o współpracy.

W 2020r. decyzją Wojewody Mazowieckiego działalność Klubu Integracji Społecznej „Progres” w Ostrołęce została dwukrotnie zawieszona. W związku z tym działalność KIS w roku 2020 była znacznie ograniczona.

W 2020r. KIS realizował projekt pn. „Przeszłość-Śpera do terażniejszości” w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014–2020 oraz Programu wolontariatu MOPR pn. „Pomóż innym zostając wolontariuszem”.

9.1 Program Integracji Społeczności Romskiej w Polsce na lata 2014-2020

Projekt pn. „Przeszłość-Śpera do terażniejszości” w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020, finansowany był ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Głównym celem projektu było rozwijanie wiedzy ostrołęckiej społeczności romskiej w zakresie kultury i tradycji romskiej.

Działaniami Programu objęto 57 osób i zrealizowano następujące działania w obszarach:

Edukacja kulturalna, historyczna i obywatelska

- **Prelekcja dotycząca historii, kultury i tradycji romskiej, którą poprowadził etnograf zajmujący się tematyką romską.**

W dniu 26 sierpnia 2020r. zostało zorganizowane spotkanie skierowane do całej społeczności romskiej w Ostrołęce. Wzięło w nim udział 55 osób. Prelekcję pt. „Romowie skąd przybywają – dokąd zmierzają?” poprowadził Pan Andrzej Grzymała – Kazłowski – etnograf politolog, cyganolog. Celem wykładu było przedstawienie przeszłości kultury romskiej, ich historii, tradycji i kultury romskiej. Spotkanie zostało podzielone na dwie części. W pierwszej części prowadzący przedstawił prezentację o historii, kulturze oraz tradycji romskiej, natomiast druga część spotkania miała formę wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami spotkania.

- **udział w seansach filmowych, teatralnych, wystawach muzealnych**

- **W miesiącach wrzesień/październik zorganizowano 13 wyjść do kina. W ramach zadania zakupiono łącznie 72 bilety do kina.**

Fot. Prelekcja pt. „Romowie skąd przybywają – dokąd zmierzają?” na zdjęciu Pan Andrzej Grzymała Kazłowski.

Prowadzenie działań integracyjnych, odchodzenie od zadań mających na celu prowadzenie zajęć wyłącznie dla uczniów romskich:

- **Organizacja wystawy pn. „Jadą Cyganie Wielu Wozami”** - została zaprezentowana w dniach od 14 do 25 września 2020 r. w holu Ostrołęckiego Centrum Kultury w Ostrołęce. Prezentowano ikonografie, ilustracje oraz reprodukcje obrazów wystawy zostały udostępnione z prywatnych zbiorów Pana Andrzeja Grzymały – Kazłowskiego fundatora prywatnego Muzeum Romów w Warszawie. Celem było promowanie i popularyzowanie wiedzy na temat dziejów romskich wśród mieszkańców miasta Ostrołęki.
- W dniu 16 września 2020 r. w sali konferencyjnej Parku Wodnego w Ostrołęce odbył się wernisaż wystawy, w którym wziął udział Pan Andrzej Grzymała - Kazłowski właściciel kolekcji zbiorów oraz zaproszeni przedstawiciele ostrołęckich instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz społeczności romskiej. Uczestnicy spotkania mieli okazję zapoznać się z prezentowanymi zbiorami.
- **Dystrybucja broszury informacyjnej dotyczącej wystawy.** W celu promocji wystawy w Ostrołęce w miesiącu lipcu przygotowano broszurę informacyjną, zawierającą informacje dotyczące terminu i miejsca wystawy, pochodzenia zbiorów oraz osoby jej udostępniającej. Broszura została rozpowszechniona w ostrołęckich instytucjach kultury tj w: Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce, Bibliotece Pedagogicznej w Ostrołęce, Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostrołęce, Galerii Ostrołęka, Ostrołęckim Centrum Kultury oraz Placówkach oświatowych, na terenie miasta Ostrołęki.

Fot. Wystawa pn. „Jadą Cyganie Wielu Wozami”.

O autorze:

Andrzej Grzymała-Kazłowski

Politolog, cyganolog od ponad 20 lat związany ze środowiskiem romskim. W latach 2001 – 2010 pracował w MSWiA, był m.in. współautorem rządowego Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce. Niezależny ekspert i badacz problematyki romskiej, fundator prywatnego Muzeum Kultury Romów w Warszawie.

Muzeum Kultury Romów w Warszawie
www.romuzeum.pl | tel. 605 610 559 | romuzeum@op.pl

Projekt „Przeszłość – sfera do teraźniejszości” realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w ramach Programu Integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020 współfinansowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

9.2 Program wolontariatu pn. „Pomóż innym zostając wolontariuszem”

Jednym z głównych założeń programu wolontariatu było wsparcie klientów Ośrodka poprzez świadczenie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych mających problemy w nauce, osobom samotnym i starszym. Program zakładał także udział w formie wolontariatu akcyjnego. Wolontariusze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce to najczęściej młodzież w wieku szkolnym. Coraz częściej w bezinteresowną pomoc angażują także się osoby dorosłe aktywne zawodowo oraz emeryci.

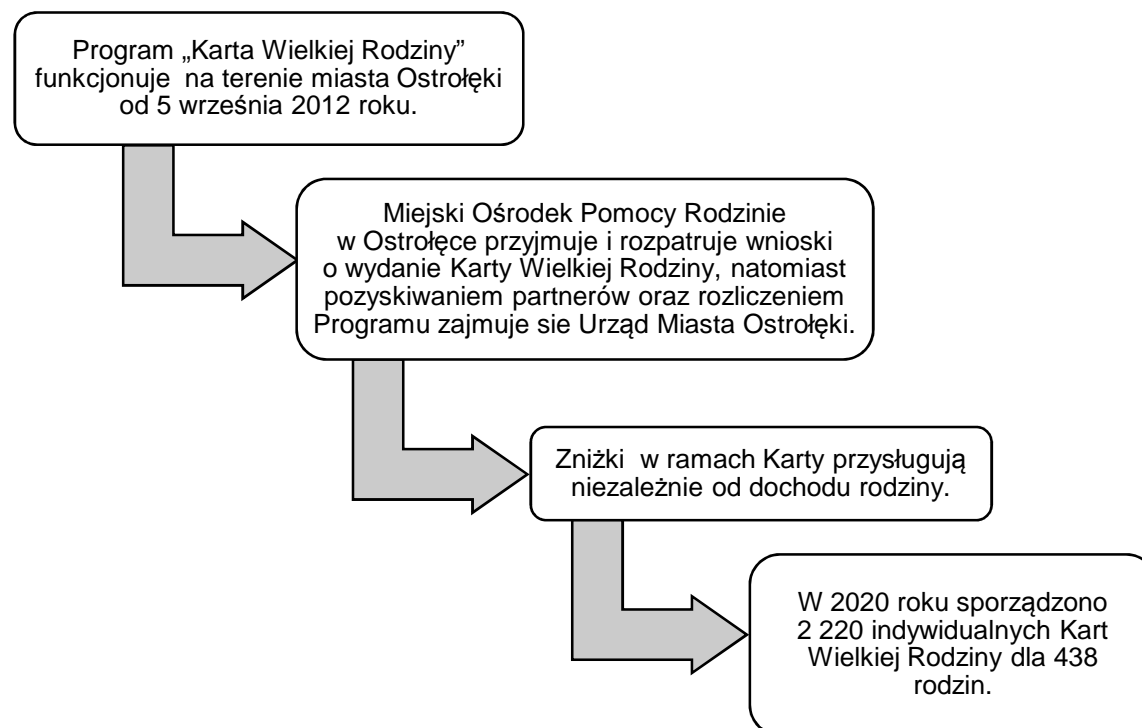
W roku 2020 wolontariusze MOPR zaangażowali się głównie w pomoc w formie dostarczania niezbędnych zakupów, posiłków oraz spacerów z psem, osobom starszym i potrzebującym przebywającym w izolacji lub na kwarantannie.

W 2020 roku zawarto 8 porozumień o świadczeniu pracy wolontarystycznej. Liczba wolontariuszy w roku 2020 znacznie zmalała. Spadek ten spowodowany był zawieszeniem działalności Klubu Integracji Społecznej decyzją Wojewody w związku z sytuacją pandemii w kraju.

X. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z WYDAWANIEM KARTY WIELKIEJ RODZINY, KARTY DUŻEJ RODZINY, OSTROŁĘCKIEJ KARTY SENIORA, OSTROŁĘCKIEJ KARTY MŁODZIEŻY

10.1 Karta Wielkiej Rodziny

Program realizowany jest na podstawie Uchwały z dnia 28 czerwca 2012 r. Nr 303/XXVIII/2012 Rady Miasta Ostrołęki w sprawie podjęcia działań zmierzających do poprawy warunków życia rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki oraz Uchwały Nr 237/XXIV/2020 zmieniającej powyższą uchwałę. Celem programu jest poprawa warunków życia rodzin wielodzietnych zamieszkujących na terenie miasta Ostrołęki, składających się z rodziców lub opiekunów mających na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 25 roku życia, w przypadku, gdy dziecko się uczy bądź studiuje.

Karty Wielkiej Rodziny wydawane są na pisemny wniosek rodzica lub opiekuna wszystkim członkom rodziny. Karty są imienne, zawierają adres uprawnionego, termin

ważności oraz numer. Do wniosku dołączane jest m.in. zaświadczenie o kontynuowaniu nauki lub studiów w przypadku dzieci powyżej 18-ego roku życia, a w przypadku rodzin zastępczych prawomocne orzeczenie sądu. Warunkiem do skorzystania z karty konieczne jest okazanie z Kartą dokumentu pozwalającego potwierdzić tożsamość użytkownika.

Karta dziecka nieposiadającego dokumentu pozwalającego potwierdzić tożsamość, jest ważna z dokumentem rodzica/opiekuna bądź rodzeństwa. Każdy członek rodziny ma prawo do indywidualnego korzystania z Karty. Po upływie terminu ważności należy złożyć wniosek o przedłużenie Karty. Zgodnie z Uchwałą Karta jest wydawana na 1 rok. Może być wydana na krótszy okres niż rok, w przypadku, gdy dzieci ukończyły 18 rok życia lub 25 rok życia i nie kontynuują nauki. Z danych statystycznych przedstawionych w poniższej tabeli wynika, że w 2020 roku przez zaistniałą sytuację związaną z pandemią Covid-19 zmniejszyła się o 28,8% liczba rodzin korzystających z ulg oferowanych posiadaczom KWR. Mimo spadku liczby złożonych wniosków, przybywają również nowe rodziny, którym urodziło się 3 dziecko. Powyższe przedstawia tabela.

Rok	Liczba Rodzin	Liczba osób	Liczba wniosków
2012	350	1 790	357
2013	371	1 891	374
2014	451	2270	452
2015	496	2516	496
2016	536	2715	536
2017	534	2724	534
2018	588	2986	588
2019	620	3154	620
2020	438	2220	441

Karta Wielkiej Rodziny uprawnia do następujących zniżek:

- zajęcia w zespołach artystycznych organizowanych przez Ostrołęckie Centrum Kultury w Ostrołęce – 25% ulgi,
- bilety kinowe Akademii Edukacji Filmowej i Dyskusyjnego Klubu Filmowego oraz repertuaru premierowego w Ostrołęckim Centrum Kultury w Ostrołęce – 25 % ulgi,
- wstęp na pływalnię w Parku Wodnym AQUARIUM w Ostrołęce – 25% ulgi od ceny bez rabatów udzielonych z innych tytułów,
- bilety na wydarzenia sportowo – rekreacyjne oraz artystyczne organizowane przez Miasto Ostrołęka na Hali Widowiskowo-Sportowej im. Arkadiusza Gołasia w Ostrołęce – 15 % ulgi od ceny bez rabatów udzielonych z innych tytułów.

Zgodnie z porozumieniami podpisanymi z Miastem Ostrołęką w program KWR w 2020 roku zaangażowane były **następujące przedsiębiorstwa prywatne:**

OSCAR SP. Z O.O. , ul. Traugutta 59

- przy naprawach w serwisach mechanicznych 20% (usługa + części),
- przy naprawach w serwisie blacharsko-lakierniczym 20% (nie dotyczy szkód rozliczanych bezgotówkowo z ubezpieczycielami),
- na zakup oryginalnych części i akcesoriów 15%.
- na zakup oleju Total i GM 20%

„Społem” Powszechna Spółdzielnia Spółwców

- 3% zniżki w sklepach spożywczych (cały asortyment oprócz alkoholu i papierosów):
 - Sklep „Kaprys” ul. Prądyńskiego
 - Sklep „Cytrynka” ul. Żeromskiego 21
 - Sklep „Stodoła” ul. Bogusławskiego
 - Sklep przy ul. Piłsudskiego 13
- 8% zniżki w sklepach przemysłowych:
 - Sklep „Papierniczy” ul. Prądyńskiego 2
 - Sklep "Meble" ul. Goworowska 13A
 - Sklep "1001 Drobiazgów" ul. Bogusławskiego 26

Akademia Pływania „Squatina”:

- 5% zniżki 2 dziecko w rodzinie
- 50% zniżki 3 dziecko w rodzinie
- 50% zniżki 4 dziecko w rodzinie

TAMARAK (sklepy z odzieżą) – 10% zniżki na cały asortyment

- Oxide – ul. Kopernika 6
- Strefa Smiths – ul. Kopernika 7 lok. 29

Szkoła Muzyki Gama ul. Kopernika 15/3

- 10% zniżki miesięcznie na zajęcia
- 20% zniżki w przypadku następnego z rodzeństwa uczestniczącego w zajęciach

ZUB Mamątów ul. 11 Listopada 22

- 5% zniżki na farby
- 7% zniżki na narzędzia

Ostrołęka Dis Sp. z o.o., Aleja Jana Pawła II 4

- 3% rabatu na całość asortymentu z wyłączeniem alkoholi, wyrobów tytoniowych i czasopism, gazet w markecie E.Leclerc Ostrołęka

Elżbieta Anna Zielińska Okulistyka-Optyka, ul. Pileckiego 12

- 10% zniżki na wszystkie badania i wizyty okulistyczne
- 10% zniżki na zakup soczewek korekcyjnych i okularów w salonie optycznym

Barwa S.C., ul. Traugutta 24, 07-410 Ostrołęka

- 10 % zniżki na cały asortyment

Trony Sp. z o.o. , ul. Jana Pawła II 132a/1a

- 5% rabatu w Bistro Do Syta do każdego zamówienia. Rabat łączy się z programem lojalnościowym, tj. przy zamówieniu 7 dań obiadowych – 8 danie gratis

Poradnia Małżeńska „Spotkanie”, ul. Skierkowskiego 22/10, 07-410 Ostrołęka

- 15 % zniżki za poradę.

Stacją Paliw 994 w Ostrołęce, ul. Nagietkowa 15, 07-410 Ostrołęka

- na zakup oleju napędowego 0,5 gr./ litr
- na zakup benzyny 0,5 gr./ litr
- na zakup LPG 0,5 gr./ litr

Claudia Ewa Kurpiewska, ul. Hallera 11a/2, 07-410 Ostrołęka

- 5 % rabatu na wszystkie artykuły

Świat Kwiatów Marcin Sikora, z siedzibą w Warszawie ul. Sulejowska 56/58 lok. 218

- 5% rabatu na cały asortyment sklepu dostępny na stronie www.sklep.swiatkwiatow.pl

VocAPP sp. z o.o.z siedzibą w Warszawie, ul. Mielczarskiego 8/58

- 10% zniżki na wszystkie dostępne na stronie www.fiskoteka.pl kursy językowe i konto Premium

FotoExpress Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Mielczarskiego 8/58

- 10% zniżki na zdjęcia do oficjalnych dokumentów wykonane online. Zdjęcie Klient wykonuje przy pomocy własnego smartphona po wejściu na stronę: <https://passport-photo.online/pl>, <https://fotoexpress.biz/>

Połonina – Oprawa obrazów, pocztówki, ramy, art. dla artystów, ul. Kilińskiego 48

- 10% zniżki na cały asortyment

Emmaus – sklep z dewocjonaliami, ul. Obrońców 34

- 5% zniżki przy zakupach do 100 zł,
- 7% zniżki przy zakupach powyżej 100 zł

PHU „ARCO” (materiały budowlane), Ławy 75, 07-411 Rzekuń

- od 10% do 20% zniżki w zależności od wybranego asortymentu

Szkoła Językowa Konwersatorium, ul. Hallera 35

- 5% zniżki na roczne kursy języków obcych przy zapisie jednej osoby z rodziny
- 10% zniżki przy zapisie dwóch osób z rodziny
- 15% zniżki przy zapisie trzech osób z rodziny

Mebpol, ul. Wojska Polskiego 2

- od 5% do 15% zniżki na cały asortyment (o wysokości zniżki na poszczególne meble decyduje właściciel sklepu)

Sklep Militaria Agama przy ul.A.F. "Nilla"11 lok. 1.12/1.14

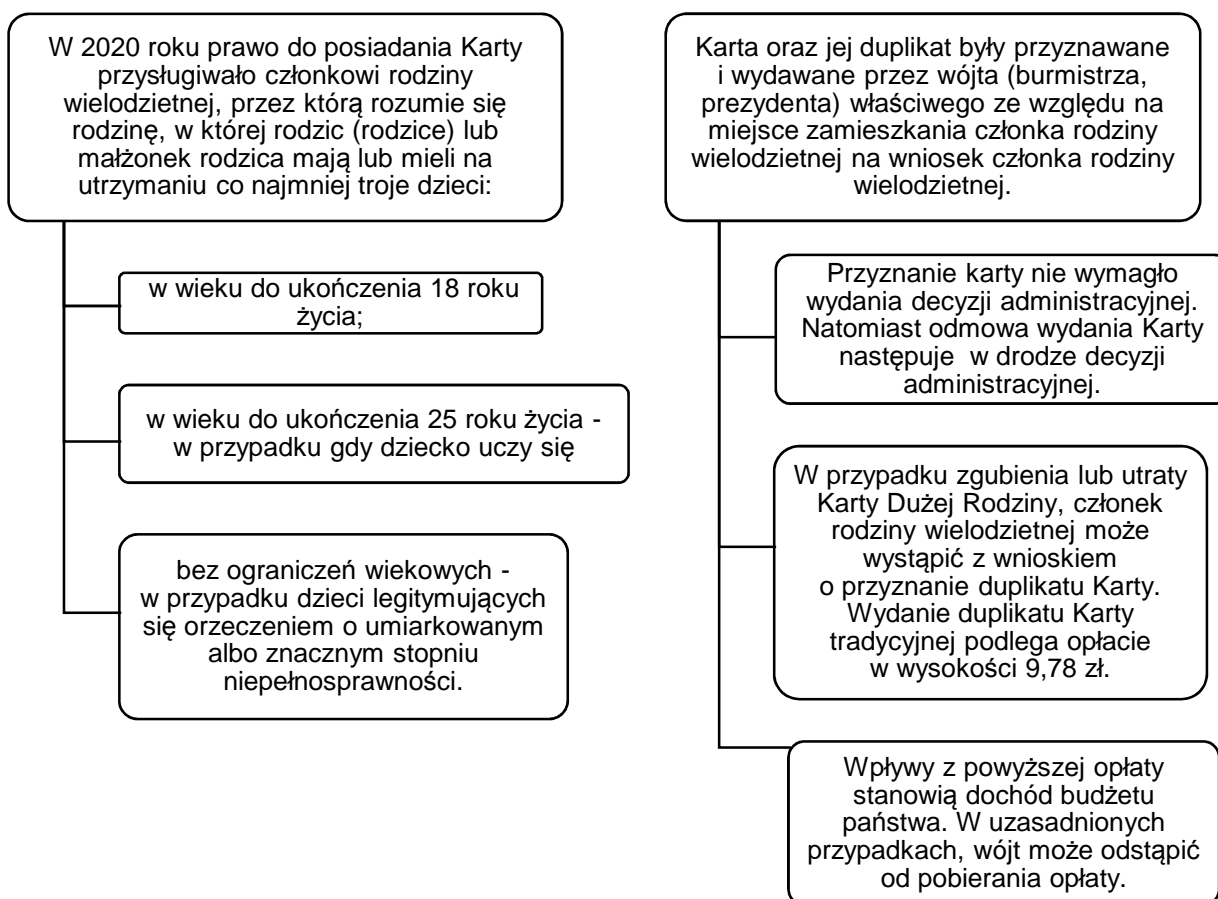
- zniżka 10% na cały asortyment

10.2 Rządowy Program „Karta Dużej Rodziny”

Program „Karta Dużej Rodziny” funkcjonuje od 18 czerwca 2014 roku na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Program „Karta Dużej Rodziny” ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej, promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie i wspieranie rodziny wielodzietnej

oraz zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Prawo do korzystania z programu przysługuje niezależnie od dochodu.

Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej i jest finansowana ze środków budżetu państwa.

Od początku funkcjonowania programu tj. od 18 czerwca 2014r. do 31 grudnia 2020 r. z Karty Dużej Rodziny korzysta 1518 ostrołęckich rodzin (5737 osób w tych rodzinach).

Od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wpłynęło 311 wniosków, z tego 91 wniosków od rodzin występujących o przyznanie Karty Dużej Rodziny po raz pierwszy, 104 wniosków od rodziców, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, 11 wniosków o przyznanie duplikatu Karty, 9 wniosków o uzupełnienie składu rodziny, 19 wniosków dotyczyło dodania nowego członka rodziny dla rodzin będących już w programie, a 77 wnioski dotyczyły przedłużenia karty dla członka rodziny wielodzietnej będącego już jej posiadaczem i wydania nowych kart dla wszystkich członków rodziny w związku ze zmianą danych na karcie (zmiana adresu).

Struktura rodzin które otrzymały Karty Dużej rodziny od dnia 01.01.2015r. do dnia 31.12.2020r. przedstawia się następująco:

Liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną Kartę Dużej Rodziny z:	Karta tradycyjna	Karta elektroniczna
3 dzieci	1.204	522
4 dzieci	242	107
5 dzieci	35	17
6 dzieci	8	2
7+ dzieci	5	1

10.3 Ostrołęcka Karta Młodzieży

Program „Ostrołęcka Karta Młodzieży” funkcjonuje na terenie miasta Ostrołęki od 02 września 2020 roku. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce przyjmuje i rozpatruje wnioski o wydanie Ostrołęckiej Karty Młodzieży. Natomiast pozyskiwaniem partnerów zajmuje się Młodzieżowa Rada

Ostrołęki, a rozliczeniem Programu Urząd Miasta Ostrołęki. Program realizowany jest na podstawie Uchwały z dnia 30 stycznia 2020 r. Nr 232/XXIV/2020 Rady Miasta Ostrołęki w sprawie podjęcia działań zmierzających do poprawy warunków życia młodzieży szkół ponadpodstawowych zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki.

Celem programu jest promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia wśród młodzieży, aktywizację społeczną, ułatwianie dostępu oraz zachęcanie młodzieży do aktywnego uczestnictwa w kulturze, promocję firm i miejsc przyjaznych młodzieży zamieszkującej na terenie miasta Ostrołęki.

Zniżki w ramach Karty przysługują niezależnie od dochodu rodziny.

Do 31 grudnia 2020 roku złożono 998 wniosków o przyznanie Karty.

Program „Ostrołęcka Karta Młodzieży” adresowany jest do uczniów szkół publicznych, niepublicznych szkół ponadpodstawowych mających siedzibę na terenie miasta Ostrołęki.

Ostrołęcka Karta Młodzieży wydawana jest na pisemny wniosek osoby, składany w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Karta ma charakter osobisty, posiada imię i nazwisko oraz indywidualny numer. Aby skorzystać z Karty, konieczne jest okazanie ważnej legitymacji szkolnej, w celu potwierdzenia tożsamości użytkownika.

Zgodnie z Uchwałą Karta wydawana jest bezpłatnie, na okres uczęszczania do szkoły ponadpodstawowej z zastrzeżeniem, że datą ważności karty uczestnika Programu jest przewidywana data ukończenia szkoły ponadpodstawowej, do której uczęszcza uczestnik Programu, nie dłużej jednak niż na 5 lat, w terminie 21dni od dnia przyjęcia wniosku przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Odbiór karty następuje po okazaniu ważnej legitymacji szkolnej lub zaświadczenia o nauce uczestnika Programu, w przypadku nieposiadania legitymacji.

Ostrołęcka Karta Młodzieży uprawnia do następujących zniżek w n/w jednostkach organizacyjnych Miasta Ostrołęki:

- za bilety kinowe Dyskusyjnego Klubu Filmowego oraz repertuaru premierowego w Ostrołęckim Centrum Kultury w Ostrołęce - ulga w wysokości 25% ceny,
- za wstęp na pływalnię w Parku Wodnym AQUARIUM w Ostrołęce - ulga w wysokości 25% ceny,
- za bilety na wydarzenia sportowo – rekreacyjne oraz artystyczne organizowane przez Miasto Ostrołęka na Hali Widowiskowo – Sportowej im. Arkadiusza Gołasia w Ostrołęce – 15% ulgi.

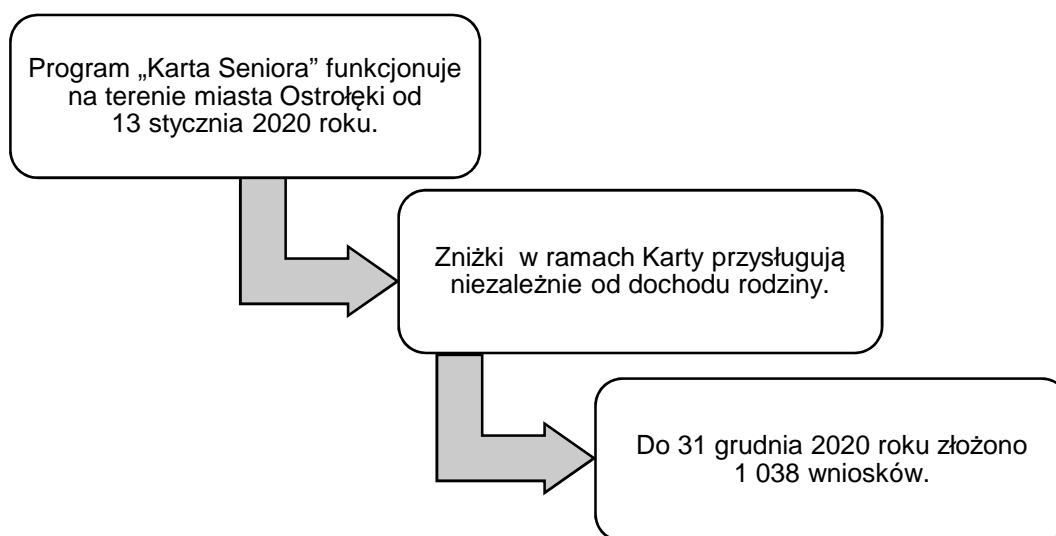
Zgodnie z porozumieniami podpisanymi z Miastem Ostrołęka w programie „Ostrołęcka Karta Młodzieży” na dzień 31.12.2021 r. uczestniczyło 59 przedsiębiorstw prywatnych.

10.4 Ostrołęcka Karta Seniora

Program realizowany jest na podstawie Uchwały z dnia 26 września 2019r. Nr 158/XVII/2019 Rady Miasta Ostrołęki w sprawie podjęcia działań zmierzających do poprawy warunków życia osób po 60 r.ż zwanych seniorami zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce przyjmuje i rozpatruje wnioski o wydanie Karty Seniora. Pozyskiwaniem partnerów Ostrołęckiej Karty Seniora zajmuje się Ostrołęcka Rada Seniorów, natomiast rozliczeniem Urząd Miasta Ostrołęki.

Program „Ostrołęcka Karta Seniora” adresowany jest do osób zamieszkałych na terenie miasta Ostrołęki, które ukończyły 60 lat. Celem programu jest poprawa warunków życia seniorów na terenie miasta Ostrołęki.

Ostrołęcka Karta Seniora wydawana jest na pisemny wniosek osoby, która ukończyła 60 r.ż. Karta ma charakter osobisty, posiada imię i nazwisko oraz indywidualny numer. Warunkiem do skorzystania z karty konieczne jest okazanie z Kartą dokumentu pozwalającego potwierdzić tożsamość użytkownika. Zgodnie z Uchwałą Karta jest wydawana bezterminowo.

Ostrołęcka Karta Seniora uprawnia do następujących zniżek:

- za bilety kinowe Akademii Edukacji Filmowej i Dyskusyjnego Klubu Filmowego oraz repertuaru premierowego w Ostrołęckim Centrum Kultury w Ostrołęce – 25%
- za wstęp na pływalnię w Parku Wodnym AQUARIUM w Ostrołęce – 25% ulgi,
- za bilety na wydarzenia sportowo – rekreacyjne oraz artystyczne organizowane przez Miasto Ostrołęka w Hali Widowiskowo – Sportowej im. Arkadiusza Gołasia w Ostrołęce – 15% ulgi od ceny bez rabatów udzielonych z innych tytułów.

Zgodnie z porozumieniami podpisanymi z Miastem Ostrołęka w program OKS w 2020 roku zaangażowane były **następujące przedsiębiorstwa prywatne:**

Salon Mody Intymnej Claudia z siedzibą w Ostrołęce ul. gen A.F. "Nilla" 7/13

- 5% zniżki na cały asortyment

CLAUDIA EXCLUSIVE LINGERIE, ul. gen. A. E. F. „Nilla” 5A/5

- 5% zniżki na cały asortyment oraz darmową usługę dopasowania bielizny.

BZ Group Sp. z o.o. z siedzibą w Rudnej Małej 47, 36-060 Głogów Małopolski:

- od 10% zniżki na Pakiet Doradcy Informatycznego, upoważniający do skorzystania z 8 telefonicznych interwencji Eksperta Technicznego.

DOMAR Andrzej Zbigniew Krombel w Ostrołęce, ul. Kopernika 7/1

- 5% zniżki na wszystkie produkty.

OKULISTYKA-OPTYKA Elżbieta Anna Zielińska w Ostrołęce, ul. Piłcockiego 12

- 10 % zniżki na wszystkie porady oraz produkty optyczne

Salonik Fryzjerski AMADZIO w Ostrołęce

- zniżka 5% na strzyżenie męskie.

XI. PLACÓWKI FUNKCJONUJĄCE W STRUKTURZE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W OSTROŁĘCE

11.1 Tani Bar

„Tani Bar” prowadzi swoją działalność od 1994 roku przy ul. Kilińskiego 2A. Podstawowym celem funkcjonowania placówki jest zaspokajanie potrzeb w zakresie dożywiania osób i rodzin, które nie mogą lub nie mają możliwości samodzielnego przygotowania posiłku lub nie pozwala im na to np. wiek, stan zdrowia, trudna sytuacja materialno-bytowa.

Ze wsparcia w formie gorącego posiłku w 2020 roku skorzystały:

- osoby niepełnosprawne, starsze, chore;
- osoby bezdomne;
- uczestnicy trzech środowiskowych domów samopomocy przy ul. Farnej, Starosty Kosa, Sikorskiego oraz Noclegowni przy ul. Kołobrzeskiej;
- indywidualni klienci nie korzystający z pomocy społecznej.

Posiłki dla klientów pomocy społecznej były realizowane na podstawie decyzji administracyjnej, bezpłatnie, bądź z częściową lub całkowitą odpłatnością. Klienci mieli do wyboru pełen obiad, II danie, czy też zupę.

Koszt pełnego obiadu dla podopiecznego wynosił trzy złote pięćdziesiąt groszy.

Z uwagi na pandemię, Tani Bar w okresie od marca do maja był wyłączony z działalności stacjonarnej. W tym czasie klienci MOPR otrzymywali suchy prowiant (wędlina, konserwy, pasztet, dżem, ser, pieczywo).

Liczba przygotowanych posiłków przez Tani Bar		
2018	2019	2020
99.725	105.570	89.614
w tym dla klientów pomocy społecznej:		
51.358	53.039	52.461

W związku z ogłoszonym stanem epidemii placówka pracowała w reżimie sanitarnym i dokładała wszelkich starań, aby zapewnić mieszkańcom Ostrołęki będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy w formie gorącego posiłku lub suchego prowiantu.

Dla osób o niskich dochodach, korzystających z pomocy społecznej, Tani Bar przygotował paczki żywnościowe z okazji Świąt Bożego Narodzenia dla 93 osób, na kwotę 2251,65.

11.2 Dzienny Dom „SENIOR+”

Dzienny Dom „Senior+” funkcjonuje w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie od 2014 roku. Mieści się przy ulicy Gomulickiego 1A i jest czynny przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Celem działalności domu jest uaktywnianie społeczne seniorów umożliwiające im samodzielne funkcjonowanie i poprawę stanu psychofizycznego poprzez realizowanie działań terapeutycznych i ogólnousprawniających. Dzienny Dom „Senior+” w roku 2020 specjalistycznym wsparciem objął łącznie 41 seniorów powyżej 60 roku życia w tym 5 mężczyzn oraz 36 kobiet w wieku od 62 do 89 lat, zamieszkałych na terenie Miasta Ostrołęki, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagali pomocy innych osób, a rodzina nie mogła takiej pomocy zapewnić. Koszt prowadzenia i utrzymania placówki był współfinansowany ze środków pochodzących z dotacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznanej w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020, Edycja 2020, Moduł II - Zapewnienie Funkcjonowania Dziennego Domu Senior+.

Uczestnicy DDS+ kierowani są do Placówki na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, po uprzednim złożeniu wniosku o przyjęcie oraz przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego MOPR. Pobyt w Dziennym Domu „Senior +” jest odpłatny, co reguluje uchwała Nr 425/LVII/2017 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 30.11.2017r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior+” w Ostrołęce. Odpłatność za pobyt uczestnika w DDS+ jest pobierana w okresach odpowiadających miesiącom kalendarzowym. W miesiącu, w którym uczestnik nabywa lub traci prawo uczestnictwa w Domu lub nie uczestniczy w zajęciach z powodu usprawiedliwionej nieobecności, odpłatność jest ponoszona w wysokości proporcjonalnej do długości pobytu. Dzienny Dom „Senior+” proponuje wsparcie w postaci usług socjalnych i opiekuńczych, edukacyjnych, kulturalno-oświatowych, sportowo-rekreacyjnych, terapeutycznych itp. Dom zapewnia również seniorom jeden gorący posiłek – obiad, który przyznany jest odrębną decyzją.

Dzienny Dom „Senior+” w 2020r zrealizował następujące usługi:

Socjalne i opiekuńcze:

- możliwość spożywania drugiego śniadania przygotowanego w ramach treningu kulinarnego i jednego gorącego posiłku, tj. obiadu.
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i osobistych,
- wsparcie w utrzymaniu kontaktu z rodziną,
- opiekę pielęgniarską (konsultacje indywidualne, profilaktyka zdrowotna, pomiar ciśnienia krwi, pomoc w kontaktach z placówkami służby zdrowia),
- opiekę duszpasterską,
- pomoc psychologiczną, obejmującą indywidualne konsultacje z psychologiem.

Edukacyjne:

- udział w zajęciach terapeutycznych – ćwiczenia pamięci,
- udział w integracyjnych warsztatach psychologicznych,
- udział w wyjazdach i wycieczkach edukacyjnych,
- prelekcje edukacyjne,
- udział w zajęciach edukacyjno-manualnych pt. „Muzeum dla Seniora” w Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
- udział w zajęciach organizowanych w Bibliotece Pedagogicznej w Ostrołęce.

Kulturalno-oświatowe:

- występy grupy teatralnej członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Ostrołęce,
- wyjścia do kina i kawiarni,

Sportowo-rekreacyjne:

- udział w zajęciach rehabilitacyjnych indywidualnych i grupowych,
- zajęcia Nordic Walking,
- zajęcia w Parku Wodnym w Ostrołęce,

Zajęcia terapii zajęciowej:

- udział w zajęciach plastycznych, relaksacyjnych, biblioterapii oraz muzykoterapii,
- udział w treningu kulinarnym,
- udział w zajęciach pt.: „Kącik kosmetyczny”,
- udział w zorganizowanej grze towarzyskiej „Bingo”,

Aktywizacji społecznej:

- wyjścia, wyjazdy, spotkania okolicznościowe i integracyjne, m. in.: Bal karnawałowy, spotkanie z Radą Seniora, Zabawa Walentynkowa, wyjazd do gospodarstwa agroturystycznego, udział w imprezie miejskiej pt. "Piknik historyczny z okazji 100. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego" organizowanej przez Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce,
- udział w programie "Erasmus+ - Zbudujmy most między pokoleniami" organizowany przez III Liceum Ogólnokształcące w Ostrołęce,
- spotkanie międzypokoleniowe z dziećmi i młodzieżą m. in. Bal Karnawałowy z młodzieżą, spotkanie z dziećmi z Przedszkola nr 7 w Ostrołęce-przedstawienie z okazji dnia Babci i Dziadka, wyjście do kawiarni z młodzieżą z okazji Dnia Kobiet, spotkanie z młodzieżą z Mazowieckiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Ostrołęce.

W roku 2020 ze względu na ogłoszony stan pandemii w kraju i zagrożenie zakażeniem wirusem COVID-19, działalność Dziennego Domu „Senior+” MOPR w Ostrołęce została zawieszona w dwóch terminach: od 12.03.2020r. do 29.05.2020r. oraz od 26.10.2020r. do 31.12.2020r.

Pomimo tego, uczestnicy DDS+ pozostając w domach zostali objęci alternatywnymi formami zajęć w DDS+. Pracownicy DDS+ w czasie zawieszenia działalności ośrodka świadczyli następujące formy wsparcia dla uczestników:

- dostarczenie artykułów spożywczych do prowadzenia treningu kulinarnego w miejscu zamieszkania uczestników DDS+,
- dostarczenie gorącego posiłku do miejsca zamieszkania,
- utrzymywanie stałego kontaktu telefonicznego z seniorami,
- prowadzenie rozmów wspierających i udzielanie informacji,
- opracowanie i dostarczenie zestawu terapii zajęciowej do wykonania w domu,
- szycie i przekazanie maseczek ochronnych,
- realizacja recept oraz dostarczanie artykułów spożywczych i higienicznych do miejsca zamieszkania,
- pomoc w kontaktach z placówkami służby zdrowia, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych,
- przekazywanie książek, materiałów do prac plastycznych, sprzętu gimnastycznego i innych materiałów i narzędzi,

Instruktorzy terapii zajęciowej przygotowywali dla każdego uczestnika zestawy terapii zajęciowej do wykonania w domu. Ponadto uczestnikom przekazywano materiały do ćwiczeń pamięci, krzyżówki, opowiadania, instruktarze do samodzielnej gimnastyki itp. Pracownicy DDS+ utrzymywali z uczestnikami stały, codzienny kontakt telefoniczny, służyli pomocą i wsparciem.

Stacjonarna działalność DDS+, po wprowadzeniu stanu pandemii w kraju, była prowadzona w ścisłym reżimie sanitarnym. Od momentu wznowienia działalności praca w DDS+ została dostosowana do wytycznych zawartych w „Rekomendacji dotyczących działalności placówek pobytu dziennego” przygotowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej wraz z Głównym Inspektoratem Sanitarnym oraz Ministerstwem Zdrowia. Ograniczono liczbę uczestników przebywających jednocześnie w placówce poprzez prowadzenie zajęć w mniejszych grupach.

11.3 Noclegownia dla Osób Bezdomnych

Noclegownia dla Osób Bezdomnych przeznaczona jest dla 30 mężczyzn. Czynna jest całodobowo, przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu. W 2020r. ze schronienia w Noclegowni skorzystało łącznie 67 osób, którym udzielono 8.394 noclegów. W 2019r. ze schronienia w Noclegowni skorzystało 73 osób, a w 2018r. - 69 osób. W związku z ogłoszonym stanem epidemii placówka pracowała w reżimie sanitarnym i dokładała wszelkich starań, aby zapewnić osobom bezdomnym schronienie i bezpieczne warunki pobytu.

Prawo do pobytu w Noclegowni mają

- osoby bezdomne, posiadające ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały w Ostrołęce;
- w uzasadnionych przypadkach, szczególnie w okresie mrozów, osoby bezdomne przebywające na terenie miasta Ostrołęki,

O przyjęciu do Noclegowni decyduje Kierownik, po wcześniejszym uzgodnieniu pobytu przez pracownika socjalnego MOPR w Ostrołęce. W okresie zimowym, w przypadkach nagłych, w godzinach nocnych, w święta, weekendy o przyjęciu do Noclegowni decyduje dyżurujący opiekun w Noclegowni.

Osoby przebywające w Noclegowni dla osób Bezdomnych MOPR zobowiązane są do współdziałania z pracownikami placówki w celu poprawy swojej sytuacji życiowej oraz sprzątnięcia pomieszczeń noclegowych, pomieszczeń ogólnodostępnych oraz dbania o porządek terenu wokół Noclegowni.

W 2020 roku Noclegownia zapewniała osobom bezdomnym:

- tymczasowe schronienie;
- miejsce do spania we wskazanym pomieszczeniu Noclegowni;
- pomieszczenie do konsumpcji obiadu (przyznanego osobie bezdomnej decyzją MOPR), do przygotowania we własnym zakresie posiłku, ciepłego napoju i ich spożycia
- dostęp do pomieszczeń sanitarno - higienicznych zapewniających bieżącą ciepłą i zimną wodę do kąpieli, prania
- dostęp do pomieszczeń przeznaczonych do suszenia odzieży;
- - środki czystości, higieny osobistej, a także odzież i bieliznę będącą na stanie magazynowym Noclegowni;
- udział w realizacji różnorodnych programów wsparcia, aktywizacji zawodowej i społecznej mającej na celu minimalizację skutków bezdomności, poprawę funkcjonowania oraz usamodzielnianie się osób bezdomnych.

Ponadto Pracownicy Noclegowni udzielali osobom bezdomnym wsparcia w formie:

- pomocy w skompletowaniu dokumentacji oraz w wypełnieniu wniosków dotyczących otrzymania świadczeń rentowych i emerytalnych ;
- pomocy w skompletowaniu dokumentacji medycznej oraz wypełnieniu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności;

- informowania o możliwości ubiegania się o przydział mieszkania, pomocy w wypełnieniu wniosku o lokal socjalny;
- informowania o możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce;
- terapii uzależnień na terenie Noclegowni; informowania o dostępnych na terenie miasta oraz w niedalekiej okolicy Poradniach oraz Oddziałach Leczenia Uzależnienia;
- terapii i leczenia w Ośrodkach „MONAR” na terenie całego kraju;
- monitorowania stanu zdrowia i reagowania w sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu;
- wskazania i pomocy w uzyskaniu miejsca w specjalistycznych ośrodkach w przypadku pogarszającego się stanu zdrowia (np. schroniska dla osób bezdomnych z usługami specjalistycznymi, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja);
- informowania o możliwości skorzystania z pomocy specjalistów w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, ze szczególnym uwzględnieniem konsultacji z psychiatrą;
- pomocy w ubieganiu się o ubezpieczenie zdrowotne ze środków publicznych, w dostępie do lekarzy rodzinnych oraz specjalistów np. poprzez pomoc w znalezieniu i wyborze lekarza rodzinnego, zorganizowaniu transportu przez patrol Straży Miejskiej, asystowanie podczas wizyt lekarskich);
- informowania o możliwości uzyskania pomocy (w tym prawnej) i wsparcia z innych instytucji, organizacji społecznych, pozarządowych;
- wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych;
- wspierania i motywowania do nawiązywania kontaktów z rodziną;
- pomocy w dotarciu do schroniska dla osób bezdomnych wskazanym przez gminę właściwą miejscowo,
- informowania o szkoleniach oraz kursach zawodowych;
- motywowania osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej do skorzystania ze wsparcia Noclegowni poprzez schronienie, kąpiel, wymianę odzieży;

W wyniku powyższych działań:

- 20 osób podjęło leczenie u specjalistów między innymi: kardiologa, chirurga naczyniowego, onkologa, okulisty, stomatologa, ortopedy, diabetologa itp.,
- 8 osób uzyskało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- 3 osoby regularnie uczęszczały na spotkania indywidualne z zakresu terapii uzależnień,
- 3 osoby podjęły leczenie uzależnień w trybie stacjonarnym w oddziale Terapii Uzależnień, 2 osoby podjęły leczenie w Ośrodku MONAR, 2 osoby uczestniczyły w terapii nawrotów alkoholowych, a jedna z nich dodatkowo w terapii pogłębionej; 2 osoby skorzystały

z pomocy terapeuty zatrudnionego w punkcie pomocy terapeutycznej PoRaDa w MOPR w Ostrołęce, 3 osoby uczęszczały na spotkania AA;

- 4 osoby podjęły prace dorywcze;
- 1 osoba podjęła pracę na umowę zlecenie;
- 1 osoba podjęła pracę na umowę o pracę na czas określony,
- 1 osoba podjęła pracę na podstawie umowy kontraktowej i wyjechała za granicę,
- 1 osoba wzięła udział w kursach zawodowych organizowanych przez firmę Zawodowo-Doradczą PREME.

Ponadto osoby bezdomne przebywające w Noclegowni brały udział w VIII Trzeźwościowym Pikniku Rodzinnym. Współpracowali z Ostrołęckim Stowarzyszeniem Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia” w Ostrołęce oraz wspierały podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce świadcząc pomoc w remontach mieszkań.

W 2020r. 9 osób bezdomnych podjęło próbę usamodzielnienia, w tym:

- 3 osoby powróciły do rodziny;
- 1 osoba podjęła pracę na podstawie umowy, z której dochód umożliwił wynajęcie stacji oraz funkcjonowanie bez wsparcia Noclegowni oraz bez wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie;
- 1 osoba nabyła uprawnienia do zasiłku stałego i świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, zasiłku pielęgnacyjnego
- 5 osób podjęło próbę usamodzielnienia, ale głównie ze względów zdrowotnych oraz wysokich zaległości komorniczych były zmuszone do ponownego skorzystania ze wsparcia Noclegowni.

Ze względu na pandemię koronawirusa w Noclegowni dla Osób Bezdomnych MOPR w Ostrołęce:

- wdrożono szczególne zasady higieny osobistej oraz powierzchni, sprzętu i wyposażenia placówki,
- monitorowano stan zdrowia personelu oraz osób korzystających ze schronienia w placówce,
- przygotowano pomieszczenie izolacyjne,
- wyodrębniono miejsca, w którym osoby bezdomne z przestrzeni publicznej, deklarujące potrzebę uzyskania schronienia w Noclegowni dla Osób Bezdomnych mogły odbyć dobrowolną kwarantannę.